

EBA/GL/2021/02

1. marec 2021

Usmernenia

podľa článkov 17 a 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849 týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a faktorov, ktoré by úverové a finančné inštitúcie mali zvážiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami („usmernenia týkajúce sa rizikových faktorov spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu“), ktorými sa zrušujú a nahrádzajú usmernenia JC/2017/37

1. Povinnosť dodržiavania usmernení a ohlasovacia povinnosť

Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010¹. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 príslušné orgány a finančné inštitúcie musia vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.
2. V týchto usmerneniach sa uvádza stanovisko EBA k náležitým postupom dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo k spôsobu, akým sa má uplatňovať právo Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány vymedzené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, na ktoré sa tieto usmernenia vzťahujú, majú uvedené usmernenia dodržiavať tak, že ich vhodným spôsobom začlenia do svojich postupov (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo svojich postupov dohľadu), a to aj v prípade, že sú usmernenia určené predovšetkým inštitúciám.

Ohlasovacia povinnosť

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány oznámiť orgánu EBA, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať, alebo uviesť dôvody ich nedodržania do (07.09.2021). Ak v stanovenej lehote nebude doručené žiadne oznámenie, EBA bude príslušné orgány považovať za orgány, ktoré tieto usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať prostredníctvom formulára dostupného na webovom sídle EBA na adresu compliance@eba.europa.eu s referenčným číslom EBA/GL/2021/02. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré majú náležité oprávnenie podávať v mene svojich príslušných orgánov správy o dodržiavaní usmernení. Akúkoľvek zmenu stavu dodržiavania usmernení treba takisto oznámiť EBA.
4. Oznámenia budú uverejnené na webovom sídle orgánu EBA v súlade s článkom 16 ods. 3 uvedeného nariadenia.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

5. V týchto usmerneniach sa stanovujú faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s ich podnikaním, obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou s akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou („klientom“). Stanovuje sa v nich aj to, ako by spoločnosti mali upraviť rozsah svojich opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi tak, aby bol primeraný riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali.
6. Tieto usmernenia sú zamerané najmä na hodnotenia rizík jednotlivých obchodných vzťahov a príležitostných transakcií, ale spoločnosti by tieto usmernenia mali používať *mutatis mutandis* pri hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v celej svojej činnosti v súlade s článkom 8 smernice (EÚ) 2015/849.
7. Faktory a opatrenia opísané v týchto usmerneniach nie sú úplné a spoločnosti by mali zvážiť iné faktory a opatrenia, ktoré sú vhodné.

Rozsah pôsobnosti

8. Tieto usmernenia sú určené úverovým a finančným inštitúciám podľa vymedzenia v článku 3 ods. 1 a 2 smernice (EÚ) 2015/849 a príslušným orgánom zodpovedným za výkon dohľadu nad dodržiavaním povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu týmito spoločnosťami.
9. Príslušné orgány by mali tieto usmernenia používať pri posudzovaní primeranosti hodnotení rizík spoločností a ich politik a postupov boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
10. Príslušné orgány by takisto mali zvážiť rozsah, v ktorom môžu byť tieto usmernenia podkladom pre hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu súvisiacich s ich sektorom, čo tvorí súčasť prístupu k dohľadu založenom na hodnotení rizík. ESA vydali usmernenia o dohľade na základe hodnotenia rizík v súlade s článkom 48 ods. 10 smernice (EÚ) 2015/849.
11. Súlad s európskym režimom finančných sankcií nepatrí do rozsahu pôsobnosti týchto usmernení.

Vymedzenie pojmov

12. Na účely týchto usmernení platí toto vymedzenie pojmov:

- a) „Príslušné orgány“ sú orgány príslušné zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek smernice (EÚ) 2015/849 zo strany spoločností v podobe, v akej sú transponované do vnútroštátnych právnych predpisov².
- b) „Spoločnosti“ sú úverová inštitúcia alebo finančná inštitúcia podľa vymedzenia v článku 3 ods. 1 a ods. 2 nariadenia (EÚ) 2015/849.
- c) „Inherentné riziko“ je úroveň rizika pred zmiernením.
- d) „Jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu“ sú krajiny, ktoré na základe hodnotenia rizikových faktorov stanovených v hlave I týchto usmernení predstavujú vyššie riziko prania špinavých peňazí/financovania terorizmu. Tento pojem nezahŕňa „vysokorizikové tretie krajiny“ vymedzené ako krajiny, ktoré majú strategické nedostatky vo svojom mechanizme boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, predstavujúce významnú hrozbu pre finančný systém Únie [článok 9 smernice (EÚ) 2015/849].
- e) „Nepriame vzťahy alebo transakcie“ sú akékoľvek transakcie alebo vzťahy, pri ktorých klient nie je fyzicky prítomný, to znamená, že sa fyzicky nenachádza na rovnakom mieste ako spoločnosť alebo osoba konajúca v mene spoločnosti. To zahŕňa aj situácie, v ktorých sa totožnosť klienta overuje prostredníctvom audiovizuálneho spojenia alebo inými technologickými prostriedkami.
- f) „Príležitostná transakcia“ je transakcia, ktorá sa nevykonáva ako súčasť obchodného vzťahu podľa vymedzenia v článku 3 ods. 13 smernice (EÚ) 2015/849.
- g) „Súhrnný účet“ je bankový účet otvorený klientom, napríklad právny zástupcom alebo notárom, na držbu peňazí jeho klientov. Peniaze klientov budú zmiešané, ale klienti nebudú môcť dávať priame pokyny banke, aby vykonávala transakcie.
- h) „Reziduálne riziko“ je úroveň rizika, ktoré zostane po zmiernení.
- i) „Riziko“ je vplyv prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a pravdepodobnosť uskutočnenia takejto činnosti.
- j) „Ochota podstupovať riziká“ je miera rizika, ktoré je spoločnosť pripravená akceptovať.
- k) „Rizikové faktory“ sú premenné, ktoré, buď samostatne alebo v kombinácii, môžu zvýšiť alebo znížiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré predstavuje individuálny obchodný vzťah alebo príležitostná transakcia.
- l) „Prístup založený na hodnotení rizík“ je prístup, pomocou ktorého príslušné orgány a spoločnosti identifikujú, hodnotia a chápu riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým sú vystavené spoločnosti, a prijímajú opatrenia

² Pozri článok 4 ods. 2 bod ii) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, článok 4 ods. 2 bod ii) nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a článok 4 ods. 3 bod ii) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré sú primerané týmto rizikám.

- m) „Fiktívna banka“ podľa vymedzenia v článku 3 ods. 17 smernice (EÚ) 2015/849.
- n) „Zdroj finančných prostriedkov“ je pôvod finančných prostriedkov použitých v obchodnom vzťahu alebo príležitostnej transakcii. Patrí sem činnosť, ktorou sa vygenerovali finančné prostriedky použité v obchodnom vzťahu, napríklad príjem klienta, ako aj spôsob, ktorým boli prevedené finančné prostriedky klienta.
- o) „Zdroj majetku“ je pôvod celkového majetku zákazníka, napríklad dedičstvo alebo úspory.

3. Vykonávanie

Dátum uplatňovania

1. Tieto usmernenia sa budú uplatňovať po troch mesiacoch od ich uverejnenia vo všetkých úradných jazykoch EÚ.

Hlava I: Všeobecné usmernenia

Tieto usmernenia sú rozdelené do dvoch častí. Hlava I je všeobecná a vzťahuje sa na všetky spoločnosti. Hlava II je zameraná na jednotlivé sektory. Hlava II je samostatne neúplná a treba ju chápať v spojení s hlavou I.

Usmernenie 1: Hodnotenia rizík: kľúčové zásady pre všetky spoločnosti

- 1.1. Spoločnosti by sa mali uistiť, že plne rozumejú rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým sú vystavené.

Všeobecné aspekty

- 1.2. S cieľom splniť svoje povinnosti stanovené v smernici (EÚ) 2015/849 by spoločnosti mali posúdiť:
 - a) riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorému sú vystavené v dôsledku povahy a zložitosti svojej činnosti (celopodnikové hodnotenie rizík); a
 - b) riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorému sú vystavené v dôsledku nadviazania obchodného vzťahu alebo vykonania príležitostnej transakcie (individuálne hodnotenia rizík).

Každé hodnotenie rizika by sa malo skladať z dvoch samostatných, ale súvisiacich krokov:

- a) identifikácie rizikových faktorov prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a
 - b) hodnotenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
- 1.3. Spoločnosti by pri hodnotení celkovej úrovne reziduálneho rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s ich podnikaním a jednotlivými obchodnými vzťahmi alebo príležitostnými transakciami mali zvážiť úroveň inherentného rizika, ako aj kvalitu kontrol a ďalšie faktory zmierňujúce riziko.
 - 1.4. Ako sa uvádza v článku 8 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849, spoločnosti by mali zaznamenávať a dokumentovať svoje celopodnikové hodnotenie rizika, ako aj všetky zmeny tohto hodnotenia rizika tak, aby to spoločnosti aj príslušným orgánom umožnilo pochopiť, ako bolo hodnotenie vykonané a prečo bolo vykonané určitým spôsobom.

- 1.5. Spoločnosti, ktoré sú úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, by v tejto súvislosti mali použiť aj usmernenia EBA o vnútornom riadení.³

Aktualizovanie hodnotení rizík

- 1.6. S cieľom zabezpečiť, že hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu je naďalej aktuálne a relevantné, by spoločnosti mali zaviesť systémy a kontroly na pravidelné preskúmanie hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojených s ich podnikaním, ako aj s ich jednotlivými obchodnými vzťahmi.
- 1.7. Systémy a kontroly, ktoré by spoločnosti mali zaviesť na zabezpečenie toho, aby ich jednotlivé a celopodnikové hodnotenia rizík zostali aktuálne, by mali zahŕňať:
- a) určenie dátumu – pre každý kalendárny rok, keď sa bude konať najbližšia aktualizácia celopodnikového hodnotenia rizika, a určenie dátumu individuálneho hodnotenia rizika na základe citlivosti na riziko s cieľom zabezpečiť zahrnutie nových alebo vznikajúcich rizík;
 - b) v prípade, že spoločnosť pred daným dátumom zistí, že vzniklo nové riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo že existujúce riziko stúplo, malo by to byť čo najskôr zohľadnené v individuálnych aj celopodnikových hodnoteniach rizík;
 - c) dôkladné zaznamenávanie problémov počas príslušného obdobia, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotenia rizík, napríklad interné správy o podozrivých transakciách, zlyhania v dodržiavaní predpisov a spravodajské informácie od zamestnancov prvého kontaktu s klientmi.
- 1.8. V rámci toho by spoločnosti takisto mali zabezpečiť, aby mali zavedené systémy a kontroly na identifikovanie vznikajúcich rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a aby vedeli posúdiť tieto riziká a v prípade potreby ich včas začleniť do svojich celopodnikových a individuálnych hodnotení rizík.
- 1.9. Systémy a kontroly, ktoré by spoločnosti mali zaviesť na identifikovanie vznikajúcich rizík, by mali zahŕňať:
- a) procesy, ktoré zabezpečujú, že interné informácie ako informácie získané v rámci priebežného monitorovania obchodných vzťahov zo strany spoločnosti sa pravidelne preskúmajú na účely identifikácie trendov a vznikajúcich problémov týkajúcich sa jednotlivých obchodných vzťahov, ako aj činnosti spoločnosti;

³ Usmernenia o vnútornom riadení, EBA/GL/2017/11.

- b) procesy zabezpečujúce, že spoločnosť pravidelne preskúma príslušné informačné zdroje vrátane tých, ktoré sú stanovené v usmerneniach 1.28 až 1.30, a to najmä:
- i. pokiaľ ide o individuálne hodnotenia rizík,
 - a. režim varovaní pred terorizmom a režim finančných sankcií, prípadne ich zmeny, a to hneď po ich vydaní alebo oznámení, ako aj zabezpečenie toho, aby sa v rámci nich konalo podľa potreby; a
 - b. mediálne správy, ktoré sú relevantné pre sektory alebo jurisdikcie, v ktorých spoločnosť pôsobí;
 - ii. pokiaľ ide o celopodnikové hodnotenia rizík,
 - a. upozornenia a správy o presadzovaní práva;
 - b. tematické preskúmania a podobné publikácie vydané príslušnými orgánmi a
 - c. procesy získavania a preskúmania informácií o rizikách, najmä rizikách týkajúcich sa nových kategórií klientov, krajín alebo geografických oblastí, nových produktov, nových služieb, nových distribučných kanálov a nových systémov a kontrol dodržiavania súladu;
 - c) komunikáciu s inými zástupcami odvetvia a príslušnými orgánmi (napr. okrúhle stoly, konferencie a odbornú prípravu) a zapájanie sa do procesov na poskytnutie spätnej väzby o zisteniach príslušným zamestnancom.

1.10. Spoločnosti by mali určiť frekvenciu komplexného preskúmania svojej metodiky celopodnikových a individuálnych hodnotení rizík na základe citlivosti na riziko.

Celopodnikové hodnotenia rizík

- 1.11. Celopodnikové hodnotenia rizík by mali spoločnostiam pomôcť porozumieť, kde sú vystavené riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a na ktoré oblasti svojho podnikania by mali klásť prioritu v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- 1.12. Na tento účel by spoločnosti mali holisticky posúdiť riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým sú vystavené, a to identifikovaním a hodnotením rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s produktmi a službami, ktoré ponúkajú, jurisdikciami, v ktorých pôsobia, klientmi, ktorých prilákajú, a transakciami alebo distribučnými kanálmi, ktoré používajú na poskytovanie služieb svojim klientom.

1.13. Spoločnosti majú:

- a) identifikovať rizikové faktory na základe informácií od rôznych interných a externých zdrojov vrátane zdrojov uvedených v usmerneniach 1.30 až 1.31;
- b) zohľadniť príslušné rizikové faktory v hlave I a II týchto usmernení a
- c) vziať do úvahy širšie kontextuálne faktory, ako je sektorové riziko a geografické riziko, ktoré môžu ovplyvniť ich rizikové profily v súvislosti s praním špinavých peňazí a financovaním terorizmu.

1.14. Spoločnosti by mali zabezpečiť, že ich celopodnikové hodnotenie rizika je prispôsobené ich podnikateľskému profilu a zohľadňuje faktory a riziká špecifické pre činnosť spoločnosti, či už si spoločnosť svoje celopodnikové hodnotenie rizika vypracúva sama, alebo uzavrie zmluvu s externou stranou, ktorá jej vypracuje celopodnikové hodnotenie rizika. Podobne platí, že ak je spoločnosť súčasťou skupiny, ktorá vypracúva celoskupinové hodnotenie rizika, spoločnosť by mala zvážiť, či je celoskupinové hodnotenie rizika dostatočne podrobné a špecifické na to, aby odrážalo činnosť spoločnosti a riziká, ktorým je vystavená v dôsledku väzieb skupiny na krajiny a geografické oblasti, a v prípade potreby celoskupinové hodnotenie rizika doplniť. Ak má skupina sídlo v krajine, ktorá sa spája s vysokou mierou korupcie, spoločnosť by to mala zohľadniť vo svojom hodnotení rizika, a to aj vtedy, keď sa celoskupinové hodnotenie rizika tohto bodu netýka.

1.15. Všeobecné hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré nebolo prispôsobené špecifickým potrebám ani obchodnému modelu spoločnosti („štandardné hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu“), alebo celoskupinové hodnotenie rizika, ktoré sa uplatňuje automaticky, pravdepodobne nebude spĺňať požiadavky uvedené v článku 8 smernice (EÚ) 2015/849.

Proporcionalita

1.16. Ako sa uvádza v článku 8 smernice (EÚ) 2015/849, kroky, ktoré spoločnosť podnikne na identifikáciu a posúdenie rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vo svojom podnikaní musia byť primerané povahe a veľkosti danej spoločnosti. Malé spoločnosti, ktoré neponúkajú zložité produkty alebo služby a ktoré majú obmedzenú alebo len domácu expozíciu, možno nepotrebujú zložité či sofistikované hodnotenie rizika.

Vykonávanie

1.17. Spoločnosti majú:

- a) sprístupniť svoje celopodnikové hodnotenie rizika príslušným orgánom;

- b) podniknúť kroky na zabezpečenie toho, že zamestnanci rozumejú celopodnikovému hodnoteniu rizika a tomu, ako ovplyvňuje ich každodennú prácu, a to v súlade s článkom 46 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849; a
- c) informovať vrcholový manažment o výsledkoch celopodnikového hodnotenia rizika a zabezpečiť, že vrcholový manažment získa dostatok informácií na pochopenie rizika, ktorému je podnik vystavený, a na zaujatie stanoviska k tomuto riziku.

Spájanie celopodnikových a individuálnych hodnotení rizík

- 1.18. Spoločnosti by mali zistenia zo svojho celopodnikového hodnotenia rizika použiť ako podkladové informácie pre politiky, kontroly a postupy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ako sa uvádza v článku 8 ods. 3 a 4 smernice (EÚ) 2015/849. Spoločnosti by mali zabezpečiť, že ich celopodnikové hodnotenie rizika zohľadňuje aj kroky, ktoré sa podnikli na hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi alebo príležitostnými transakciami, ako aj ich ochotu podstupovať riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
- 1.19. Na účely dodržania usmernenia 1.18 a vzhľadom na usmernenia 1.21 a 1.22 by spoločnosti pri určovaní úrovne počiatkovej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktorá sa bude uplatňovať v konkrétnych situáciách a v prípade určitých druhov klientov, produktov, služieb a distribučných kanálov, mali vychádzať z celopodnikového hodnotenia rizika.
- 1.20. Individuálne hodnotenia rizík by mali byť podkladom pre celopodnikové hodnotenie rizika, no v žiadnom prípade ho nenahrádzajú.

Individuálne hodnotenia rizík

- 1.21. Spoločnosti by mali zistiť, ktorým rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu sú alebo by boli vystavené v dôsledku nadviazania alebo udržiavania obchodného vzťahu či vykonania príležitostnej transakcie.
- 1.22. Pri identifikovaní rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojených s obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou by spoločnosti mali zväžiť relevantné rizikové faktory vrátane toho, kto je ich klient, krajín alebo geografických oblastí, v ktorých pôsobia, konkrétnych produktov, služieb a transakcií, ktoré klient požaduje, a kanálov, ktoré spoločnosť využíva na poskytovanie týchto produktov, služieb a transakcií.

Počiatková povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 1.23. Pred nadviazaním obchodného vzťahu alebo vykonaním príležitostnej transakcie by spoločnosti mali uplatniť počiatkovú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 13 ods. 1 písm. a), b) a c) a článkom 14 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849.

- 1.24. Počiatočná povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi by mala zahŕňať aspoň opatrenia na základe rizík s cieľom:
- a) identifikovať klienta a v prípade potreby konečného užívateľa výhod klienta;
 - b) overiť totožnosť klienta na základe spoľahlivých a nezávislých zdrojov a v prípade potreby overiť totožnosť konečného užívateľa výhod tak, aby bola spoločnosť presvedčená, že vie, kto je konečný užívateľ výhod; a
 - c) stanoviť účel a plánovanú povahu obchodného vzťahu.
- 1.25. Spoločnosti by mali rozsah opatrení počiatočnej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe rizík upraviť, pričom zohľadnia zistenia zo svojho celopodnikového hodnotenia rizika. Ak je pravdepodobné, že riziko spojené s obchodným vzťahom bude nízke, spoločnosti môžu eventuálne uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, a to v rozsahu, v akom to umožňujú vnútroštátne právne predpisy. Ak je pravdepodobné, že riziko spojené s obchodným vzťahom bude zvýšené, spoločnosti musia uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

Získanie holistického posúdenia

- 1.26. Spoločnosti by mali zhromaždiť dostatok informácií, aby získali istotu, že identifikovali všetky relevantné rizikové faktory na začiatku obchodného vzťahu aj počas neho, prípadne pred vykonaním príležitostnej transakcie. V prípade potreby by spoločnosti mali uplatniť dodatočné opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a posúdiť dané rizikové faktory s cieľom získať holistické posúdenie rizika spojeného s konkrétnym obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou.
- 1.27. Neočakáva sa, že spoločnosti vypracujú úplný rizikový profil klienta na účely príležitostných transakcií.

Priebežná povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 1.28. Informácie získané v priebehu obchodného vzťahu by spoločnosti mali použiť na účely individuálneho hodnotenia rizika (pozri časť Monitorovanie v usmernení 4).

Zdroje informácií

- 1.29. Na identifikovanie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by spoločnosti mali zohľadniť informácie z rôznych zdrojov, ktoré možno vyhodnotiť jednotlivo alebo komerčne dostupnými nástrojmi či databázami, v ktorých sú združené informácie z niekoľkých zdrojov.
- 1.30. Spoločnosti by vždy mali zvážiť tieto zdroje informácií:

- a) nadnárodné hodnotenia rizík Európskej komisie;
- b) zoznam vysokorizikových tretích krajín vypracovaný Európskou komisiou;
- c) informácie od vlád, napríklad vnútroštátne hodnotenia rizík vypracované vládami, politické vyhlásenia a upozornenia a dôvodové správy k príslušným právnym predpisom;
- d) informácie od regulačných orgánov, napríklad usmernenia a odôvodnenia stanovené v regulačných pokutách;
- e) informácie od finančných spravodajských jednotiek (FIU) a orgánov presadzovania práva, napríklad správy o hrozbách, výstrahy a typológie; a
- f) informácie získané ako súčasť procesu počiatočnej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a priebežného monitorovania.

1.31. Ďalšie zdroje informácií, ktoré by spoločnosti mali zvážiť, zahŕňajú okrem iného:

- a) vlastné poznatky a odborné poznatky spoločnosti;
- b) informácie od orgánov odvetví, napríklad typológie a informácie o vznikajúcich rizikách;
- c) informácie od občianskych združení, napríklad indexy vnímania korupcie a správy o krajine;
- d) informácie od medzinárodných orgánov určujúcich normy, napríklad vzájomné hodnotiace správy alebo právne nezáväznú čierne listiny vrátane tých, ktoré sa uvádzajú v usmerneniach 2.11 až 2.15;
- e) informácie z dôveryhodných a spoľahlivých otvorených zdrojov, napríklad správy v novinách s dobrou povestou;
- f) informácie od dôveryhodných a spoľahlivých obchodných organizácií, napríklad správy o rizikách a spravodajské hlásenia; a
- g) informácie zo štatistických a akademických inštitúcií.

1.32. Spoločnosti by mali určiť druh a počet zdrojov na základe rizík, pričom by mali zohľadniť povahu a zložitosť svojej činnosti. Bežne by sa spoločnosti pri identifikácii rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu nemali spoliehať len na jeden zdroj.

Usmernenie 2: Identifikácia rizikových faktorov prania špinavých peňazí a financovania terorizmu

- 2.1. Spoločnosti by rizikové faktory týkajúce sa ich klientov, krajín alebo geografických oblastí, produktov a služieb, ako aj distribučných kanálov, mali identifikovať spôsobom stanoveným v týchto usmerneniach, pričom majú takisto zohľadniť neúplný zoznam faktorov uvedený v prílohách II a III k smernici (EÚ) 2015/849.
- 2.2. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že nasledujúce rizikové faktory nie sú úplné, ani sa neočakáva, že spoločnosti zväžia všetky rizikové faktory vo všetkých prípadoch.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

- 2.3. Spoločnosti by pri identifikovaní rizík spojených s ich klientmi vrátane konečných užívateľov výhod ich klientov mali zväžiť riziko súvisiace:
 - a) s podnikaním alebo odbornou činnosťou klienta a konečného užívateľa výhod klienta;
 - b) s dobrou povestou klienta a konečného užívateľa výhod klienta a
 - c) s povahou a správaním klienta a konečného užívateľa výhod klienta vrátane otázky, či by mohli poukazovať na zvýšené riziko financovania terorizmu.
- 2.4. Rizikové faktory, ktoré môžu byť relevantné pri identifikovaní rizika spojeného s podnikaním alebo odbornou činnosťou klienta alebo konečného užívateľa výhod klienta, zahŕňajú tieto otázky:
 - a) Má klient alebo konečný užívateľ výhod väzby na sektory, ktoré sa zvyčajne spájajú s vyšším rizikom korupcie, napríklad stavebníctvo, farmaceutický priemysel a zdravotná starostlivosť, obchod so zbraňami a obrana, ťažobné odvetvia či verejné obstarávanie?
 - b) Má klient alebo konečný užívateľ výhod väzby na sektory, ktoré sa spájajú s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, napríklad určité podniky peňažných služieb, kasína alebo sprostredkovatelia cenných kovov?
 - c) Má klient alebo konečný užívateľ výhod väzby na sektory, s ktorými súvisia značné sumy hotovosti?
 - d) Ak klient predstavuje právnickú osobu, trust alebo iný druh právnej štruktúry, aký je účel jeho organizácie? Napríklad aká je povaha jeho podnikania?

- e) Má klient politické prepojenie, napríklad je politicky exponovanou osobou alebo je jeho konečný užívateľ výhod politicky exponovanou osobou? Má klient alebo konečný užívateľ výhod nejaké iné relevantné prepojenie na politicky exponovanú osobu, sú napríklad nejakí členovia predstavenstva politicky exponovanými osobami, a ak áno, vykonávajú tieto politicky exponované osoby významnú kontrolu nad klientom alebo konečným užívateľom výhod? Ak je klient alebo jeho konečný užívateľ výhod politicky exponovanou osobou, spoločnosti musia vždy uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 20 smernice (EÚ) 2015/849.
- f) Má klient alebo konečný užívateľ výhod nejakú inú významnú funkciu alebo je verejne známou osobou, čo by mu umožnilo zneužiť toto postavenie na súkromný prospech? Je napríklad vysokopostaveným verejným činiteľom na miestnej či regionálnej úrovni so schopnosťou ovplyvniť zadávanie verejných zákaziek, členom rozhodujúceho orgánu v športovom orgáne s veľkou mierou publicity alebo jednotlivcom, o ktorom sa vie, že ovplyvňuje vládu, prípadne iným vysokopostaveným subjektom s rozhodovacou právomocou?
- g) Je klient právnickou osobou, ktorá podlieha vynútiteľným požiadavkám na zverejňovanie, ktorými sa zabezpečuje, že sú verejne dostupné spoľahlivé informácie o konečnom užívateľovi výhod klienta, napríklad verejné spoločnosti kótované na burzách cenných papierov, v prípade ktorých je takéto zverejnenie podmienkou kótovania?
- h) Je klient úverová alebo finančná inštitúcia konajúca na vlastný účet z jurisdikcie s účinným mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a vykonáva sa nad ňou dohľad, pokiaľ ide o súlad s miestnymi povinnosťami týkajúcimi sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu? Existujú dôkazy o tom, že klientovi boli v posledných rokoch uložené sankcie týkajúce sa dohľadu alebo sa na neho vzťahoval výkon práva z dôvodu nedodržania povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu alebo všeobecnejších požiadaviek správania sa?
- i) Je klient orgánom verejnej správy alebo podnikom z jurisdikcie s nízkou mierou korupcie?
- j) Zodpovedajú súvislosti týkajúce sa klienta alebo konečného užívateľa výhod tomu, čo spoločnosť vie o ich minulej, súčasnej alebo plánovanej podnikateľskej činnosti, výnose z ich podnikania, zdroji finančných prostriedkov a zdroji majetku klienta alebo konečného užívateľa výhod?

2.5. Pri identifikovaní rizika spojeného s dobrou povestou klienta alebo konečného užívateľa výhod môžu byť relevantné tieto rizikové faktory:

- a) Existujú negatívne mediálne správy či iné relevantné zdroje informácií o klientovi, napríklad existujú voči klientovi alebo konečnému užívateľovi výhod podozrenia z trestnej činnosti alebo terorizmu? Ak áno, sú spoľahlivé a dôveryhodné? Spoločnosti by mali okrem iných úvah určiť dôveryhodnosť tvrdení na základe kvality a nezávislosti zdroja údajov a pretrvávanie oznamovania týchto podozrení. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotná neexistencia trestných rozsudkov nemusí stačiť na vyvrátenie podozrení z protiprávneho konania.
- b) Má klient, konečný užívateľ výhod alebo ktokoľvek, o kom je verejne známe, že je s nimi úzko prepojený, svoj majetok zmrazený z dôvodu správneho alebo trestného konania či podozrení z terorizmu alebo financovania terorizmu? Má spoločnosť opodstatnené dôvody domnievať sa, že klient alebo konečný užívateľ výhod alebo ktokoľvek, o kom je verejne známe, že je s nimi úzko prepojený, bol niekedy v minulosti podrobený zmrazeniu majetku?
- c) Vie spoločnosť, či klient alebo konečný užívateľ výhod bol predmetom nahlásenia podozrivých transakcií v minulosti?
- d) Disponuje spoločnosť internými informáciami o integrite klienta alebo konečného užívateľa výhod, ktoré získala napríklad v priebehu dlhodobého obchodného vzťahu?

2.6. Pri identifikovaní rizika spojeného s povahou a správaním klienta alebo konečného užívateľa výhod môžu byť relevantné tieto rizikové faktory. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že nie všetky tieto rizikové faktory budú zrejmé na začiatku; môžu sa objaviť až po založení obchodného vzťahu:

- a) Má klient oprávnené dôvody na to, že nie je schopný poskytnúť rozsiahle dôkazy o svojej totožnosti, možno preto, že ide o žiadateľa o azyl?
- b) Má spoločnosť pochybnosti o pravdivosti alebo presnosti totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod?
- c) Existujú náznaky, že klient sa môže snažiť zabrániť založeniu obchodného vzťahu? Snaží sa klient napríklad vykonať jednu transakciu alebo niekoľko jednorazových transakcií v prípadoch, v ktorých by založenie obchodného vzťahu mohlo byť hospodársky výhodnejšie?
- d) Je vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom transparentná a zmysluplná? Ak je vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom zložitá či nejasná, existuje pre to zrejmé obchodné či zákonné opodstatnenie?

- e) Vydáva klient akcie na doručiteľa alebo má poverených akcionárov?
- f) Je klient právnickou osobou alebo štruktúrou, ktorá by sa mohla využiť ako nástroj na držbu majetku?
- g) Existuje riadny dôvod na zmeny vo vlastníckej štruktúre klienta a štruktúre kontroly nad klientom?
- h) Požaduje klient transakcie, ktoré sú zložité, nezvyčajné alebo neočakávané veľké, majú nezvyčajný či neočakávaný vzorec bez zrejmeho hospodárskeho alebo zákonného účelu či riadneho obchodného opodstatnenia? Existujú dôvody domnievať sa, že sa klient snaží vyhnúť osobitným limitom, napríklad tým, ktoré sú stanovené v článku 11 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849 a vnútroštátnom práve, ak sa uplatňuje?
- i) Žiada klient o zbytočné alebo neprimerané úrovne zachovávaní mlčanlivosti? Zdráha sa napríklad klient podeliť sa o informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, alebo sa zdá, že chce zahmlieť skutočnú povahu svojho podnikania?
- j) Dá sa zdroj majetku alebo zdroj finančných prostriedkov klienta alebo konečného užívateľa výhod jednoducho vysvetliť, napríklad prostredníctvom jeho povolania, dedičstva či investícií? Je vysvetlenie prijateľné?
- k) Používa klient produkty a služby, ktoré si vybral pri založení obchodného vzťahu, podľa očakávaní?
- l) Ak je klient nerezidentom, bolo by možné poskytnúť lepšie služby pre jeho potreby niekde inde? Existuje riadne hospodárske a zákonné opodstatnenie toho, že klient žiada o požadovaný typ finančnej služby? Spoločnosti by si mali uvedomiť, že článkom 16 smernice 2014/92/EÚ sa vytvára právo pre klientov, ktorí majú riadny pobyt v Únii, na získanie základného platobného účtu, ale toto právo sa uplatňuje len v rozsahu, v ktorom úverové inštitúcie môžu dodržať svoje povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, na ktoré sa odkazuje v článku 1 ods. 7 a článku 16 ods. 4 smernice 2014/92/EÚ.

2.7. Pri identifikovaní rizika spojeného s povahou a správaním klienta alebo konečného užívateľa výhod by spoločnosti mali venovať osobitnú pozornosť rizikovým faktorom, ktoré by mohli poukázať na zvýšené riziko financovania terorizmu, hoci nie sú špecifické pre financovanie terorizmu, a to najmä v situáciách, keď sú prítomné iné rizikové faktory financovania terorizmu. Na tento účel by spoločnosti mali zvážiť aspoň tieto rizikové faktory:

- a) Je klient alebo konečný užívateľ výhod osobou zaradenou do zoznamov osôb, skupín a subjektov zapojených do teroristických činov, na ktorú sa vzťahujú obmedzujúce opatrenia⁴, alebo je o nich známe, že majú úzke osobné alebo profesionálne väzby s osobami registrovanými v takýchto zoznamoch (napríklad preto, že sú vo vzťahu alebo žijú s takouto osobou z iného dôvodu)?
- b) Je klient alebo konečný užívateľ výhod osobou, o ktorej je verejne známe, že je vyšetřovaná v súvislosti s teroristickou činnosťou alebo že bola za teroristickú činnosť odsúdená, alebo je o nej známe, že má úzke osobné alebo profesionálne väzby s takouto osobou (napríklad preto, že je vo vzťahu alebo s takouto osobou žije z iného dôvodu)?
- c) Vykonáva klient transakcie, pre ktoré sú charakteristické prichádzajúce a odchádzajúce prevody finančných prostriedkov z krajín a/alebo do krajín, o ktorých je známe, že tam pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, o ktorých sa vie, že sú zdrojom financovania terorizmu, prípadne podliehajú medzinárodným sankciám? Ak áno, možno tieto prevody jednoducho vysvetliť napríklad rodinnými väzbami alebo obchodnými vzťahmi?
- d) Je klient neziskovou organizáciou,
- i. o ktorej činnosti alebo vedení je verejne známe, že súvisí s extrémizmom alebo sympatiami k terorizmu; alebo
- ii. pre ktorej správanie v súvislosti s transakciami sú charakteristické hromadné prevody veľkých súm finančných prostriedkov do jurisdikcií, ktoré sa spájajú s vyššími rizikami prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a vysokorizikových tretích krajín?
- e) Vykonáva klient transakcie, pre ktoré sú charakteristické veľké peňažné toky v krátkom časovom období, do ktorých sú zapojené neziskové organizácie s nejasnými väzbami (napr. majú sídlo v rovnakej fyzickej lokalite, majú rovnakých zástupcov alebo zamestnancov, prípadne vlastnia viacero účtov pod rovnakými menami)?
- f) Vykonáva, prípadne zamýšľa klient vykonať prevod finančných prostriedkov osobám, na ktoré sa vzťahujú písmená a) a b)?

⁴ Pozri napríklad spoločnú pozíciu Rady z 27. decembra 2001 o uplatňovaní špecifických opatrení na boj s terorizmom (2001/931/SZBP) (Ú. v. ES L 344, 28.12.2001, s. 0093); nariadenie Rady (ES) č. 2580/2001 z 27. decembra 2001 o určitých obmedzujúcich opatreniach zameraných proti určitým osobám a subjektom s cieľom boja proti terorizmu (Ú. v. ES L 344, 28.12.2001, s. 70); nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám a subjektom spojeným s organizáciami ISIL (Dá'iš) a al-Káida (Ú. v. ES L 139, 29.5.2002, s. 9). Takisto si môžete pozrieť mapu sankcií EÚ na adrese <https://www.sanctionsmap.eu/>.

- 2.8. Okrem zdrojov informácií uvedených v usmerneniach 1.30 a 1.31 by spoločnosti mali venovať osobitnú pozornosť typológiám financovania terorizmu vypracovaným skupinou FATF, ktoré sa pravidelne aktualizujú.⁵

Krajiny a geografické oblasti

- 2.9. Pri identifikovaní rizika spojeného s krajinami a geografickými oblasťami by spoločnosti mali zvážiť riziká súvisiace:

- a) s jurisdikciami, v ktorých má klient sídlo alebo pobyt a v ktorých má pobyt konečný užívateľ výhod;
- b) s jurisdikciami, ktoré sú hlavným miestom podnikania klienta alebo konečného užívateľa výhod; a
- c) s jurisdikciami, na ktoré má klient a konečný užívateľ výhod relevantné osobné alebo obchodné väzby, prípadne sa na ne viažu ich finančné či právne záujmy.

- 2.10. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že povaha a účel obchodného vzťahu alebo druh činnosti budú často určovať pomernú dôležitosť individuálnych rizikových faktorov krajiny a rizikových faktorov z geografického hľadiska. Napríklad:

- a) Ak boli finančné prostriedky v obchodnom vzťahu generované v zahraničí, bude osobitne relevantná úroveň predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí a účinnosť právneho systému krajiny.
- b) Ak sú finančné prostriedky prijaté z jurisdikcií alebo zaslané do jurisdikcií, o ktorých sa vie, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, spoločnosti by mali zvážiť, do akej miery by sa to mohlo očakávať alebo by to mohlo viesť k podozreniu, na základe poznatkov spoločnosti o účele a povahe obchodného vzťahu.
- c) Ak je klient úverová alebo finančná inštitúcia, spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť primeranosti mechanizmu boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu krajiny a účinnosti dohľadu nad bojom proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- d) Ak klient predstavuje trust alebo iný druh právnej štruktúry, prípadne má štruktúru alebo funkcie podobné trustom, napríklad fiducie, fideicomiso či Treuhand, spoločnosti by mali vziať do úvahy mieru, do akej krajina, v ktorej je registrovaný klient a prípadne aj konečný užívateľ výhod, účinne spĺňa medzinárodné normy v oblasti daňovej transparentnosti a výmeny informácií.

⁵ <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/ml-tf-risks.html>.

2.11. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikácii účinnosti mechanizmu boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu jurisdikcie, zahŕňajú tieto otázky:

- a) Bola krajina identifikovaná Komisiou ako krajina so strategickými nedostatkami vo svojom mechanizme boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v súlade s článkom 9 smernice (EÚ) 2015/849? V takých prípadoch by sa spoločnosti mali riadiť usmerneniami 4.53 až 4.57.
- b) Zakazujú právne predpisy krajiny vykonávanie celoskupinových politík a postupov, a najmä existujú situácie, v ktorých by sa malo uplatňovať delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/758?
- c) Existujú informácie z viac ako jedného dôveryhodného a spoľahlivého zdroja o kvalite kontrolných mechanizmov v oblasti prania špinavých peňazí a financovania terorizmu jurisdikcie vrátane informácií o kvalite a účinnosti presadzovania právnych predpisov a dohľadu? Príklady možných zdrojov zahŕňajú vzájomné hodnotiace správy Finančnej akčnej skupiny (FATF) alebo regionálnych orgánov podobných FATF (dobrý východiskový bod je zhrnutie a kľúčové zistenia a posúdenie súladu s odporúčaniami 10, 26 a 27 a okamžitými výsledkami 3 a 4), zoznam vysokorizikových a nespolupracujúcich jurisdikcií FATF, hodnotenia Medzinárodného menového fondu (MMF) a správy programu na posudzovanie finančného sektora. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotné členstvo vo FATF alebo regionálnych orgánoch podobných FATF (napr. MONEYVAL) neznamena, že mechanizmus boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu jurisdikcie je primeraný a účinný.

2.12. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že smernicou (EÚ) 2015/849 sa neuznáva tzv. rovnocennosť tretích krajín a že zoznamy členských štátov EÚ týkajúce sa rovnocenných jurisdikcií sa už nevedú. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi by spoločnosti mali byť schopné určiť jurisdikcie s nižším rizikom podľa týchto usmernení a prílohy II k smernici (EÚ) 2015/849.

2.13. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní úrovne rizika financovania terorizmu spojeného s jurisdikciou, zahŕňajú tieto otázky:

- a) Existujú informácie, napríklad zo zdrojov presadzovania práva alebo dôveryhodných a spoľahlivých verejných mediálnych zdrojov, ktoré naznačujú, že jurisdikcia poskytuje financovanie alebo podporu na teroristické činnosti, či už z oficiálnych zdrojov, alebo organizovaných skupín či organizácií v rámci danej jurisdikcie?
- b) Existujú informácie, napríklad zo zdrojov presadzovania práva alebo dôveryhodných a spoľahlivých verejných mediálnych zdrojov, ktoré naznačujú,

že sa vie o skupinách páchajúcich teroristické trestné činy pôsobiacich v danej krajine alebo na danom území?

- c) Podlieha jurisdikcia finančným sankciám, embargám alebo opatreniam, ktoré súvisia s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní, vydaným napríklad Organizáciou Spojených národov alebo Európskou úniou?

2.14. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní úrovne transparentnosti a dodržiavania súladu s daňovými predpismi jurisdikcie, zahŕňajú tieto otázky:

- a) Existujú informácie z viac ako jedného dôveryhodného a spoľahlivého zdroja o tom, že krajina je považovaná za dodržiavajúcu súlad s medzinárodnými normami v oblasti daňovej transparentnosti a výmeny informácií? Existujú dôkazy, že sa príslušné pravidlá účinne uplatňujú v praxi? K príkladom možných zdrojov patria správy globálneho fóra o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), v ktorých sa jurisdikciám prideluje rating na účely daňovej transparentnosti a výmeny informácií, hodnotenia záväzku jurisdikcie k automatickej výmene informácií na základe spoločného štandardu oznamovania, hodnotenia dodržiavania odporúčaní FATF 9, 24 a 25 a okamžitých výsledkov 2 a 5 od FATF alebo regionálnych orgánov podobných FATF, hodnotenia vykonané s ohľadom na zoznam EÚ obsahujúci jurisdikcie, ktoré nespolupracujú na daňové účely, a hodnotenia MMF (napr. hodnotenia zamestnancov MMF daňových rajov).
- b) Zaviazala sa jurisdikcia k spoločnému štandardu oznamovania pre automatickú výmenu informácií, ktorý G20 prijala v roku 2014, a účinne ho uplatňuje?
- c) Zaviedla jurisdikcia spoľahlivé a dostupné registre konečných užívateľov výhod?

2.15. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní rizík spojených s úrovňou predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí, zahŕňajú tieto otázky:

- a) Existujú informácie z dôveryhodných a spoľahlivých verejných zdrojov o úrovni predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí uvedených v článku 3 ods.4 smernice (EÚ) 2015/849, napríklad korupcie, organizovanej trestnej činnosti, daňovej trestnej činnosti a závažného podvodu? K príkladom patria indexy vnímania korupcie, správy OECD o krajinách týkajúce sa vykonávania dohovoru o boji s podplácaním OECD a správa o stave drogovej problematiky vo svete od Úradu OSN pre drogy a kriminalitu.
- b) Existujú informácie z viac ako jedného dôveryhodného a spoľahlivého zdroja o kapacite vyšetrovacieho a súdneho systému jurisdikcie účinne vyšetrovať a stíhať tieto trestné činy?

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

2.16. Pri identifikovaní rizika spojeného s produktmi, službami alebo transakciami by spoločnosti mali zvážiť riziká súvisiace:

- a) s úrovňou transparentnosti alebo nejasnosti poskytovaného produktu, služby alebo transakcie;
- b) so zložitou produktom, službami alebo transakciami a
- c) s hodnotou alebo veľkosťou produktu, služby alebo transakcie.

2.17. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní rizika spojeného s transparentnosťou produktu, služby alebo transakcie, zahŕňajú:

- a) Do akej miery produkty alebo služby umožňujú klientovi alebo konečnému užívateľovi výhod či prijímačím štruktúram zostať anonymnými alebo zjednodušiť skrývanie ich totožnosti? Príklady týchto produktov a služieb zahŕňajú akcie na doručiteľa, fiduciárne vklady, exteritoriálne nástroje a určité trusty a právne subjekty, napríklad nadácie, ktoré môžu byť štruktúrované tak, aby sa využili anonymita a umožnili sa obchody so schránkovými spoločnosťami alebo spoločnosťami s poverenými akcionármi.
- b) Do akej miery je možné, aby tretia strana, ktorá nie je súčasťou obchodného vzťahu, dávala pokyny, napríklad v prípade určitých korešpondenčných bankových vzťahov?

2.18. K rizikovým faktorom, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní rizika spojeného so zložitou produktom, službami alebo transakciami, patria tieto otázky:

- a) Aká zložitá je transakcia a zahŕňa transakcia viacero strán či viacero jurisdikcií, ako napríklad v prípade určitých transakcií financovania obchodu? Sú transakcie priame, napríklad pravidelné platby vykonávané do dôchodkového fondu?
- b) Do akej miery umožňujú produkty alebo služby platby od tretích strán alebo prijímajú nadmerné platby, ak by sa to bežne neočakávalo? Ak sa očakávajú platby od tretích strán, pozná spoločnosť totožnosť tretej strany, je to napríklad orgán poskytujúci štátne dávky alebo ručiteľ? Alebo sú produkty a služby financované výhradne presunmi finančných prostriedkov z vlastného účtu klienta v inej finančnej inštitúcii, ktorá podlieha normám a dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré sú porovnateľné s normami a dohľadom vyžadovanými podľa smernice (EÚ) 2015/849?

- c) Chápe spoločnosť riziká spojené s jej novým alebo inovatívnym produktom alebo službou, najmä ak zahŕňa využívanie nových technológií alebo spôsobov úhrady?

2.19. K rizikovým faktorom, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní rizika spojeného s hodnotou či veľkosťou produktu, služby alebo transakcie, patria tieto otázky:

- a) Do akej miery zahŕňajú produkty alebo služby hotovosť vysokej hodnoty ako v prípade mnohých platobných služieb, ale aj určitých bežných účtov?
- b) Do akej miery produkty alebo služby zjednodušujú alebo podnecujú transakcie s vysokou hodnotou? Existujú určité stropy pre hodnoty transakcií alebo úrovne prémie, ktoré by mohli obmedziť využívanie produktu alebo služby na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu?

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

2.20. Pri identifikovaní rizika spojeného so spôsobom, ktorým klient získava produkty alebo služby, ktoré požaduje, by spoločnosti mali zvážiť riziko súvisiace:

- a) s rozsahom, v ktorom sa obchodný vzťah uskutočňuje na báze nepriameho kontaktu; a
- b) so všetkými subjektmi uvádzajúcimi klienta alebo sprostredkovateľmi, ktorých môže spoločnosť využívať, a s povahou ich vzťahu so spoločnosťou.

2.21. Pri posudzovaní rizika spojeného so spôsobom, ktorým zákazník získava produkty alebo služby, by spoločnosti mali zvážiť niekoľko faktorov vrátane toho,

- a) či je klient fyzicky prítomný na účely identifikácie. Ak nie, mali by zvážiť, či spoločnosť:
 - i. použila spoľahlivú formu povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, založenej na identifikácii bez jeho fyzickej prítomnosti a
 - ii. prijala opatrenia na zabránenie podvodu odcudzenia identity alebo podvodu s osobnými údajmi.

Spoločnosti by v týchto situáciách mali uplatniť usmernenia 4.29 až 4.31;

- b) či klienta uviedla iná zložka tej istej finančnej skupiny a ak áno, do akej miery sa spoločnosť môže na toto uvedenie spoliehať a vnímať ho ako uistenie, že klient spoločnosť nevystaví nadmernému riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a čo spoločnosť urobila, aby sa uistila, že subjekt skupiny uplatňuje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podľa noriem Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) v súlade s článkom 28 nariadenia (EÚ) 2015/849;

- c) či klienta uviedla tretia strana, napríklad banka, ktorá nie je súčasťou rovnakej skupiny, prípadne sprostredkovateľ, a ak áno,
- i. či je táto tretia strana regulovanou osobou, ktorá podlieha povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí zodpovedajúcim povinnostiam stanoveným v smernici (EÚ) 2015/849, a či je táto tretia strana finančnou inštitúciou, alebo sa jej hlavná podnikateľská činnosť netýka poskytovania finančných služieb;
 - ii. či táto tretia strana uplatňuje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, vedie záznamy v súlade s normami EHP, podlieha dohľadu v súvislosti so splnením porovnateľných povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v súlade s článkom 26 smernice (EÚ) 2015/849 a či existujú ukazovatele naznačujúce, že úroveň súladu tretej strany s uplatniteľnými právnymi predpismi v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu alebo s nariadením je nepostačujúca, napríklad či bola táto tretia strana sankcionovaná za porušenie povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;
 - iii. či majú sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Ak má tretia strana sídlo vo vysokorizikovej tretej krajine, ktorú Európska Komisia identifikovala ako krajinu so strategickými nedostatkami, spoločnosti sa nesmú spoliehať na uvedenú tretiu stranu. V miere povolenej vnútroštátnymi právnymi predpismi však môže byť spoliehanie sa možné za predpokladu, že sprostredkovateľ je pobočka alebo dcérska spoločnosť vo väčšinovom vlastníctve inej spoločnosti založenej v Únii a spoločnosť si je istá, že sprostredkovateľ plne dodržiava skupinové politiky a postupy v súlade s článkom 45 smernice (EÚ) 2015/849;⁶
 - iv. čo urobila spoločnosť, aby sa uistila, že:
 - a. tretia strana vždy poskytne potrebné doklady totožnosti;
 - b. tretia strana na požiadanie ihneď poskytne relevantné kópie údajov o identifikácii a overení alebo elektronické údaje, na ktoré sa odkazuje okrem iného v článku 27 smernice (EÚ) 2015/849;
 - c. kvalita opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi tretej strany je taká, že sa na ňu dá spoľahnúť; a
 - d. úroveň povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktorú uplatňuje tretia strana, je primeraná riziku prania

⁶ Článok 26 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.

špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s obchodným vzťahom s ohľadom na to, že tretia strana opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi uplatní na vlastné účely a potenciálne aj v inom kontexte;

- d) či klienta uviedol viazaný sprostredkovateľ, a teda bez priameho kontaktu so spoločnosťou, a do akej miery si spoločnosť môže byť istá, že sprostredkovateľ získal dost informácií na zabezpečenie toho, že spoločnosť pozná klienta aj úroveň rizika spojeného s týmto obchodným vzťahom;
- e) či sú zapojení nezávislí alebo viazaní sprostredkovatelia, do akej miery sú do chodu podnikania zapájaní priebežne a ako to vplýva na vedomosti spoločnosti o klientovi a na prebiehajúce riadenie rizík;
- f) či v prípade, že spoločnosť na aspekty svojich povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu využíva externého poskytovateľa služieb, a to v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi, táto spoločnosť zvažila, či je externý poskytovateľ služieb povinným subjektom, a či sa zaoberala rizikami uvedenými v usmerneniach orgánu EBA k outsourcingu (EBA/GL/2019/02), ak sú tieto usmernenia uplatniteľné.

Usmernenie 3: Hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu

- 3.1. Spoločnosti by mali identifikované rizikové faktory použiť na posúdenie celkovej úrovne rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Holistické posúdenie

- 3.2. Spoločnosti by mali holisticky posúdiť rizikové faktory prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali a ktoré spoločne budú určovať úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu súvisiaceho s obchodným vzťahom, príležitostnou transakciou alebo ich podnikaním.
- 3.3. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že pokiaľ sa v smernici (EÚ) 2015/849 alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch neustanovuje inak, prítomnosť izolovaných rizikových faktorov nevyhnutne neposúva vzťah do vyššej či nižšej rizikovej kategórie.

Váženie rizikových faktorov

- 3.4. Pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu sa spoločnosti môžu rozhodnúť prikladať faktorom odlišnú váhu v závislosti od ich pomernej dôležitosti.

- 3.5. Pri vážení rizikových faktorov by si spoločnosti mali vytvoriť kvalifikovaný úsudok o relevantnosti rôznych rizikových faktorov v kontexte obchodného vzťahu, príležitostnej transakcie alebo ich podnikania. Výsledkom toho často je, že spoločnosti pridelia odlišné bodové hodnotenie rôznym faktorom. Spoločnosti sa môžu napríklad rozhodnúť, že osobné väzby klienta na jurisdikciu spojenú s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu sú menej relevantné v súvislosti s vlastnosťami produktu, o ktorý má záujem.
- 3.6. V konečnom dôsledku sa váha prikladaná každému z týchto faktorov bude pravdepodobne medzi jednotlivými produktmi a jednotlivými klientmi (alebo kategóriami klientov), ako aj medzi jednotlivými spoločnosťami líšiť. Pri vážení rizikových faktorov by spoločnosti mali zabezpečiť, aby:
- a) váha nebola neprimerane ovplyvnená len jedným faktorom;
 - b) hospodárske alebo ziskové úvahy neovplyvnili rizikový rating;
 - c) váženie nevedlo k situácii, že bude nemožné klasifikovať akýkoľvek obchodný vzťah ako vysokorizikový;
 - d) ustanovenia smernice (EÚ) 2015/849 alebo vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa situácií, ktoré vždy predstavujú vysoké riziko prania špinavých peňazí, nemohli byť zrušené vážením rizikových faktorov spoločnosti; a
 - e) boli v prípade potreby schopné nahradiť akékoľvek automaticky generované bodové hodnotenie rizika. Opodstatnenie rozhodnutia o nahradení týchto bodových hodnotení by malo byť náležite zaznamenané.
- 3.7. Ak spoločnosť využíva automatizované informačné systémy na pridelovanie celkových bodových hodnotení rizika na zaradenie obchodných vzťahov alebo príležitostných transakcií do kategórií a nevyvíja ich interne, ale ich kupuje od externého poskytovateľa, mala by vedieť, ako systém funguje a ako kombinuje a váži rizikové faktory na dosiahnutie celkového bodového hodnotenia rizika. Spoločnosť musí byť vždy schopná presvedčiť sa, že pridelené bodové hodnotenia zodpovedajú chápaniu rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu zo strany spoločnosti a mala by byť schopná preukázať túto skutočnosť príslušnému orgánu.

Kategorizácia rizika

- 3.8. Spoločnosti by mali rozhodnúť o najvhodnejšom spôsobe zaraďovania rizika do kategórií. Toto zaraďovanie bude závisieť od povahy a veľkosti podnikania spoločnosti a od typov rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým je vystavená. Aj keď spoločnosti často zaraďujú riziko do kategórie vysoké, stredné a nízke riziko, sú možné aj iné kategorizácie.

- 3.9. Po hodnotení rizika a zvážení inherentného rizika aj všetkých identifikovaných zmiernujúcich faktorov by spoločnosť svojej obchodnej činnosti a vzťahy, ako aj príležitostné transakcie mala zaradiť do kategórií podľa vnímanej úrovne rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Usmernenie 4: Opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré majú uplatňovať všetky spoločnosti

- 4.1. Celopodnikové a individuálne hodnotenia rizík by spoločnosti mali pomôcť určiť, kam by mala zamerať svoje úsilie v oblasti riadenia rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a to pri prijímaní klienta, ako aj počas trvania obchodného vzťahu.
- 4.2. Spoločnosti by mali zabezpečiť, že ich politiky a postupy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu budú zohľadňovať ich hodnotenie rizika a stavať na ňom.
- 4.3. Takisto by mali zabezpečiť, že tieto politiky a postupy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu budú ľahko dostupné, uplatňované, účinné a zrozumiteľné pre všetkých príslušných zamestnancov.
- 4.4. Pri plnení svojej povinnosti získať na politiky, kontroly a postupy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu súhlas vrcholového manažmentu podľa článku 8 smernice 2015/849 musia spoločnosti zabezpečiť, že vrcholový manažment má prístup k potrebným údajom vrátane celopodnikového hodnotenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, aby si mohol vytvoriť informovaný názor na primeranosť a účinnosť týchto politik a postupov, najmä pokiaľ ide o politiky a postupy v oblasti povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

Povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 4.5. Opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi pomáhajú spoločnostiam lepšie chápať riziko spojené s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami.
- 4.6. Spoločnosti musia uplatniť každé z opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovené v článku 13 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849, ale môžu určiť rozsah každého z týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizika.
- 4.7. Spoločnosti by vo svojich politikách a postupoch mali jasne určiť,
- a) kto je klient a, prípadne, kto je konečný užívateľ výhod pre každý typ klienta a každú kategóriu produktov a služieb, ako aj to, koho totožnosť sa musí overiť na účely povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Spoločnosti by mali zohľadniť sektorové usmernenia v hlave II týchto usmernení, v ktorých sa

uvádzajú podrobnejšie informácie o identifikácii klientov a konečných užívateľov výhod;

- b) čo predstavuje príležitostnú transakciu v kontexte ich podnikania a kedy súbor jednorazových transakcií už nepredstavuje príležitostnú transakciu, ale obchodný vzťah, pričom sa zohľadňujú faktory ako frekvencia a pravidelnosť, v akej sa klient vracia na účely príležitostných transakcií, a miera, do akej sa predpokladá alebo zdá, že vzťah bude obsahovať prvok trvania. Spoločnosti by mali pamätať na to, že peňažný limit v článku 11 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849 je relevantný len do takej miery, v akej vedie k absolútnej požiadavke na uplatňovanie opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi; súbor príležitostných transakcií môže byť obchodným vzťahom dokonca aj vtedy, keď sa tento limit nedosiahne;
- c) aká je primeraná úroveň a typ povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktorú budú uplatňovať na jednotlivé obchodné vzťahy a príležitostné transakcie;
- d) aké sú ich očakávania, pokiaľ ide o overenie totožnosti klienta a, prípadne, konečného užívateľa výhod, ako aj očakávania v súvislosti so stanovením povahy a účelu obchodného vzťahu;
- e) aká úroveň monitorovania sa má uplatňovať za akých okolností;
- f) ako a v akých situáciách možno slabšie formy identifikácie a overenia totožnosti vyvážiť výšeným monitorovaním a
- g) aká je ochota podstupovať riziká zo strany spoločnosti.

4.8. Ako sa stanovuje v článku 13 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, spoločnosti by mali byť schopné preukázať svojmu príslušnému orgánu, že opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré uplatnili, sú primerané rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Finančná inklúzia a znižovanie rizika (de-risking)

4.9. De-risking znamená, že spoločnosti prijímú rozhodnutie, že už nebudú ponúkať služby určitým kategóriám klientov, s ktorými sa spája vyššie riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Keďže riziko spojené s jednotlivými obchodnými vzťahmi bude rôzne, a to dokonca aj v rámci jednej kategórie, uplatňovanie rizikovo-orientovaného prístupu si nevyžaduje, aby spoločnosti odmietli alebo ukončili obchodné vzťahy so všetkými klientmi určitých kategórií, ktoré sa považujú za kategórie s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali starostlivo vyvažovať potrebu finančnej inklúzie s potrebou znižovania rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

4.10. V rámci toho by spoločnosti mali zaviesť primerané politiky a postupy citlivé na riziko, aby zabezpečili, že ich prístup k uplatňovaniu opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi nepovedie k nadmernému bráneniu v prístupe oprávnených klientov k finančným službám. Ak má klient legitímne a dôveryhodné dôvody, prečo nemôže poskytnúť doklady totožnosti v tradičnej forme, spoločnosti by mali zvážiť zmiernenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu inými spôsobmi, medzi ktoré patrí:

- a) prispôsobenie úrovne a intenzity monitorovania tak, aby bolo primerané riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojenému s klientom vrátane rizika, že klient, ktorý mohol doklady totožnosti predložiť v slabšej forme, nemusí byť tým, za koho sa vydáva; a
- b) ponúkajú výlučne základných finančných produktov a služieb, čím sa obmedzia možnosti zneužívania týchto produktov a služieb ich používateľmi na účely finančnej trestnej činnosti. Takéto základné produkty a služby takisto môžu spoločnostiam uľahčiť identifikáciu neobvyklých transakcií alebo vzorcov transakcií vrátane neplánovaného použitia produktu, no je dôležité, aby boli všetky limity primerané a neobmedzovali prístup klientov k finančným produktom a službám bezdôvodne alebo zbytočne.

4.11. Spoločnosti si môžu pozrieť Stanovisko EBA k uplatňovaniu opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, pokiaľ ide o klientov, ktorí sú žiadateľmi o azyl z tretích krajín alebo území s vyšším rizikom (EBA-OP-2016-07).

Koneční užívatelia výhod

4.12. Spoločnosti by pri plnení svojich povinností stanovených v článku 13 ods. 1 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849, ktoré sa týkajú pochopenia vlastníckej štruktúry klienta a štruktúry kontroly nad klientom, mali podniknúť aspoň tieto kroky:

- a) Spoločnosti by sa klienta mali opýtať, kto sú jeho koneční užívatelia výhod.
- b) Spoločnosti by mali zaznamenať všetky získané informácie.
- c) Následne by spoločnosti mali prijať všetky nevyhnutné a primerané opatrenia na overenie týchto informácií; na tento účel by mali zvážiť využitie registrov konečných užívateľov výhod, ak sú dostupné.
- d) Kroky b) a c) by sa mali vykonávať na základe rizík.

Registre konečných užívateľov výhod

4.13. Spoločnosti by mali vziať do úvahy, že použitie informácií z registrov konečných užívateľov výhod samo osebe nepredstavuje splnenie povinnosti prijať primerané opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík s cieľom identifikovať konečného užívateľa výhod a overiť jeho

totožnosť. Spoločnosti možno budú musieť podniknúť ďalšie kroky na identifikáciu a overenie konečného užívateľa výhod, najmä vtedy, keď je riziko spojené s obchodným vzťahom zvýšené alebo keď má spoločnosť pochybnosti o tom, že osoba uvedená v registri je konečný užívateľ výhod.

Kontrola inými prostriedkami

- 4.14. Požiadavka na identifikáciu konečného užívateľa výhod a prijatie všetkých nevyhnutných a primeraných opatrení na overenie jeho totožnosti sa vzťahuje len na fyzickú osobu, ktorá skutočne ovláda klienta alebo nad ním vykonáva kontrolu. Aby však spoločnosti splnili svoje povinnosti podľa článku 13 smernice (EÚ) 2015/849, mali by prijať aj primerané opatrenia na pochopenie vlastnickej štruktúry klienta a štruktúry kontroly nad klientom.
- 4.15. Opatrenia, ktoré spoločnosti prijímú na pochopenie vlastnickej štruktúry klienta a štruktúry kontroly nad klientom, by mali byť dostatočné nato, aby bola spoločnosť v dostatočnej miere presvedčená, že rozumie riziku spojenému s rôznymi úrovňami vlastníctva a kontroly. Spoločnosti by sa predovšetkým mali presvedčiť, že:
- a) vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom nie je neprimerane zložitá ani nejasná alebo
 - b) že zložitá alebo nejasná vlastnícka štruktúra a štruktúra kontroly majú legitímny právny alebo ekonomický dôvod.
- 4.16. S cieľom splniť povinnosti podľa článku 33 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849 by spoločnosti mali FIU nahlásiť prípady, keď vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom vyvoláva podozrenie a spoločnosti majú primerané dôvody domnievať sa, že finančné prostriedky sú príjmami z trestnej činnosti alebo súvisia s financovaním terorizmu.
- 4.17. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť osobám, ktoré môžu vykonávať „kontrolu inými prostriedkami“ v súlade s článkom 3 ods. 6 písm. a) bodom i) smernice (EÚ) 2015/849. Príklady „kontroly inými prostriedkami“, ktoré by spoločnosti mali zvážiť, zahŕňajú okrem iného:
- a) kontrolu bez priameho vlastníctva, napríklad prostredníctvom blízkych rodinných vzťahov alebo historických či zmluvných spojení;
 - b) používanie, využívanie alebo čerpanie výhod z aktív, ktoré vlastní klient;
 - c) zodpovednosť za strategické rozhodnutia, ktoré majú zásadný vplyv na obchodné postupy alebo celkové smerovanie právnickej osoby.
- 4.18. Spoločnosti by sa na základe citlivého hodnotenia rizík mali rozhodnúť, či overia vlastnícku štruktúru klienta a štruktúru kontroly nad klientom.

Identifikácia vrcholových riadiacich pracovníkov

- 4.19. Ak je klient právnym subjektom, spoločnosti by mali vynaložiť maximálne úsilie na identifikáciu konečného užívateľa výhod, ako sa vymedzuje v článku 3 ods. 6 písm. a) bode i) smernice (EÚ) 2015/849.
- 4.20. Spoločnosti by mali pristúpiť k identifikácii vrcholových riadiacich pracovníkov ako konečných užívateľov výhod len vtedy, keď:
- a) vyčerpali všetky možné prostriedky na identifikáciu fyzickej osoby, ktorá skutočne ovláda alebo vykonáva kontrolu nad klientom;
 - b) skutočnosť, že nie sú schopné identifikovať fyzickú osobu, ktorá skutočne ovláda alebo vykonáva kontrolu nad klientom, nevyvoláva podozrenia z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu; a
 - c) sú presvedčené, že dôvod, ktorý klient uviedol na vysvetlenie toho, prečo nemožno identifikovať fyzickú osobu, ktorá skutočne ovláda klienta alebo vykonáva kontrolu nad klientom, je vierohodný.
- 4.21. Pri rozhodovaní o tom, ktorého vrcholového riadiaceho pracovníka, resp. ktorých vrcholových riadiacich pracovníkov budú identifikovať ako konečného užívateľa výhod, by spoločnosti mali zvážiť, kto nesie konečnú zodpovednosť za klienta a prijíma záväzné rozhodnutia v jeho mene.
- 4.22. V takých prípadoch by spoločnosti mali jasne zaznamenať svoje dôvody na identifikáciu vrcholového riadiaceho pracovníka namiesto konečného užívateľa výhod klienta a takisto si musia viesť záznamy o svojich opatreniach⁷.

Identifikácia konečného užívateľa výhod verejnej správy alebo štátneho podniku

- 4.23. Ak je klientom verejná správa alebo štátny podnik, spoločnosti by mali postupovať podľa odporúčaní v usmerneniach 4.21 a 4.22 týkajúcich sa identifikácie vrcholového riadiaceho pracovníka.
- 4.24. V takých prípadoch a najmä vtedy, keď je riziko spojené s daným vzťahom zvýšené, napríklad preto, že štátny podnik je z krajiny spájanej s vysokou mierou korupcie, by spoločnosti mali podniknúť kroky na základe citlivého hodnotenia rizík s cieľom uistiť sa, že osoba, ktorú identifikovali ako konečného užívateľa výhod, je klientom riadne splnomocnená na konanie v jeho mene.
- 4.25. Spoločnosti by takisto mali primerane zohľadniť možnosť, že vrcholový riadiaci pracovník klienta môže byť politicky exponovanou osobou. Ak je to tak, spoločnosti musia v prípade

⁷ Článok 3 ods. 6 písm. a) bod ii) smernice (EÚ) 2015/849.

vrcholového riadiaceho pracovníka uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 18 smernice (EÚ) 2015/849 a posúdiť, či miera, v akej môže politicky exponovaná osoba ovplyvniť klienta, predstavuje zvýšené riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a či môže byť nevyhnutné uplatniť v prípade tohto klienta opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

Dôkaz o totožnosti

4.26. Aby spoločnosti splnili svoje povinnosti podľa článku 13 ods. 1 písm. a) a b) smernice (EÚ) 2015/849, mali by overiť totožnosť svojho klienta a v prípade potreby totožnosť konečných užívateľov výhod na základe spoľahlivých a nezávislých informácií a údajov, či už ich získavajú diaľkovo, elektronicky, alebo vo forme dokumentácie.

4.27. Spoločnosti by vo svojich politikách a postupoch mali stanoviť, s ktorými informáciami a údajmi budú zaobchádzať ako so spoľahlivými a nezávislými informáciami a údajmi na účely povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. V rámci toho by spoločnosti mali zvážiť,

a) vďaka čomu sú údaje alebo informácie spoľahlivé. Spoločnosti by mali zohľadniť rôzne stupne spoľahlivosti, ktorú by mali určiť na základe:

- i. rozsahu, v akom musel klient prejsť určitými kontrolami na získanie poskytnutých informácií alebo údajov;
- ii. oficiálneho statusu osoby alebo inštitúcie, ktorá tieto kontroly vykonala, ak nejaký status má;
- iii. úrovne zabezpečenia v súvislosti s použitým digitálnym systémom ID a
- iv. ľahkosti, s akou možno sfaľšovať poskytnuté informácie alebo údaje o totožnosti;

b) vďaka čomu sú údaje alebo informácie nezávislé. Spoločnosti by mali zohľadniť rôzne stupne nezávislosti, ktorú by mali určiť na základe rozsahu, v akom osoba alebo inštitúcia, ktorá pôvodne vydala alebo poskytla údaje či informácie:

- i. má prepojenie na klienta prostredníctvom priamych osobných, profesionálnych alebo rodinných väzieb a
- ii. mohla byť neprimerane ovplyvnená klientom.

Vo väčšine prípadov by spoločnosti mali byť schopné zaobchádzať s informáciami a údajmi vydanými vládou ako s informáciami a údajmi, ktoré poskytujú najvyšší stupeň nezávislosti a spoľahlivosti.

4.28. Spoločnosti by mali hodnotiť riziká spojené s každým druhom poskytnutých dôkazov a použitou metódou identifikácie a overenia a zabezpečiť, že vybraný druh a metóda sú primerané riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojenému s klientom.

Situácie bez fyzickej prítomnosti

4.29. Na splnenie svojich povinností v súlade s článkom 13 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849 v prípadoch nadviazania, založenia alebo vykonávania obchodného vzťahu v situáciách bez fyzickej prítomnosti klienta alebo vykonania príležitostnej transakcie v situácii bez fyzickej prítomnosti klienta by spoločnosti mali:

- a) prijať primerané opatrenia, aby sa presvedčili, že klient je tým, za koho sa vydáva;
a
- b) posúdiť, či skutočnosť, že sa vzťah alebo príležitostná transakcia vykonáva bez fyzickej prítomnosti klienta, spôsobuje zvýšené riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a ak je to tak, prispôbiť svoje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi zodpovedajúcim spôsobom. Pri hodnotení rizika spojeného s vzťahmi bez fyzického kontaktu s klientom by spoločnosti mali vziať do úvahy rizikové faktory uvedené v usmernení 2.

4.30. Ak je riziko súvisiace s nepriamym vzťahom alebo príležitostnou transakciou zvýšené, spoločnosti by mali uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s usmernením 4.46. Spoločnosti by mali zvážiť najmä to, či by posilnené opatrenia na overenie identity klienta alebo posilnené priebežné monitorovanie vzťahu boli vhodné.

4.31. Spoločnosti by mali zohľadniť fakt, že používanie elektronických prostriedkov identifikácie samo osebe neprináša zvýšené riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, najmä v prípade, že elektronické prostriedky poskytujú vysokú úroveň zabezpečenia podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014.

Používanie inovatívnych technologických prostriedkov na overenie totožnosti

4.32. Smernica (EÚ) 2015/849 je technologicky neutrálna a spoločnosti sa môžu rozhodnúť, že na účely dôkazov o totožnosti svojich klientov použijú elektronické prostriedky alebo dokumentáciu, prípadne ich kombináciu, no podľa článku 13 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2015/849 by sa spoločnosti mali uistiť, že sa tieto dôkazy zakladajú na údajoch alebo informáciách zo spoľahlivých a nezávislých zdrojov.

4.33. Spoločnosti, ktoré na účely identifikácie a overenia používajú alebo plánujú používať inovatívne technologické prostriedky, by mali posúdiť mieru, do akej môže používanie inovatívnych technologických riešení vyriešiť, resp. zhoršiť riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, najmä v situáciách bez fyzického kontaktu. V rámci tohto posúdenia by spoločnosti mali mať jasný prehľad o:

- a) rizikách v oblasti informačno-komunikačných technológií a bezpečnostných rizikách, najmä o riziku, že inovatívne riešenie môže byť nevhodné alebo nespoľahlivé, prípadne že by sa s ním mohlo manipulovať;

- b) kvalitatívnych rizikách, predovšetkým o riziku, že zdroje informácií využívané na účely overenia nie sú dostatočne nezávislé a spoľahlivé, a teda nie sú v súlade s právom Únie alebo s vnútroštátnym právom, ako aj o riziku, že miera overenia totožnosti, ktorú umožňuje inovatívne riešenie, nie je primeraná úrovni rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s obchodným vzťahom;
- c) právnych rizikách, najmä o riziku, že poskytovateľ technologického riešenia nespĺňa príslušné právne predpisy v oblasti ochrany údajov; a
- d) rizikách podvodu odcudzenia identity, teda o riziku, že klient nie je tým, za koho sa vydáva. Spoločnosti by takisto mali zvážiť riziko, že daná osoba nie je skutočnou osobou.

4.34. Spoločnosti, ktoré využívajú externého poskytovateľa a svoje inovatívne riešenia nevyvíjajú interne, naďalej nesú konečnú zodpovednosť za plnenie svojich povinností v oblasti povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Mali by mať jasno vo svojom vzťahu s poskytovateľom inovatívneho riešenia [napr. či ide o vzťah založený na outsourcingu alebo či používanie inovatívneho riešenia predstavuje formu spoliehania sa na tretiu stranu v súlade s oddielom 4 smernice (EÚ) 2015/849] a podniknúť potrebné kroky, aby sa presvedčili, že poskytovateľ inovatívneho riešenia:

- a) je u príslušných vnútroštátnych orgánov registrovaný na účely prístupu k osobným údajom a ich uchovávanie podľa právnych noriem EÚ v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) ⁸ a právnymi predpismi, ktorými sa všeobecné nariadenie o ochrane údajov vykonáva;
- b) má prístup k dostatočne veľkej škále údajov a využíva tieto údaje pochádzajúce z rôznych zdrojov a z rôznych časových období, pričom zohľadňuje najmä tieto prvky:
 - i. v kontexte bez fyzického kontaktu s klientom pravdepodobne nebudú stačiť elektronické dôkazy na základe klientovho pasu bez sprievodných kontrol na zaručenie toho, že klient je tým, za koho sa vydáva, a že s dokladom sa neoprávnené nemanipulovalo; a
 - ii. jediný zdroj údajov alebo jediný časový úsek vo väčšine situácií pravdepodobne nebude stačiť na splnenie overovacích noriem;

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

- c) sa zmluvne zaväzuje plniť povinnosti, ktoré sa od neho vyžadujú na základe dohody a záväzných noriem práva Únie a vnútroštátneho práva, ako aj okamžite informovať spoločnosť v prípade akejkoľvek zmeny; a
 - d) pôsobí transparentne, takže spoločnosť vždy vie, aké kontroly sa vykonali, aké zdroje boli použité a s akými výsledkami, ako aj to, aké spoľahlivé boli tieto výsledky.
- 4.35. Ak je externým poskytovateľom spoločnosť so sídlom v tretej krajine, spoločnosť by sa mala uistiť, že rozumie právnym a operačným rizikám a požiadavkám na ochranu údajov, ktoré sa s nimi spájajú, a že tieto riziká účinne zmierni.
- 4.36. Spoločnosti by mali byť pripravené preukázať svojmu príslušnému orgánu, že používanie konkrétneho inovatívneho riešenia je vhodné.
- 4.37. Spoločnosti si môžu pozrieť spoločné stanovisko ESA z roku 2018 týkajúce sa používania inovatívnych riešení v procese povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, v ktorom sa uvádza viac podrobností o týchto bodoch.

Stanovenie povahy a účelu obchodného vzťahu

- 4.38. Opatrenia, ktoré spoločnosti prijímú na stanovenie povahy a účelu obchodného vzťahu by mali byť primerané riziku spojenému s týmto vzťahom a dostatočné na to, aby spoločnosti umožnili pochopiť, kto je klient a kto sú jeho koneční užívatelia výhod. Spoločnosti by mali aspoň podniknúť kroky na pochopenie toho:
- a) aká je povaha činností alebo podnikania klienta;
 - b) prečo si klient vybral produkty a služby spoločnosti;
 - c) aká je hodnota a zdroje finančných prostriedkov, ktoré budú prechádzať cez účet;
 - d) ako bude klient využívať produkty a služby spoločnosti;
 - e) či má klient iné obchodné vzťahy s ďalšími zložkami spoločnosti alebo jej širšej skupiny a v akom rozsahu to vplýva na pochopenie klienta zo strany spoločnosti;
a
 - f) čo pre tohto klienta alebo kategóriu klientov predstavuje „normálne“ správanie.
- 4.39. Spoločnosti by si mali pozrieť rizikové faktory uvedené v usmerneniach 2.4 až 2.6 v tomto dokumente.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 4.40. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu spoločnosti uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ak bolo riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s obchodným vzťahom posúdené ako nízke. Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi nie je výnimkou zo žiadnych opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ale spoločnosti môžu upraviť sumu, načasovanie alebo typ hociktorého alebo všetkých opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi tak, aby boli vždy primerané nízkemu riziku, ktoré identifikovali.
- 4.41. Opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu spoločnosti uplatňovať, sú (nielen) tieto:
- a) načasovanie povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad ak má požadovaný produkt alebo požadovaná transakcia vlastnosti, ktoré obmedzujú ich použitie na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, napríklad:
 - i. overením totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod počas založenia obchodného vzťahu alebo
 - ii. overením totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, keď transakcie presiahnu vymedzený limit alebo keď uplynie primeraná lehota. Spoločnosti musia zabezpečiť, aby:
 - a. výsledkom toho nebola *de facto* výnimka z povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, to znamená, že spoločnosti musia zabezpečiť, aby bola totožnosť klienta alebo konečného užívateľa výhod skutočne overená;
 - b. limit alebo lehota boli stanovené na primerane nízkej úrovni (aj keď so zreteľom na financovanie terorizmu by si spoločnosti mali všimnúť, že samotný nízky limit nemusí stačiť na zníženie rizika);
 - c. mali zavedený systém na zistenie toho, kedy sa dosiahne limit alebo lehota; a
 - d. neodďaľovali povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi ani neodkladali získanie príslušných informácií o klientovi, ak sa v príslušných právnych predpisoch, napríklad v nariadení (EÚ) 2015/847 alebo

ustanoveniach vnútroštátnych právnych predpisov vyžaduje, aby boli tieto informácie získané na začiatku;

b) úprava množstva informácií získaného na účely identifikácie, overenia alebo monitorovania, napríklad:

- i. overením totožnosti na základe informácií získaných len z jedného spoľahlivého, dôveryhodného a nezávislého dokumentu alebo zdroja údajov; alebo
- ii. predpokladaním povahy a účelu obchodného vzťahu, pretože produkt je navrhnutý len na jedno konkrétne použitie, ako napríklad dôchodkový systém spoločnosti alebo darčeková karta nákupného centra;

c) úprava kvality alebo zdroja informácií získaných na účely identifikácie, overenia alebo monitorovania, napríklad:

- i. akceptovanie informácií získaných od klienta, nie z nezávislého zdroja, pri overovaní totožnosti konečného užívateľa výhod (všimnite si, že toto nie je povolené v súvislosti s overovaním totožnosti klienta); alebo
- ii. ak je riziko spojené so všetkými aspektmi vzťahu veľmi nízke, spoliehanie sa na to, že zdroj finančných prostriedkov spĺňa určité požiadavky povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad ak sú finančnými prostriedkami platby štátnych dávok alebo ak boli finančné prostriedky prevedené z účtu v klientovom mene na spoločnosť v EHP;

d) úprava frekvencie aktualizácií povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a preskúmaní obchodného vzťahu, napríklad ich vykonávanie len v prípade výskytu spúšťacích udalostí, ako napríklad, keď klient chce získať nový produkt alebo službu, alebo pri dosiahnutí určitého limitu transakcií. Spoločnosti musia zabezpečiť, aby výsledkom toho nebola *de facto* výnimka z udržiavania aktuálnosti informácií o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi;

e) úprava frekvencie a intenzity monitorovania transakcií, napríklad monitorovanie len tých transakcií, ktoré prekračujú určitý limit. Ak sa spoločnosti rozhodnú tento prístup uplatniť, musia zabezpečiť, aby bol limit stanovený na primeranej úrovni a aby mali zavedené systémy na identifikáciu prepojených transakcií, ktoré by spolu mohli presahovať uvedený limit.

4.42. V hlave II je uvedený zoznam ďalších opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu byť osobitne relevantné v rôznych sektoroch.

4.43. Informácie, ktoré spoločnosť získa pri uplatnení opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, musia spoločnosti umožniť, aby sa primerane presvedčila

o tom, že jej hodnotenie, že riziko spojené so vzťahom je nízke, je odôvodnené. Takisto musia byť dostatočné na to, aby mala spoločnosť dostatok informácií o povahe obchodného vzťahu na účel identifikovania všetkých neobvyklých alebo podozrivých transakcií. Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi neoslobodzuje inštitúciu od nahlasovania podozrivých transakcií Finančnej spravodajskej jednotke (FIU).

- 4.44. Ak existujú náznaky toho, že riziko nemusí byť nízke, napríklad ak existujú dôvody domnievať sa, že ide o pokus o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu, alebo ak má spoločnosť pochybnosti o pravdivosti získaných informácií, nesmie sa uplatňovať zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.⁹ Rovnako platí, že ak sa uplatňujú osobitné vysokorizikové scenáre a existuje povinnosť vykonať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi, nesmie sa uplatniť zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 4.45. V súlade s článkami 18 až 24 smernice (EÚ) 2015/849 musia spoločnosti uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v situáciách s vyšším rizikom, aby tieto riziká primerane riadili a zmiernili. Opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi nemôžu byť nahradené bežnými opatreniami povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ale musia sa uplatňovať popri bežných opatreniach povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.
- 4.46. V smernici (EÚ) 2015/849 je uvedený zoznam osobitných prípadov, ktoré musia spoločnosti vždy posudzovať ako prípady vyššieho rizika:
- a) ak je klient alebo konečný užívateľ výhod klienta politicky exponovanou osobou (články 20 až 24);
 - b) ak spoločnosť vstúpi do korešpondenčného vzťahu, ktorý zahŕňa vykonávanie platieb, s inštitúciou v tretej krajine (článok 19);
 - c) ak spoločnosť udržiava obchodný vzťah alebo vykoná transakciu so zapojením vysokorizikových tretích krajín (článok 18 ods. 1) a
 - d) ak ide o transakcie, ktoré sú:
 - i. zložité;
 - ii. neobvykle veľké;
 - iii. realizované podľa neobvyklého vzorca alebo

⁹ Článok 11 písm. e) a f) a článok 15 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.

iv. bez zrejmeého hospodárskeho alebo zákonného účelu (článok 18 ods. 2).

4.47. V smernici (EÚ) 2015/849 sa stanovujú osobitné opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré spoločnosti musia uplatňovať:

- a) ak je klient alebo konečný užívateľ výhod klienta politicky exponovanou osobou;
- b) ak je do obchodného vzťahu alebo transakcie zapojená vysokoriziková tretia krajina identifikovaná Komisiou v súlade s článkom 9 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849;
- c) so zreteľom na korešpondenčné vzťahy zahŕňajúce vykonávanie platieb s respondentmi z tretích krajín a
- d) s ohľadom na všetky transakcie, ktoré sú buď zložité, neobvykle veľké, realizované podľa neobvyklého vzorca, alebo nemajú zrejmy hospodársky alebo zákonný účel.

Spoločnosti by mali uplatňovať ďalšie opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v situáciách, keď je to primerané riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali.

Politicky exponované osoby

4.48. Pri zavádzaní politik založených na riziku a postupov na identifikáciu politicky exponovaných osôb by spoločnosti mali zohľadniť zoznam významných verejných funkcií, ktorý Komisia zverejnila podľa článku 20a ods. 3 smernice (EÚ) 2015/849, a zabezpečiť, že osoby v týchto funkciách budú identifikované. Tento zoznam sa vzťahuje na významné funkcie v EÚ; pokiaľ ide o určenie spôsobu identifikácie politicky exponovaných osôb z tretích krajín, spoločnosti by si namiesto toho mali pozrieť zoznam funkcií v článku 3 ods. 9 smernice (EÚ) 2015/849 a tento zoznam v jednotlivých prípadoch upraviť podľa potreby.

4.49. Spoločnosti, ktoré využívajú komerčne dostupné zoznamy politicky exponovaných osôb, by mali zabezpečiť, že informácie v týchto zoznamoch sú aktuálne a že rozumejú obmedzeniam súvisiacim s týmito zoznamami. V prípade potreby by spoločnosti mali prijať dodatočné opatrenia, napríklad vtedy, keď sú výsledky preverovania nerozhodné alebo nezodpovedajú očakávaniam spoločnosti.

4.50. Spoločnosti, ktoré zistili, že klient alebo konečný užívateľ výhod je politicky exponovanou osobou, musia vždy:

- a) prijať primerané opatrenia na zistenie zdroja majetku a zdroja finančných prostriedkov, ktoré sa použijú v obchodnom vzťahu, aby sa spoločnosť mohla presvedčiť, že nepracuje s príjmami z korupcie ani inej trestnej činnosti. Opatrenia, ktoré by spoločnosti mali prijať na zistenie zdroja majetku a zdroja

finančných prostriedkov politicky exponovanej osoby, budú závisieť od stupňa vysokého rizika spojeného s obchodným vzťahom. Spoločnosti by mali overovať zdroj majetku a zdroj finančných prostriedkov na základe spoľahlivých a nezávislých údajov, dokumentov alebo informácií, ak je riziko spojené so vzťahom s politicky exponovanou osobou osobitne vysoké;

- b) získať súhlas od vrcholového manažmentu na založenie obchodného vzťahu s politicky exponovanou osobou alebo na jeho pokračovanie. Vhodná riadiaca úroveň na účel schvaľovania podpisom by mala byť určená podľa úrovne zvýšeného rizika spojeného s obchodným vzťahom a vrcholový riadiaci pracovník schvaľujúci obchodný vzťah s politicky exponovanou osobou by mal mať dostatočnú riadiacu úroveň a prehľad, aby mohol prijímať kvalifikované rozhodnutia o otázkach, ktoré majú priamy vplyv na rizikový profil spoločnosti s politicky exponovanou osobou;
- c) pri zvažovaní súhlasu so vzťahom s politicky exponovanou osobou by mal vrcholový manažment založiť svoje rozhodnutie na úrovni rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorému by bola spoločnosť vystavená, ak by nadviazala daný obchodný vzťah, a ako dobre je spoločnosť vybavená na to, aby účinne riadila uvedené riziko;
- d) uplatniť zvýšené priebežné monitorovanie transakcií, ako aj rizika spojeného s obchodným vzťahom. Spoločnosti by mali identifikovať neobvyklé transakcie a pravidelne preskúmať informácie, ktoré majú, aby sa zabezpečilo, že všetky nové alebo objavujúce sa informácie, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotenie rizika, budú identifikované včas. Frekvencia priebežného monitorovania by sa mala určiť podľa úrovne vysokého rizika spojeného so vzťahom.

4.51. V súlade s článkom 20 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849 musia spoločnosti uplatniť všetky tieto opatrenia na politicky exponované osoby, ich rodinných príslušníkov a na osoby, ktoré sú známe ako osoby im blízke, a mali by upraviť rozsah týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizík.

4.52. Spoločnosti by mali zabezpečiť, že opatrenia, ktoré zavedú na účel dodržiavania smernice (EÚ) 2015/849 a týchto usmernení, pokiaľ ide o politicky exponované osoby, nebudú viesť k tomu, že klientom, ktorí sú politicky exponovanými osobami, bude neprimerane odopretý prístup k finančným službám.

Vysokorizikové tretie krajiny

4.53. Pokiaľ ide o obchodný vzťah alebo transakciu so zapojením vysokorizikových tretích krajín, ako sú stanovené v článku 9 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849, spoločnosti by mali zabezpečiť, že budú uplatňovať aspoň opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi

uvedené v článku 18a ods. 1 a v príslušných prípadoch aj opatrenia stanovené v článku 18a ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.

4.54. Spoločnosti by mali uplatniť opatrenia uvedené v usmernení 4.53 a mali by upraviť rozsah týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizík.

4.55. Obchodný vzťah alebo transakcia zahŕňa vysokorizikovú krajinu vždy, keď:

- a) boli finančné prostriedky vytvorené vo vysokorizikovej tretej krajine;
- b) boli finančné prostriedky získané od vysokorizikovej tretej krajiny;
- c) je miestom určenia finančných prostriedkov vysokoriziková tretia krajina;
- d) má spoločnosť do činenia s fyzickou osobou alebo právny subjektom s pobytom alebo so sídlom vo vysokorizikovej tretej krajine; alebo
- e) má spoločnosť do činenia so správcom so sídlom vo vysokorizikovej tretej krajine alebo s trustom, ktorý sa spravuje v súlade s právom vysokorizikovej tretej krajiny.

4.56. Pri vykonávaní opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi alebo v priebehu obchodného vzťahu by spoločnosti mali zabezpečiť, že budú uplatňovať aj opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovené v článku 18a ods. 1 a v príslušných prípadoch opatrenia uvedené v článku 18a ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849, ak spoločnosti zistia, že:

- a) transakcia prechádza cez vysokorizikovú tretiu krajinu, napríklad preto, že tam má sídlo sprostredkovateľ platobných služieb; alebo
- b) konečný užívateľ výhod klienta má pobyt vo vysokorizikovej tretej krajine.

4.57. Bez ohľadu na usmernenia 4.54 a 4.56 by spoločnosti mali starostlivo posúdiť riziko spojené s obchodnými vzťahmi a transakciami, v prípade ktorých:

- a) je známe, že klient udržiava úzke osobné alebo profesionálne väzby s vysokorizikovou treťou krajinou; alebo
- b) je známe, že konečný užívateľ výhod (koneční užívatelia výhod) udržiava(-jú) úzke osobné alebo profesionálne väzby s vysokorizikovou treťou krajinou.

V takých situáciách by spoločnosti mali prijať rozhodnutie na základe citlivého hodnotenia rizík týkajúce sa otázky, či budú uplatňovať opatrenia uvedené v článku 18a smernice (EÚ) 2015/849, opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo

vzťahu ku klientovi alebo bežné opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

Korešpondenčné vzťahy

- 4.58. S cieľom dodržať článok 19 smernice (EÚ) 2015/849 musia spoločnosti prijať osobitné opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ak majú cezhraničný korešpondenčný vzťah s respondentom so sídlom v tretej krajine. Spoločnosti musia uplatniť všetky tieto opatrenia a mali by upraviť rozsah týchto opatrení na základe rizík.
- 4.59. Spoločnosti by si mali pozrieť Hlavu II, pokiaľ ide o usmernenia týkajúce sa zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súvislosti s korešpondenčnými bankovými vzťahmi. Tieto usmernenia môžu byť užitočné aj pre spoločnosti v iných korešpondenčných vzťahoch.

Neobvyklé transakcie

- 4.60. Spoločnosti by mali zaviesť primerané politiky a postupy na zisťovanie neobvyklých transakcií alebo vzorcov transakcií. Ak spoločnosť odhalí takéto transakcie, musí uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Transakcie môžu byť neobvyklé, pretože:
- a) sú väčšie, než by spoločnosť bežne očakávala na základe svojich poznatkov o klientovi, obchodnom vzťahu či kategórii, do ktorej klient patrí;
 - b) majú neobvyklý alebo neočakávaný vzorec v porovnaní s bežnou činnosťou klienta alebo vzorcom transakcií spojených s podobnými klientmi, produktmi a službami; alebo
 - c) sú veľmi zložité v porovnaní s ďalšími podobnými transakciami súvisiacimi s podobnými typmi klientov, produktmi alebo službami a spoločnosť nemá vedomosti o hospodárskom opodstatnení ani o zákonnom účele, prípadne má pochybnosti o pravdivosti poskytnutých informácií.
- 4.61. Tieto opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by mali spoločnosti umožniť určiť, či tieto transakcie vyvolávajú podozrenie, a musia obsahovať aspoň:
- a) prijatie odôvodnených a primeraných opatrení na pochopenie súvislosti a účelu týchto transakcií, napríklad zistením zdroja a miesta určenia finančných prostriedkov alebo zistením podrobnejších informácií o činnosti klienta s cieľom uistiť sa o pravdepodobnosti toho, že by klient vykonával takéto transakcie; a
 - b) monitorovanie obchodného vzťahu a následných transakcií častejšie a s väčšou pozornosťou venovanou detailom. Spoločnosť sa môže rozhodnúť monitorovať jednotlivé transakcie, ak je to primerané riziku, ktoré identifikovala.

Iné vysokorizikové situácie

- 4.62. Vo všetkých ostatných vysokorizikových situáciách by spoločnosti mali prijať kvalifikované rozhodnutie o tom, ktoré opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi sú primerané v jednotlivých vysokorizikových situáciách. Vhodný typ zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi vrátane rozsahu ďalších požadovaných informácií a vykonaného zvýšeného monitorovania budú závisieť od dôvodu, prečo boli príležitostná transakcia alebo obchodný vzťah klasifikované ako vysokorizikové.
- 4.63. Spoločnosti nie sú povinné uplatňovať vo všetkých prípadoch všetky opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú uvedené ďalej. Napríklad v niektorých vysokorizikových situáciách môže byť vhodné zamerať sa na zvýšené priebežné monitorovanie počas obchodného vzťahu.
- 4.64. Opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by spoločnosti mali uplatňovať, môžu zahŕňať:
- a) zvýšenie množstva informácií získaných na účely povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, a to týchto:
 - i. informácie o totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, prípadne o vlastníckej štruktúre klienta a štruktúre kontroly nad klientom, aby sa presvedčili, že riziko spojené so vzťahom je dostatočne jasné. Sem môže patriť získanie a hodnotenie informácií o dobrom mene klienta alebo konečného užívateľa výhod a hodnotenie akýchkoľvek negatívnych tvrdení proti klientovi alebo konečnému užívateľovi výhod. Príklady:
 - a. informácie o rodinných príslušníkoch a blízkych obchodných partneroch;
 - b. informácie o minulých a súčasných podnikateľských činnostiach klienta alebo konečného užívateľa výhod a
 - c. negatívne mediálne rešerše;
 - ii. informácie o plánovanej povahe obchodného vzťahu na uistenie sa o tom, že povaha a účel obchodného vzťahu sú legitímne, a s cieľom pomôcť spoločnostiam získať úplnejší rizikový profil klienta. Toto môže zahŕňať získanie informácií o:
 - a. počte, veľkosti a frekvencii transakcií, ktoré pravdepodobne prejdú cez účet, aby spoločnosť mohla zaznamenať odchýlky, ktoré môžu vyvolať podozrenie (v niektorých prípadoch môže byť vhodné požiadať o dôkazy);

- b. tom, prečo klient hľadá konkrétny produkt či službu, najmä ak nie je jasné, prečo nie je možné splniť potreby klienta iným spôsobom alebo v inej jurisdikcii;
 - c. mieste určenia finančných prostriedkov;
 - d. povahe činnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, aby spoločnosť mohla lepšie pochopiť pravdepodobnú povahu obchodného vzťahu;
- b) zvyšovanie kvality informácií získaných na účely povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na potvrdenie totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, a to aj prostredníctvom:
- i. vyžadovania, aby sa prvá platba vykonala prostredníctvom účtu overiteľne na klientovo meno s bankou, ktorá podlieha normám povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré nie sú menej prísne než normy stanovené v kapitole II smernice (EÚ) 2015/849; alebo
 - ii. zistenia, že majetok a finančné prostriedky klienta, ktoré sú použité v obchodnom vzťahu, nie sú príjmy z trestnej činnosti a že zdroj majetku a zdroj finančných prostriedkov zodpovedajú poznatkom spoločnosti o klientovi a povahe obchodného vzťahu. V niektorých prípadoch, keď je riziko spojené so vzťahom osobitne vysoké, môže byť overovanie zdroja majetku a zdroja finančných prostriedkov jediným primeraným nástrojom na zmiernenie rizika. Zdroj finančných prostriedkov alebo majetku sa môže overiť okrem iného nahliadnutím do daňových priznaní k DPH a daňových priznaní k dani z príjmu, kópií auditovaného účtovníctva, výplatných pásov, verejných listín alebo správ nezávislých médií. Spoločnosti by mali zohľadniť skutočnosť, že finančné prostriedky z legitímnej podnikateľskej činnosti môžu stále predstavovať pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu, ako sa stanovuje v článku 1 ods. 3 až 5 smernice (EÚ) 2015/849;
- c) zvýšenie frekvencie preskúmaní s cieľom presvedčiť sa, že spoločnosť je naďalej schopná riadiť riziko spojené s individuálnym obchodným vzťahom alebo dospieť k záveru, že vzťah už nezodpovedá ochote podstupovať riziká zo strany spoločnosti, a pomôcť identifikovať každú transakciu, ktorá si vyžaduje hlbšie preskúmanie, vrátane:
- i. zvýšenia frekvencie preskúmaní obchodného vzťahu na zistenie toho, či sa rizikový profil klienta zmenil a či je riziko naďalej zvládnuteľné;
 - ii. získania súhlasu od vrcholového manažmentu na založenie obchodného vzťahu alebo jeho pokračovanie s cieľom zaistiť, že vrcholový manažment si je vedomý

rizika, ktorému je ich spoločnosť vystavená, a vie prijať kvalifikované rozhodnutie o rozsahu, v ktorom je vybavená na riadenie daného rizika;

- iii. pravidelnejšieho preskúmania obchodného vzťahu s cieľom zaistiť, aby boli identifikované a posúdené všetky zmeny rizikového profilu klienta a aby sa v prípade potreby konalo; alebo
- iv. vykonávania častejšieho alebo hlbšieho monitorovania transakcií, aby sa identifikovali všetky neobvyklé alebo neočakávané transakcie, ktoré by mohli vyvolať podozrenie z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Môže zahŕňať zistenie miesta určenia finančných prostriedkov alebo uistenie sa o dôvode vykonávania určitých transakcií.

4.65. V Hlave II je uvedený zoznam ďalších opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu byť osobitne relevantné v rôznych sektoroch.

Iné aspekty

4.66. Spoločnosti by nemali zakladať obchodný vzťah, ak nemôžu dodržať svoje požiadavky povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ak nie sú presvedčené, že účel a povaha obchodného vzťahu sú legitímne, alebo ak nie sú presvedčené, že môžu účinne riadiť riziko toho, že by mohli byť využité na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Ak už taký obchodný vzťah existuje, spoločnosti by ho mali ukončiť alebo pozastaviť transakcie dovtedy, kým bude možné ho ukončiť, a to na základe pokynov od orgánov presadzovania práva, ak sa uplatňujú.

4.67. Ak majú spoločnosti oprávnené dôvody domnievať sa, že ide o pokus o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu, spoločnosti túto skutočnosť musia nahlásiť svojej FIU.

4.68. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotným uplatňovaním rizikovo-orientovaného prístupu sa od nich nevyžaduje, aby odmietli alebo ukončili obchodné vzťahy s celými kategóriami klientov, ktoré sa spájajú s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, keďže riziko spojené s jednotlivými obchodnými vzťahmi sa bude líšiť, a to aj v rámci jednej kategórie.

Monitorovanie

4.69. V súlade s článkom 13 smernice (EÚ) 2015/849 by spoločnosti mali monitorovať obchodné vzťahy so svojimi klientmi.

4.70. Monitorovanie má zahŕňať:

- a. monitorovanie transakcií s cieľom zabezpečiť ich súlad s rizikovým profilom klienta, jeho finančnou situáciou a poznatkami, ktoré má spoločnosť o klientovi, aby sa odhalili neobvyklé alebo podozrivé transakcie; a

- b. aktualizovanie dokumentov, údajov alebo informácií, ktoré spoločnosti majú k dispozícii, a to s cieľom zistiť, či sa riziko spojené s daným obchodným vzťahom zmenilo, a uistiť sa, že informácie, na ktorých sa zakladá priebežné monitorovanie, sú presné.

4.71. Spoločnosti by mali stanoviť frekvenciu a intenzitu monitorovania na základe rizík, pričom by mali zohľadniť povahu, veľkosť a zložitosť svojho podnikania a úroveň rizika, ktorému sú vystavené.

Monitorovanie transakcií

4.72. Spoločnosti by mali zabezpečiť, že ich prístup k monitorovaniu transakcií je účinný a primeraný.

4.73. Účinný systém monitorovania transakcií funguje na základe aktuálnych informácií o klientoch a spoločnosti by mal umožniť identifikovať neobvyklé alebo podozrivé transakcie a vzorce transakcií. Spoločnosti by mali zabezpečiť zavedenie postupov na okamžité preskúmanie vyznačených transakcií.

4.74. Primeraný prístup závisí od povahy, veľkosti a zložitosti podnikania spoločnosti, ako aj od rizika, ktorému je spoločnosť vystavená. Spoločnosti by mali intenzitu a frekvenciu monitorovania prispôbiť v súlade s rizikovo-orientovaným prístupom. Spoločnosti by mali v každom prípade určiť:

- a) ktoré transakcie budú monitorovať v reálnom čase a ktoré budú monitorovať *ex-post*. V rámci toho by spoločnosti mali určiť:

- i. ktoré vysokorizikové faktory alebo kombinácie vysokorizikových faktorov budú vždy viesť k monitorovaniu v reálnom čase a

- ii. ktoré transakcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu sa monitorujú v reálnom čase, najmä transakcie, v prípade ktorých je riziko spojené s obchodným vzťahom už teraz zvýšené;

- b) či budú monitorovať transakcie manuálne alebo s použitím automatizovaného systému monitorovania transakcií. Spoločnosti, ktoré spracúvajú veľký objem transakcií, by mali zvážiť zavedenie automatizovaného systému monitorovania transakcií; a

- c) frekvenciu monitorovania transakcií so zohľadnením požiadaviek uvedených v týchto usmerneniach.

4.75. Popri monitorovaní jednotlivých transakcií v reálnom čase a *ex-post* a bez ohľadu na použitú úroveň automatizácie by spoločnosti mali pravidelne vykonávať preskúmania *ex-post* na vzorke vybranej zo všetkých spracovaných transakcií s cieľom identifikovať trendy, ktoré by

mohli slúžiť ako podklady pre hodnotenia rizík, ako aj otestovať a v prípade potreby následne zlepšiť spoľahlivosť a primeranosť svojho systému monitorovania transakcií. Spoločnosti by takisto mali využívať informácie získané v súlade s usmerneniami 1.29 až 1.30 na účely otestovania a zlepšenia svojho systému monitorovania transakcií.

Aktualizovanie informácií o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi

- 4.76. Spoločnosti musia informácie o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi priebežne aktualizovať.¹⁰
- 4.77. Pri zavádzaní politík a postupov na aktualizáciu informácií o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by spoločnosti mali osobitnú pozornosť venovať potrebe pozorne sledovať a zachytávať informácie o klientovi, ktoré im umožnia zistiť, či sa riziko spojené s obchodným vzťahom zmenilo. Medzi príklady informácií, ktoré by spoločnosti mali zachytávať, patrí zjavná zmena zdroja finančných prostriedkov klienta, vlastníckej štruktúry klienta alebo správanie, ktoré dlhodobo nie je v súlade so správaním alebo profilom transakcie, aký spoločnosť očakávala.
- 4.78. Zmena okolností u klienta pravdepodobne bude mať za následok požiadavku na uplatňovanie opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu k tomuto klientovi. V týchto situáciách spoločnosti možno nebudú musieť znovu uplatniť všetky opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, no mali by určiť, ktoré opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi budú uplatňovať a v akom rozsahu. Napríklad v prípadoch s nižším rizikom by spoločnosti mali vedieť využiť informácie získané v priebehu obchodného vzťahu na aktualizáciu informácií o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré majú k dispozícii v súvislosti s daným klientom.

Usmernenie 5: Vedenie záznamov

- 5.1. Na účely článkov 8 a 40 smernice (EÚ) 2015/849 spoločnosti musia viesť záznamy aspoň o:
 - a) informáciách o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi;
 - b) svojich hodnoteniach rizík a
 - c) transakciách.
- 5.2. Spoločnosti by mali zabezpečiť, že tieto záznamy sú dostatočné na to, aby svojmu príslušnému orgánu preukázali, že opatrenia sú primerané vzhľadom na riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

¹⁰ Článok 14 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES z 26. októbra 2005 o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Usmernenie 6: Odborná príprava

- 6.1. Spoločnosti musia svojim zamestnancom oznámiť ustanovenia, ktoré zaviedli na účely plnenia povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.¹¹
- 6.2. V rámci toho a v súlade s usmerneniami v Hlave I by spoločnosti mali podniknúť kroky, aby sa uistili, že zamestnanci rozumejú:
 - a) celopodnikovému hodnoteniu rizika a tomu, ako ovplyvňuje ich každodennú prácu;
 - b) politikám a postupom, ktoré spoločnosť zaviedla v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, a tomu, ako sa majú uplatňovať; a
 - c) spôsobu, ako rozoznať podozrivé alebo neobvyklé transakcie a činnosti, ako aj tomu, ako v takýchto prípadoch postupovať.
- 6.3. Spoločnosti by mali zabezpečiť, že odborná príprava v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu je:
 - a) relevantná pre spoločnosť a jej činnosť;
 - b) prispôbená zamestnancom a ich špecifickým úlohám;
 - c) pravidelne aktualizovaná a
 - d) účinná.

Usmernenie 7: Preskúmanie účinnosti

- 7.1. Spoločnosti by mali pravidelne posudzovať účinnosť svojho prístupu k boju proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a určiť frekvenciu a intenzitu takýchto posúdení na základe citlivého hodnotenia rizík, pričom by mali zohľadniť povahu a veľkosť svojho podnikania, ako aj úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorému sú vystavené.
- 7.2. Spoločnosti by mali zvážiť, či možno vyžadovať alebo požiadať o nezávislé posúdenie ich prístupu.¹²

¹¹ Článok 46 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849.

¹² Článok 8 ods. 4 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849.

Hlava II: Usmernenia pre jednotlivé sektory

Usmernenia pre jednotlivé sektory v Hlave II dopĺňajú všeobecné usmernenia v Hlave I týchto usmernení. Treba ich chápať v spojení s Hlavou I.

Rizikové faktory opísané v jednotlivých sektorových usmerneniach v Hlave II nie sú úplné. Spoločnosti by mali holisticky posúdiť riziko spojené so situáciou a uvedomiť si, že izolované rizikové faktory nevyhnutne nemusia posunúť obchodný vzťah ani príležitostnú transakciu do vyššej alebo nižšej rizikovej kategórie.

V každom sektorovom usmernení v Hlave II sú uvedené aj príklady opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by spoločnosti mali uplatňovať na základe citlivého hodnotenia rizík v prípade vysokorizikových situácií a v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi v prípade situácií s nízkym rizikom. Tieto príklady nie sú úplné a spoločnosti by sa mali rozhodovať o najvhodnejších opatreniach povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s úrovňou a typom rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali.

Usmernenie 8: Sektorové usmernenie pre korešpondenčné vzťahy

- 8.1. Usmernenie 8 obsahuje usmernenia ku korešpondenčnému bankovníctvu, ktoré je vymedzené v článku 3 ods. 8 písm. a) smernice (EÚ) 2015/849. Spoločnosti ponúkajúce iné korešpondenčné vzťahy, ktoré sú vymedzené v článku 3 ods. 8 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849, by mali uplatňovať tieto usmernenia tak, ako je vhodné.
- 8.2. Spoločnosti by mali vziať do úvahy, že v korešpondenčnom bankovom vzťahu korešpondent poskytuje bankové služby respondentovi, buď v právomoci bez sprostredkovateľa (principal-to-principal), alebo v mene klientov respondenta. Korešpondent bežne nemá obchodný vzťah s klientmi respondenta a bežne nebude poznať ich totožnosť ani povahu či účel príslušnej transakcie, pokiaľ tieto informácie nebudú zahrnuté v platobnom pokyne.
- 8.3. Spoločnosti by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave I týchto usmernení.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

- 8.4. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
 - a) Účet môžu používať iné respondentské banky, ktoré majú priamy vzťah s respondentom, nie však s korešpondentom (tzv. nesting alebo zúčtovanie po prúde), čo znamená, že korešpondent nepriamo poskytuje služby iným bankám, ktoré nie sú respondentom.
 - b) Účet môžu využívať iné subjekty v skupine respondenta, ktoré samy nie sú predmetom povinnej starostlivosti korešpondenta.
 - c) Služba zahŕňa otvorenie prístupového účtu, ktorý umožňuje klientom respondenta vykonávať transakcie priamo na účet respondenta.
- 8.5. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:
 - a) Vzťah je obmedzený na schopnosť aplikácie riadenia rizika (RMA) SWIFT, ktorá je určená na riadenie komunikácie medzi finančnými inštitúciami. Vo vzťahu RMA SWIFT respondent alebo protistrana nemá vzťah spočívajúci na platobnom účte.
 - b) Banky konajú v právomoci bez sprostredkovateľa, nespracúvajú teda transakcie v mene svojich vlastných klientov, napríklad v prípade zmenárenských služieb medzi dvomi bankami, v ktorých sa transakcie obchodu vykonávajú na báze bez sprostredkovateľa medzi bankami a v ktorých vyrovnanie transakcie nezahŕňa

platbu tretej strane. V uvedených prípadoch je transakcia na vlastný účet respondentskej banky.

- c) Transakcia sa týka predaja, kúpy alebo založenia cenných papierov na regulovaných trhoch, napríklad pri výkone funkcie správcu alebo s využitím správcu s priamym prístupom – zvyčajne prostredníctvom miestneho účastníka – k systémom vyrovnania transakcií s cennými papiermi v EÚ alebo mimo EÚ.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

8.6. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) Politiky boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a systémy a kontroly, ktoré má respondent zavedené na ich vykonávanie, nespĺňajú normy vyžadované smernicou (EÚ) 2015/849.
- b) Respondent nepodlieha primeranému dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- c) Respondent, jeho materská spoločnosť alebo spoločnosť patriaca do rovnakej skupiny ako respondent bola nedávno predmetom regulačného konania v súvislosti s neprimeranými politikami a postupmi boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a/alebo v dôsledku porušenia povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- d) Respondent vykonáva významnú podnikateľskú činnosť so sektormi, ktoré sú spojené s vyššími úrovňami rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, napríklad respondent vykonáva významnú obchodnú činnosť spočívajúcu v poukazovaní peňazí alebo činnosť v mene určitých zasielateľov peňazí alebo zmenárni, s nerezidentmi alebo v inej mene, než je mena krajiny, v ktorej má sídlo.
- e) Manažment alebo vlastnícka štruktúra respondenta zahŕňa politicky exponované osoby, najmä ak môže politicky exponovaná osoba vyvíjať zmysluplný vplyv na respondenta, ak povesť, integrita alebo vhodnosť politicky exponovanej osoby ako člena správnej rady alebo osoby zastávajúcej kľúčovú funkciu vyvoláva obavy, alebo ak je politicky exponovaná osoba z jurisdikcie spájanej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám, v ktorých je korupcia vnímaná ako systémová alebo rozsiahla.

- f) História obchodného vzťahu s respondentom vyvoláva obavy, napríklad preto, že suma transakcií nie je v súlade s tým, čo by očakával korešpondent na základe svojich poznatkov o povahe a veľkosti respondenta.
- g) Neschopnosť respondenta poskytnúť informácie, ktoré korešpondent vyžaduje na účely povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ako aj informácie o platiteľoch a príjemcoch požadované v súlade s nariadením (EÚ) 2015/847. Na tieto účely by mal korešpondent zohľadniť kvantitatívne a kvalitatívne kritériá stanovené v spoločných usmerneniach JC/GL/2017/16.¹³

8.7. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory. Korešpondent je presvedčený, že:

- a) kontroly v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu u respondenta nie sú menej prísne ako tie, ktoré sa vyžadujú smernicou (EÚ) 2015/849;
- b) respondent je súčasťou rovnakej skupiny ako korešpondent, nemá sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a účinne splňa normy skupiny v rámci boja proti praniu špinavých peňazí, ktoré nie sú menej prísne ako normy vyžadované smernicou (EÚ) 2015/849.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

8.8. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) Respondent má sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám:
 - i. identifikovaným ako vysokorizikové tretie krajiny v súlade s článkom 9 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849;
 - ii. s významnou mierou korupcie a/alebo iných predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí;
 - iii. bez primeranej kapacity právneho a súdneho systému účinne stíhať páchatelov daných trestných činov;
 - iv. s významnými úrovňami financovania terorizmu alebo teroristickej činnosti alebo

¹³ Spoločné usmernenia podľa článku 25 nariadenia (EÚ) 2015/847 týkajúce sa opatrení, ktoré majú prijať poskytovatelia platobných služieb na zistenie chýbajúcich alebo neúplných údajov o platiteľovi alebo príjemcovi, a postupov, ktoré majú zaviesť na riadenie prevodu finančných prostriedkov, v prípade ktorého chýbajú vyžadované údaje, vydané 22. septembra 2017.

- v. bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- b) Respondent vykonáva významnú podnikateľskú činnosť s klientmi, ktorí majú sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
- c) Materská spoločnosť respondenta má ústredie alebo je založená v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

8.9. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) Respondent má sídlo v členskej krajine EHP.
- b) Respondent má sídlo v tretej krajine, ktorej požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu nie sú menej prísne ako požiadavky, ktoré sa vyžadujú smernicou (EÚ) 2015/849, a účinne uvedené požiadavky vykonáva [aj keď korešpondenti by si mali uvedomiť, že ich to neoslobodzuje od uplatňovania opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovených v článku 19 smernice (EÚ) 2015/849].

Opatrenia

8.10. Všetci korešpondenti by mali vykonávať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi uvedené v článku 13 smernice (EÚ) 2015/849 v prípade respondenta, ktorý je klientom korešpondenta, a to na základe citlivého hodnotenia rizík. Znamená to, že korešpondenti by mali:

- a) identifikovať a overiť totožnosť respondenta a jeho konečného užívateľa výhod. V rámci toho by korešpondenti mali získať dostatočné informácie o podnikaní a povesti respondenta, aby stanovili, že riziko prania špinavých peňazí spojené s respondentom nie je zvýšené. Korešpondenti by mali najmä:
 - i. získať informácie o riadení respondenta a na účely predchádzania finančnej trestnej činnosti zvážiť relevantnosť akýchkoľvek prepojení, ktoré manažment alebo vlastnícka štruktúra respondenta môže mať na politicky exponované osoby alebo iných vysokorizikových jednotlivcov; a
 - ii. na základe citlivého hodnotenia rizík zvážiť, či by bolo vhodné získanie informácií o hlavnej činnosti respondenta, typoch klientov, ktorých priláka, a kvalite jeho systémov a kontrol v rámci boja proti praniu špinavých peňazí (vrátane verejne dostupných informácií o akýchkoľvek nedávnych regulačných alebo trestných sankciách za zlyhania v rámci boja proti praniu špinavých peňazí). Ak je respondent pobočka, dcérska spoločnosť alebo pridružená spoločnosť, korešpondenti by

takisto mali zvážiť status, povesť a kontroly v rámci boja proti praniu špinavých peňazí materskej spoločnosti;

- b) stanoviť a zaznamenať povahu a účel poskytovanej služby, ako aj zodpovednosti každej inštitúcie. Toto môže zahŕňať písomné určenie rozsahu vzťahu, toho, ktoré produkty a služby sa budú poskytovať a ako a prostredníctvom koho môže byť použitý korešpondenčný bankový nástroj (napríklad či môže byť použitý inými bankami prostredníctvom ich vzťahu s respondentom);
- c) monitorovať obchodný vzťah vrátane transakcií na identifikovanie zmien v rizikovom profile respondenta a zistiť nezvyčajné alebo podozrivé správanie vrátane činností, ktoré nezodpovedajú účelu poskytovaných služieb alebo sú v rozpore so záväzkami, ktoré sa uzavreli medzi korešpondentom a respondentom. Ak korešpondenčná banka umožní klientom respondenta priamy prístup k účtom (napr. prístupové účty alebo vnorené účty), mala by vykonávať zvýšené priebežné monitorovanie obchodného vzťahu. Z dôvodu povahy korešpondenčného bankovníctva je monitorovanie po vykonaní transakcií štandardom;
- d) zabezpečiť, aby boli informácie týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré má, aktuálne.

8.11. Korešpondenti takisto musia zabezpečiť, že respondent nedovolí, aby jeho účty využívala fiktívna banka, v súlade s článkom 24 smernice (EÚ) 2015/849. Toto môže zahŕňať požiadanie respondenta o potvrdenie, že neobchoduje s fiktívnymi bankami, nahliadnutie do príslušných pasáží v politikách a postupoch respondenta alebo zohľadnenie verejne dostupných informácií, ako sú právne ustanovenia, ktorými sa zakazuje poskytovanie služieb fiktívnym bankám.

8.12. Smernica (EÚ) 2015/849 neobsahuje požiadavku, aby korešpondenti uplatňovali opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na jednotlivých klientov respondenta.

8.13. Korešpondenti by mali vziať do úvahy, že dotazníky týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré poskytujú medzinárodné organizácie, zvyčajne nie sú určené konkrétne na to, aby korešpondentom pomohli plniť si povinnosti podľa smernice (EÚ) 2015/849. Pri zvažovaní používania týchto dotazníkov by korešpondenti mali posúdiť, či budú dostatočné na to, aby im umožnili splniť si povinnosti podľa smernice (EÚ) 2015/849, a v prípade potreby by mali prijať ďalšie kroky.

Respondenti so sídlom v krajinách mimo EHP

8.14. Na vykonávanie svojich povinností podľa článku 19 smernice (EÚ) 2015/849 v prípade, že korešpondenčný vzťah zahŕňa vykonávanie platieb s respondentskou inštitúciou v tretej krajine, by korešpondenti mali uplatňovať osobitné opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti

vo vzťahu ku klientovi zároveň s opatreniami povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú stanovené v článku 13 smernice (EÚ) 2015/849, no tieto opatrenia môžu prispôbiť na základe citlivého hodnotenia rizík. Vo všetkých ostatných prípadoch musia spoločnosti uplatniť aspoň usmernenia 8.10 až 8.13.

- 8.15. Korešpondenti musia uplatniť každé z týchto opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na respondentov so sídlom v krajine mimo EHP, korešpondenti však môžu upraviť rozsah týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizík. Ak je napríklad korešpondent na základe primeraného skúmania presvedčený, že respondent má sídlo v tretej krajine s účinným mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a s účinným dohľadom z hľadiska dodržiavania týchto požiadaviek a že neexistujú dôvody na podozrenie, že politiky a postupy respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sú alebo nedávno boli považované za neprimerané, hodnotenie kontrol respondenta sa nemusí nevyhnutne vykonať úplne podrobne.
- 8.16. Korešpondenti by vždy mali primerane zaznamenať svoje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ako aj rozhodovacie procesy.
- 8.17. Na účely súladu s článkom 19 smernice (EÚ) 2015/849 by opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík, ktoré prijali spoločnosti, mali spoločnostiam umožniť:
- a) zhromaždiť dostatočné informácie o respondentskej inštitúcii s cieľom úplne pochopiť povahu podnikania respondenta, aby mohli určiť rozsah, v ktorom podnikanie respondenta vystavuje korešpondenta vyššiemu riziku prania špinavých peňazí. Toto by malo zahŕňať kroky na pochopenie a rizikové posúdenie povahy klientskej základne respondenta – v prípade potreby možno respondentovi klásť otázky o jeho klientoch – a typu činností, v spojení s ktorými bude respondent vykonávať transakcie prostredníctvom korešpondenčného účtu;
 - b) určiť povest' inštitúcie a kvalitu dohľadu z verejne dostupných informácií. Znamená to, že korešpondent by mal posúdiť rozsah, na základe ktorého môže dospieť k záveru, že nad respondentom sa vykonáva primeraný dohľad z hľadiska plnenia jeho povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí. Tieto skutočnosti môže korešpondentom pomôcť zistiť niekoľko verejne dostupných zdrojov, napríklad hodnotenia FATF alebo hodnotenia programu na posudzovanie finančného sektora, ktoré obsahujú oddiely o účinnom dohľade;
 - c) vyhodnotiť kontroly respondentskej inštitúcie v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Z toho vyplýva, že korešpondent by mal vykonávať kvalitatívne hodnotenie kontrolného rámca v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, nielen získať kópiu politik

a postupov respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí. Toto hodnotenie by sa malo náležite zaznamenať. V súlade s rizikovo-orientovaným prístupom platí, že v prípadoch, keď je riziko mimoriadne vysoké a najmä vtedy, keď je objem korešpondenčných bankových transakcií značný, by mal korešpondent zvážiť návštevy na mieste a/alebo skontrolovanie vzorky, aby sa presvedčil, že politiky a postupy respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí sa vykonávajú účinne;

- d) získať súhlas vrcholového manažmentu, ako sa vymedzuje v článku 3 ods. 12 smernice (EÚ) 2015/849, pred založením nových korešpondenčných vzťahov a vtedy, keď sa objavia významné nové riziká, napríklad preto, že krajina, v ktorej má respondent sídlo, patrí medzi vysokorizikové krajiny podľa ustanovení článku 9 smernice (EÚ) 2015/849. Schvaľujúci vrcholový riadiaci pracovník by nemal byť pracovník, ktorý sprostredkoval vzťah a čím vyššie je riziko spojené so vzťahom, tým vyššie postavený by mal byť schvaľujúci vrcholový riadiaci pracovník. Korešpondenti by mali informovať vrcholový manažment o vysokorizikových korešpondenčných bankových vzťahoch a krokoch, ktoré korešpondent prijíma na účinné riadenie uvedeného rizika;
- e) zdokumentovať príslušné právomoci každej inštitúcie. Ak sa tieto informácie neuvádzajú v štandardnej dohode, korešpondenti by mali uzavrieť písomnú dohodu, ktorá bude zahŕňať aspoň tieto položky:
- i. produkty a služby poskytované respondentovi;
 - ii. ako a kým môže byť využívaný nástroj korešpondenčného bankovníctva (napríklad či ho môžu používať iné banky prostredníctvom svojich vzťahov s respondentom) a aké má respondent povinnosti v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;
 - iii. ako bude korešpondent monitorovať vzťah s cieľom uistiť sa, že si respondent plní povinnosti v súlade s touto dohodou (napríklad monitorovaním transakcií *ex-post*);
 - iv. informácie, ktoré by respondent mal poskytnúť na žiadosť korešpondenta (najmä na účely monitorovania korešpondenčného vzťahu), spolu s primeranou lehotou na poskytnutie týchto informácií (s ohľadom na zložitosť platobného reťazca alebo korešpondenčného reťazca);
- f) presvedčiť sa – so zreteľom na prístupové účty a vnorené účty –, že respondentská úverová alebo finančná inštitúcia overila totožnosť klienta a vykonala priebežnú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi, ktorý má priamy prístup k účtom korešpondenta, a že je schopná na požiadanie poskytnúť príslušné údaje o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi korešpondenčnej

inštitúcii. Korešpondenti by sa mali snažiť získať od respondenta potvrdenie, že príslušné údaje je možné poskytnúť na požiadanie.

Respondenti so sídlom v krajinách EHP

- 8.18. Ak má respondent sídlo v krajine EHP, neuplatňuje sa článok 19 smernice (EÚ) 2015/849. Korešpondent je však aj tak povinný uplatňovať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe rizík podľa článku 13 smernice (EÚ) 2015/849.
- 8.19. Ak je riziko spojené s respondentom so sídlom v členskom štáte EHP zvýšené, korešpondenti musia uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 18 smernice (EÚ) 2015/849. V takom prípade by korešpondenti mali zvážiť uplatnenie aspoň niektorých z opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi opísaných v článku 19 smernice (EÚ) 2015/849, najmä v článku 19 písm. a) a b).

Respondenti so sídlom vo vysokorizikových tretích krajinách a korešpondenčné vzťahy so zapojením vysokorizikových tretích krajín

- 8.20. Korešpondenti by mali určiť, ktoré z ich vzťahov zahŕňajú vysokorizikové tretie krajiny identifikované v súlade s článkom 9 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.
- 8.21. V rámci svojich bežných opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by korešpondenti takisto mali určiť pravdepodobnosť toho, že respondent začne vykonávať transakcie so zapojením vysokorizikových tretích krajín vrátane prípadov, keď značný podiel vlastných klientov respondenta udržiava relevantné profesionálne alebo osobné spojenia s vysokorizikovými tretími krajinami.
- 8.22. Spoločnosti by na účely plnenia svojich povinností podľa článku 18a mali zabezpečiť aj uplatňovanie článkov 13 a 19 smernice (EÚ) 2015/849.
- 8.23. Ak korešpondent nevyhodnotil riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vyplývajúce zo vzťahu s respondentom ako mimoriadne vysoké, korešpondenti by mali byť schopní splniť požiadavky uvedené v článku 18a ods. 1 tým, že uplatnia článok 13 a 19 smernice (EÚ) 2015/849.
- 8.24. Na splnenie povinnosti podľa článku 18a ods. 1 písm. c) smernice (EÚ) 2015/849 by korešpondenti mali uplatniť usmernenie 8.17 písm. c) a starostlivo posúdiť primeranosť politík a postupov respondenta na zistenie zdroja finančných prostriedkov a zdroja majetku jeho klientov, ako aj vykonať návštevy na mieste alebo kontroly vzoriek, prípadne požiadať respondenta, aby poskytol dôkazy o tom, že pôvod majetku alebo pôvod finančných prostriedkov konkrétneho klienta má legitímny pôvod, ako sa vyžaduje.
- 8.25. Ak členské štáty od spoločností požadujú uplatňovanie dodatočných opatrení v súlade s článkom 18a ods. 2, korešpondenti by mali uplatňovať aspoň jedno z týchto opatrení:

- a) zvýšenie frekvencie preskúmaní informácií o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú dostupné v súvislosti s respondentom, ako aj hodnotenia rizika daného respondenta;
- b) vyžadovanie podrobnejšieho posúdenia kontrol respondenta v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. V týchto rizikovejších situáciách by korešpondenti mali zvážiť preskúmanie správy o nezávislom audite kontrol, ktoré respondent zaviedol v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, rozhovory s pracovníkmi zodpovednými za dodržiavanie súladu s predpismi, požiadanie o preskúmanie treťou stranou alebo vykonanie návštevy na mieste;
- c) vyžadovanie intenzívnejšieho a podrobnejšieho monitorovania. Monitorovanie transakcií v reálnom čase je jedným z opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by banky mali zvážiť v situáciách, keď je riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu mimoriadne zvýšené. V rámci toho by korešpondenti mali zvážiť udržiavanie stáleho dialógu s respondentom s cieľom lepšie porozumieť rizikám spojeným s korešpondenčným vzťahom a umožniť rýchlu výmenu zmysluplných informácií, ak je to potrebné;
- d) vyžadovanie zvýšeného monitorovania prevodov finančných prostriedkov s cieľom zabezpečiť odhalenie chýbajúcich alebo neúplných informácií o platiteľovi alebo príjemcovi v súlade s nariadením (EÚ) 2015/847 a spoločnými usmerneniami JC/GL/2017/16¹⁴;
- e) obmedzenie obchodných vzťahov alebo transakcií, do ktorých sú zapojené vysokorizikové tretie krajiny, pokiaľ ide o povahu, objem alebo platobné prostriedky, po podrobnom hodnotení reziduálneho rizika, ktoré predstavuje korešpondenčný vzťah.

¹⁴ Spoločné usmernenia podľa článku 25 nariadenia (EÚ) 2015/847 týkajúce sa opatrení, ktoré majú prijať poskytovatelia platobných služieb na zistenie chýbajúcich alebo neúplných údajov o platiteľovi alebo príjemcovi, a postupov, ktoré majú zaviesť na riadenie prevodu finančných prostriedkov, v prípade ktorého chýbajú vyžadované údaje, vydané 22. septembra 2017 (JC/GL/2017/16).

Usmernenie 9: Sektorové usmernenie pre retailové banky

- 9.1. Na účel týchto usmernení retailové bankovníctvo znamená poskytovanie bankových služieb fyzickým osobám a malým a stredným podnikom. Medzi príklady produktov a služieb retailového bankovníctva patria bežné účty, hypotéky, sporiace účty, spotrebiteľské a termínované úvery a úverové linky.
- 9.2. Z dôvodu povahy ponúkaných produktov a služieb, pomernej jednoduchosti prístupu a často veľkému objemu transakcií a obchodných vzťahov je retailové bankovníctvo zraniteľné, pokiaľ ide o financovanie terorizmu a všetky fázy procesu prania špinavých peňazí. Zároveň môže byť z dôvodu objemu obchodných vzťahov a transakcií spojených s retailovým bankovníctvom osobitne náročné identifikovať riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s jednotlivými vzťahmi a zbrať podozrivé transakcie.
- 9.3. Banky by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave I týchto usmernení. Banky, ktoré poskytujú platobné iniciačné služby alebo služby informovania o účte, by takisto mali zohľadniť sektorové usmernenie 18.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

- 9.4. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
 - a) vlastnosti produktu podporujú anonymitu;
 - b) produkt umožňuje platby od tretích strán, ktoré nie sú ani spojené s produktom, ani ihneď identifikované, v prípadoch, v ktorých by sa takéto platby neočakávali, napríklad v prípade hypoték alebo úverov;
 - c) v rámci produktu nie sú stanovené obmedzenia obratu, cezhraničných transakcií ani podobných prvkov produktu;
 - d) nové produkty a nové obchodné postupy vrátane nových mechanizmov dodania a používanie nových alebo rozvíjajúcich sa technológií v prípade nových aj existujúcich produktov, ak ešte nie sú dobre pochopené;
 - e) požičiavanie (vrátane hypoték) zabezpečené hodnotou majetku v iných jurisdikciách, najmä v krajinách, v prípade ktorých je zložité zistiť, či má klient legitímne právo na kolaterál, alebo je ťažké overiť totožnosť strán garantujúcich pôžičku;
 - f) nezvyčajne vysoký objem alebo vysoká hodnota transakcií.

9.5. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) Produkt má obmedzenú funkčnosť, napríklad v prípade:
 - i. termínovaného sporiaceho produktu s nízkymi limitmi úspor;
 - ii. produktu, v ktorom sa úžitky nedajú realizovať v prospech tretej strany;
 - iii. produktu, v ktorom sa úžitky dajú realizovať len dlhodobo alebo na konkrétny účel, ako je dôchodok či kúpa nehnuteľnosti;
 - iv. úveru s nízkou hodnotou vrátane úveru, ktorý je podmienený kúpou konkrétneho spotrebného tovaru či služby; alebo
 - v. produktu s nízkou hodnotou vrátane lízingu, pri ktorom sa právny a užívateľský nárok na majetok neprevedie na klienta, kým sa neukončí zmluvný vzťah, alebo naň vôbec neprejde.
- b) Produkt môžu mať v držbe len určité kategórie klientov, napríklad dôchodcovia, rodičia v mene svojich detí alebo maloletí, kým nedosiahnu plnoletosť.
- c) Transakcie sa musia vykonávať cez účet v klientovom mene v úverovej alebo finančnej inštitúcii, ktorá podlieha požiadavkám v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne ako požiadavky vyžadované smernicou (EÚ) 2015/849.
- d) Neexistuje funkcia nadmernej platby.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

9.6. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) povaha klienta, napríklad:
 - i. klient je podnik, ktorý intenzívne využíva hotovosť;
 - ii. klient je podnik spojený s vyššími úrovňami rizika prania špinavých peňazí, napríklad určití poukazovatelia peňazí a podniky v oblasti hazardných hier;
 - iii. klient je podnik spojený s vyšším rizikom korupcie, napríklad pôsobiaci v ťažobných odvetviach alebo obchode so zbraňami;
 - iv. klient je nezisková organizácia, ktorá podporuje jurisdikcie spojené so zvýšeným rizikom financovania terorizmu;
 - v. klient je nový podnik bez primeraného podnikateľského profilu alebo záznamov;

- vi. klient je nerezident. Banky by si mali uvedomiť, že článkom 16 smernice 2014/92/EÚ pre spotrebiteľov, ktorí majú riadny pobyt v Európskej únii, vzniká právo na získanie základného bankového účtu, aj keď právo otvoriť si a používať základný platobný účet sa uplatňuje len v rozsahu, v ktorom banky môžu dodržať svoje povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a neoslobodzuje banky od ich povinnosti určiť a posúdiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vrátane rizika spojeného s tým, že klient nie je rezidentom členského štátu, v ktorom sa banka nachádza¹⁵;
 - vii. konečného užívateľa výhod klienta nie je možné jednoducho identifikovať, napríklad z dôvodu, že vlastnícka štruktúra klienta je nezvyčajná, neprimerane zložitá alebo nejasná, alebo preto, že klient vydáva akcie na doručiteľa;
- b) správanie klienta, napríklad:
- i. klient sa zdráha poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi alebo sa zdá, že sa zámerne vyhýba priamemu kontaktu;
 - ii. dôkazy o totožnosti klienta majú neštandardnú formu bez zjavnej príčiny;
 - iii. správanie klienta alebo objem jeho transakcií nie je v súlade s očakávaniami v prípade kategórie klientov, do ktorej patrí, alebo sú neočakávané na základe informácií, ktoré klient poskytol pri otvorení účtu;
 - iv. správanie klienta je nezvyčajné, klient napríklad neočakávane a bez primeraného vysvetlenia zrýchli dohodnutý harmonogram splácania buď prostredníctvom splátok jednorazovej platby, alebo predčasného ukončenia, vkladá alebo požaduje vyplatenie bankoviek s vysokou hodnotou bez zjavnej príčiny, zvyšuje aktivitu po období nečinnosti alebo vykonáva transakcie, v prípade ktorých sa zdá, že nemajú hospodárske opodstatnenie.

9.7. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- a) klient je dlhodobý klient, ktorého predchádzajúce transakcie nevyvolali podozrenie ani obavu, a požadovaný produkt alebo služba zodpovedajú rizikovému profilu klienta.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

9.8. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

¹⁵ Pozri Stanovisko EBA k uplatňovaniu opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, pokiaľ ide o klientov, ktorí sú žiadateľmi o azyl z tretích krajín alebo území s vyšším rizikom: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>.

- a) finančné prostriedky klienta pochádzajú z osobných alebo obchodných väzieb na jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
- b) príjemca sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobnú pozornosť jurisdikciám, o ktorých je známe, že poskytujú finančné prostriedky alebo podporu teroristickým činnostiam, alebo o ktorých je známe, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, a jurisdikciám podliehajúcim finančným sankciám, embargám alebo opatreniam, ktoré súvisia s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní hromadného ničenia.

9.9. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- a) krajiny spojené s transakciou majú mechanizmus boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý nie je menej prísny ako mechanizmus vyžadovaný podľa smernice (EÚ) 2015/849, a sú spojené s nízkymi úrovňami predikatívnych trestných činov.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

9.10. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) nepriame obchodné vzťahy bez fyzickej prítomnosti klienta, ak nie sú zavedené primerané dodatočné ochranné opatrenia, ako sú elektronické podpisy, prostriedky elektronickej identifikácie v súlade s nariadením (EÚ) č. 910/2014 a kontroly podvodu predstieraním identity;
- b) spoliehanie sa na opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi tretej strany v situáciách, keď banka nemá dlhodobý vzťah so sprostredkujúcou treťou stranou;
- c) nové distribučné kanály, ktoré ešte neboli odskúšané.

9.11. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- a) produkt je dostupný len pre klientov, ktorí spĺňajú konkrétne kritériá oprávnenosti stanovené vnútroštátnymi verejnými orgánmi, napríklad v prípade príjemcov štátnych dávok alebo konkrétnych sporiacich produktov pre deti registrované v konkrétnom členskom štáte.

Opatrenia

9.12. Ak banky používajú automatizované systémy na identifikáciu rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi alebo

príležitostnými transakciami a na identifikáciu podozrivých transakcií, mali by zabezpečiť, aby tieto systémy boli vhodné na svoj účel v súlade s kritériami stanovenými v Hlave I. Používanie automatizovaných informačných systémov by sa nikdy nemalo považovať za náhradu ostražitého monitorovania zo strany pracovníkov.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

9.13. Ak je riziko spojené s obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou zvýšené, banky musia uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 18 smernice (EÚ) 2015/849. Tieto opatrenia môžu zahŕňať:

- a) overenie totožnosti klienta a konečného užívateľa výhod na základe viac ako jedného spoľahlivého a nezávislého zdroja;
- b) identifikovanie a overenie totožnosti iných akcionárov, ktorí nie sú konečným užívateľom výhod klienta, alebo všetkých fyzických osôb, ktoré sú oprávnené manipulovať s účtom alebo dávať pokyny na prevod finančných prostriedkov alebo prevod cenných papierov;
- c) získanie väčšieho množstva informácií o klientovi a povahe a účele obchodného vzťahu s cieľom vytvoriť úplnejší profil klienta, napríklad vykonaním rešeršii otvorených zdrojov alebo negatívnych mediálnych rešeršii, prípadne vypracovaním správy o spravodajských informáciách treťou stranou. Medzi príklady typov informácií, ktoré môžu banky požadovať, patria:
 - i. povaha podnikania alebo zamestnania klienta;
 - ii. zdroj majetku klienta a zdroj jeho finančných prostriedkov, ktorých sa obchodný vzťah týka, aby sa banky mohli primerane presvedčiť o ich legitimitě;
 - iii. účel transakcie, ak je to vhodné vrátane miesta určenia finančných prostriedkov klienta;
 - iv. informácie o akýchkoľvek spojeniach, ktoré klient môže mať s inými jurisdikciami (ústredie, prevádzkové zariadenia, pobočky atď.) a jednotlivcami, ktorí môžu ovplyvňovať jeho operácie; alebo
 - v. ak má klient sídlo v inej krajine, prečo žiada o služby retailového bankovníctva mimo svojej domovskej jurisdikcie;
- d) zvýšenie frekvencie monitorovania transakcií;
- e) častejšie preskúmanie a v prípade potreby aktualizovanie informácií a dokumentácie v držbe. Ak je riziko spojené so vzťahom osobitne vysoké, banky by mali preskúmať obchodný vzťah každoročne.

9.14. V súvislosti s obchodnými vzťahmi alebo transakciami so zapojením vysokorizikových tretích krajín by banky mali postupovať podľa usmernení v Hlave I.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

9.15. V situáciách s nízkym rizikom a v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu banky uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu zahŕňať:

- a) u klientov, ktorí podliehajú režimu povinného udeľovania licencií a regulácie, overovanie totožnosti na základe dôkazov o tom, že klient podlieha takémuto režimu, napríklad prostredníctvom vyhľadávania vo verejnom registri regulačného orgánu;
- b) overovanie totožnosti klienta a prípadne totožnosti konečného užívateľa výhod počas zakladania obchodného vzťahu v súlade s článkom 14 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849;
- c) predpoklad, že platba poukázaná na účet vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta v regulovanej úverovej alebo finančnej inštitúcii v krajine EHP spĺňa požiadavky stanovené článkom 13 ods. 1 písm. a) a b) smernice (EÚ) 2015/849;
- d) akceptovanie alternatívnych foriem dôkazov o totožnosti, ktoré spĺňajú kritérium nezávislého a spoľahlivého zdroja podľa článku 13 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2015/849, ako napríklad list od vládnej agentúry alebo iného spoľahlivého verejného orgánu klientovi, ak existujú primerané dôvody na to, že klient nie je schopný poskytnúť štandardný dôkaz o totožnosti, a za predpokladu neexistencie dôvodov na podozrenie;
- e) aktualizáciu informácií v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi len v prípade osobitných spúšťacích udalostí, napríklad keď klient žiada o nový produkt či produkt s vyšším rizikom, alebo v prípade zmien v správaní klienta či v profile transakcie, z ktorých vyplýva, že riziko spojené so vzťahom už nie je nízke.

Súhrnné účty

9.16. Ak si klient banky otvorí tzv. súhrnný účet na spravovanie finančných prostriedkov, ktoré patria jeho vlastným klientom, banka by mala uplatňovať úplné opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi vrátane posudzovania klientov daného klienta ako konečných užívateľov výhod finančných prostriedkov v držbe na súhrnnom účte a overenia ich totožností.

- 9.17. Ak existujú náznaky, že riziko spojené s obchodným vzťahom je vysoké, banky musia primerane uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovené v článku 18 smernice (EÚ) 2015/849.
- 9.18. Ak je však riziko spojené s obchodným vzťahom nízke a podlieha podmienkam uvedeným ďalej, banka môže v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi za predpokladu, že:
- a) klient je spoločnosť podliehajúca povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v štáte EHP alebo v tretej krajine s mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý nie je menej prísny ako mechanizmus vyžadovaný smernicou (EÚ) 2015/849, a vykonáva sa nad ním účinný dohľad z hľadiska dodržiavania týchto požiadaviek;
 - b) klient nie je spoločnosťou, ale iným povinným subjektom, ktorý podlieha povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v štáte EHP, a vykonáva sa nad ním účinný dohľad z hľadiska dodržiavania týchto požiadaviek;
 - c) riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s obchodným vzťahom je nízke, okrem iných úvah na základe posúdenia, ktoré banka vykonala v súvislosti s podnikaním klienta a typmi klientov, ktorým podnikanie klienta slúži, ako aj v súvislosti s jurisdikciami, ktorým je podnikanie klienta vystavené;
 - d) banka je presvedčená, že klient uplatňuje prísne opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík na svojich vlastných klientov a konečných užívateľov výhod jeho klientov (pre banku môže byť vhodné prijať opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík na posúdenie primeranosti politik a postupov jej klienta týkajúcich sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad priamou komunikáciou s klientom); a
 - e) banka prijala kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčila, že klient na požiadanie okamžite poskytne informácie a dokumenty v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi o svojich vlastných klientoch, ktorí sú konečnými užívateľmi výhod finančných prostriedkov v držbe na súhrnnom účte, napríklad zahrnutím príslušných ustanovení do zmluvy s klientom alebo testovaním vzorky schopnosti klienta poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na požiadanie.
- 9.19. Ak sú podmienky na uplatňovanie zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na súhrnné účty splnené, opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi môžu spočívať v tom, že banka:

- a) identifikuje a overí totožnosť klienta vrátane konečných užívateľov výhod klienta (nie však vlastných klientov svojho klienta);
- b) posúdi účel a plánovanú povahu obchodného vzťahu a
- c) vykonáva priebežné monitorovanie obchodného vzťahu.

Klienti ponúkajúci služby súvisiace s virtuálnymi menami

9.20. Spoločnosti by mali zohľadniť skutočnosť, že s výnimkou poskytovateľov zapojených do zmenárenských služieb medzi virtuálnou menou a fiat menami a poskytovateľov služieb peňaženky, ktorí sú povinnými subjektmi podľa smernice (EÚ) 2015/849, je vydávanie alebo držba virtuálnych mien vymedzených v článku 3 ods. 18 smernice (EÚ) 2015/849 v EÚ naďalej vo veľkej miere neregulovaná, čím sa zvyšujú riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti si môžu pozrieť správu EBA o kryptoaktívach z januára 2019.

9.21. Pri nadväzovaní obchodného vzťahu s klientmi, ktorí ponúkajú služby súvisiace s virtuálnymi menami, by spoločnosti v rámci svojho hodnotenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu u klienta mali zvážiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s virtuálnymi menami.

9.22. Spoločnosti by za podniky pôsobiace v oblasti virtuálnych mien mali považovať okrem iného podniky, ktoré:

- a) fungujú ako platforma na obchodovanie s virtuálnou menou, ktorá realizuje výmenu fiat meny za virtuálnu menu a naopak;
- b) fungujú ako platforma na obchodovanie s virtuálnou menou, ktorá realizuje výmeny medzi virtuálnymi menami;
- c) fungujú ako platforma na obchodovanie s virtuálnou menou, ktorá umožňuje transakcie typu peer-to-peer;
- d) poskytujú služby peňaženky;
- e) organizujú prvotné ponuky kryptomeny (ICO), majú z nich prospech alebo poskytujú poradenstvo v tejto oblasti.

9.23. Aby sa banky uistili, že úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s takýmito klientmi je znížená, nemali by uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. V rámci svojich opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by spoločnosti mali aspoň:

- a) nadviazať s klientom dialóg s cieľom pochopiť povahu podnikania a riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré predstavuje;

- b) okrem overenia totožnosti konečných užívateľov výhod klienta vykonať aj povinnú starostlivosť vo vzťahu k vrcholovému manažmentu, a to do miery, v akej sa od seba líšia, vrátane zváženia všetkých nepriaznivých informácií;
- c) pochopiť rozsah, v akom títo klienti uplatňujú vlastné opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v prípade svojich klientov, buď ako zákonnú povinnosť, alebo dobrovoľne;
- d) zistiť, či má klient registráciu alebo licenciu v členskom štáte EHP alebo v tretej krajine, a zaujať stanovisko k primeranosti mechanizmu boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý zaviedla daná tretia krajina;
- e) zistiť, či sú podniky využívajúce ICO vo forme virtuálnych mien s cieľom získať peniaze legitímne a prípadne aj regulované.

9.24. Ak je riziko spojené s takýmito klientmi zvýšené, banky by mali uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s Hlavou I.

Usmernenie 10: Sektorové usmernenie pre vydavateľov elektronických peňazí

- 10.1. Usmernenie 10 obsahuje usmernenia pre vydavateľov elektronických peňazí podľa vymedzenia v článku 2 ods. 3 smernice 2009/110/ES. Úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s elektronickými peniazmi, ako sa vymedzujú v článku 2 ods. 2 smernice 2009/110/ES, závisí predovšetkým od prvkov jednotlivých elektronických peňažných produktov a od miery, do akej vydavateľa elektronických peňazí využívajú iné osoby na distribúciu a zamieňanie elektronických peňazí v ich mene v súlade s článkom 3 ods. 4 smernice 2009/110/ES.
- 10.2. Spoločnosti vydávajúce elektronické peniaze by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave I týchto usmernení. Spoločnosti, ktoré majú povolenie aj na poskytovanie podnikateľských činností ako platobných iniciačných služieb a služieb informovania o účte, by takisto mali zohľadniť sektorové usmernenie 18. Sektorové usmernenie 11 pre zasielateľov peňazí môže byť v tejto súvislosti takisto relevantné.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu

- 10.3. Vydavateľa elektronických peňazí by mali zvážiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu súvisiace s:
- a) limitmi;
 - b) spôsobom financovania a
 - c) užitočnosťou a obchodovateľnosťou.
- 10.4. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- a) limity: produkt umožňuje
 - i. platby s vysokou hodnotou alebo bez limitu hodnoty, dopĺňanie peňažných prostriedkov alebo vyberanie, vrátane hotovostného výberu;
 - ii. vysoký počet platieb, dopĺňaní peňažných prostriedkov alebo vyberaní, vrátane hotovostného výberu;
 - iii. uchovávanie vysokej alebo neobmedzenej sumy peňažných prostriedkov v produkte/na účte elektronických peňazí;
 - b) spôsob financovania: produkt môže byť

- i. dopĺňaný anonymne, napríklad hotovosťou, anonymnými elektronickými peňažnými produktmi alebo elektronickými peňažnými produktmi, na ktoré sa vzťahuje výnimka uvedená v článku 12 smernice (EÚ) 2015/849;
 - ii. financovaný platbami od neidentifikovaných tretích strán;
 - iii. financovaný inými elektronickými peňažnými produktmi;
- c) využiteľnosť a obchodovateľnosť: produkt
- i. umožňuje prevody medzi osobami;
 - ii. je akceptovaný ako platobný prostriedok veľkým počtom obchodníkov alebo miest predaja;
 - iii. je osobitne navrhnutý tak, aby bol akceptovaný ako platobný prostriedok obchodníkmi obchodujúcimi s tovarmi a službami, ktoré sú spojené s vysokým rizikom finančnej trestnej činnosti, napríklad online hazardnými hrami;
 - iv. môže byť použitý v cezhraničných transakciách alebo v rôznych jurisdikciách;
 - v. je navrhnutý tak, aby ho používali iné osoby než klient, napríklad určité produkty partnerských kariet (nie však darčkové karty s nízkou hodnotou);
 - vi. umožňuje hotovostné výbery vysokej hodnoty.

10.5. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) limity: produkt
- i. má stanovené limity s nízkou hodnotou na platby, dopĺňanie peňažných prostriedkov alebo vyberanie, vrátane hotovostného výberu (aj keď by si spoločnosti mali uvedomiť, že samotný nízky limit nemusí byť dostatočný na zníženie rizika financovania terorizmu);
 - ii. obmedzuje počet platieb, dopĺňaní peňažných prostriedkov alebo vyberaní, vrátane hotovostného výberu v danom období;
 - iii. obmedzuje sumu finančných prostriedkov, ktoré môžu byť uložené v produkte/na účte elektronických peňazí v akomkoľvek časovom okamihu;
- b) financovanie: pri produkte

- i. sa vyžaduje, aby finančné prostriedky na nákup alebo doplnenie boli overiteľne čerpané z účtu vedeného na výhradné alebo spoločné meno klienta v úverovej alebo finančnej inštitúcii v EHP;
- c) využiteľnosť a obchodovateľnosť: produkt
- i. neumožňuje alebo prísne obmedzuje hotovostný výber;
 - ii. môže byť použitý len vnútroštátne;
 - iii. je akceptovaný obmedzeným počtom obchodníkov alebo miest predaja, ktorých činnosť je vydavateľovi elektronických peňazí známa;
 - iv. je osobitne navrhnutý tak, aby sa obmedzilo jeho používanie zo strany obchodníkov s tovarmi a službami, ktoré sú spojené s vysokým rizikom finančnej trestnej činnosti;
 - v. je akceptovaný ako platobný prostriedok pre obmedzené typy služieb alebo produktov s nízkym rizikom.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

10.6. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) Klient kúpi niekoľko elektronických peňažných produktov od rovnakého vydavateľa, často dopĺňa produkt alebo vykonáva niekoľko hotovostných výberov v krátkom období a bez hospodárskeho opodstatnenia. Ak sú distribútori (alebo sprostredkovatelia konajúci ako distribútori) sami povinnými subjektmi, vzťahuje sa to aj na elektronické peňažné produkty od rôznych vydavateľov kúpené od rovnakého distribútora.
- b) Transakcie klienta sú vždy tesne pod limitmi týkajúcimi sa hodnoty/transakcie.
- c) Zdá sa, že produkt využíva niekoľko ľudí, ktorých totožnosť nie je vydavateľovi známa (napr. sa produkt používa z rôznych IP adries v rovnakom čase).
- d) Často dochádza ku zmenám identifikačných údajov klienta, napríklad domácej adresy alebo IP adresy, alebo prepojených bankových účtov.
- e) Produkt sa nepoužíva na účel, na ktorý bol navrhnutý, napríklad sa používa v zahraničí, ak bol navrhnutý ako darčeková karta v nákupnom centre.

10.7. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- a) Produkt je dostupný len určitým kategóriám klientov, napríklad príjemcom sociálnych dávok alebo členom alebo zamestnancom spoločnosti, ktorá ich vydáva na pokrytie podnikových výdavkov.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

10.8. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) online a nepriama distribúcia bez primeraných ochranných opatrení, napríklad elektronických podpisov, prostriedkov elektronickej identifikácie, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) č. 910/2014, a opatrení proti podvodu predstieraním identity;
- b) distribúcia cez sprostredkovateľov, ktorí sami nie sú povinnými subjektmi podľa smernice (EÚ) 2015/849 alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ak sa uplatňujú, alebo ak sa vydavateľ elektronických peňazí:
 - i. spolieha na to, že sprostredkovateľ vykoná niektoré povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré prináležia vydavateľovi elektronických peňazí;
 - ii. nepresvedčil, že sprostredkovateľ má zavedené primerané systémy a kontroly na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;
 - a
 - iii. segmentácia služieb, to znamená poskytovanie elektronických peňažných služieb niekoľkými prevádzkovo nezávislými poskytovateľmi služieb bez náležitého dohľadu a koordinácie.

10.9. Pred podpísaním dohody o distribúcii s obchodníkom by spoločnosti mali porozumieť povahe a účelu podnikania obchodníka, aby sa presvedčili, že poskytované tovary a služby sú legitímne, a aby zhodnotili riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s podnikaním obchodníka. V prípade obchodníkov online by spoločnosti takisto mali podniknúť kroky s cieľom pochopiť, aký typ klientov priláka tento obchodník, a určiť očakávaný objem a veľkosť transakcií, aby odhalili podozrivé alebo neobvyklé transakcie.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

10.10. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) Prijemca sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a/alebo bol produkt vydaný, prípadne je financovaný zo zdrojov v takejto jurisdikcii. Spoločnosti by mali venovať osobnú pozornosť jurisdikciám, o ktorých je známe, že poskytujú finančné prostriedky alebo podporu teroristickým činnostiam, alebo o ktorých je známe, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, a jurisdikciám podliehajúcim finančným sankciám, embargám alebo opatreniam, ktoré súvisia s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní.

Opatrenia

Opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi

10.11. Spoločnosti by mali uplatniť opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v prípade:

- a) vlastníka účtu elektronických peňazí alebo produktu a
- b) ďalších držiteľov kariet. Ak sa produkty spájajú s viacerými kartami, spoločnosti by mali určiť, či nadviazali jeden alebo viacero obchodných vzťahov a či by ďalší držiteľia kariet takisto mohli byť konečnými užívateľmi výhod.

10.12. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch sa môže stanovovať výnimka z identifikácie a overovania totožnosti klienta a konečných užívateľov výhod a posúdenia povahy a účelu obchodného vzťahu pre určité elektronické peňažné produkty v súlade s článkom 12 smernice (EÚ) 2015/849.

10.13. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že výnimka podľa článku 12 smernice (EÚ) 2015/849 sa nevzťahuje na povinnosť vykonávať priebežné monitorovanie transakcií a obchodného vzťahu, ani ich neoslobodzuje od povinnosti identifikovať a nahlasovať podozrivé transakcie, to znamená, že spoločnosti by mali zabezpečiť, že získajú dostatočné informácie o svojich klientoch alebo typoch klientov, na ktorých bude zameraný ich produkt, aby mohli vykonávať zmysluplné priebežné monitorovanie obchodného vzťahu.

10.14. Medzi príklady typov monitorovacích systémov, ktoré by spoločnosti mali zaviesť, patria:

- a) systémy monitorovania transakcií, ktoré zisťujú anomálie alebo podozrivé štruktúry správania vrátane neočakávaného využitia produktu spôsobom, na ktorý nebol navrhnutý. Spoločnosť môže byť schopná znefunkčňovať tento produkt buď manuálne, alebo prostredníctvom ovládačov na čipe, kým sa nepresvedčí, že neexistujú dôvody na podozrenie;
- b) systémy, ktoré identifikujú nezrovnalosti medzi predloženými a zistenými informáciami, napríklad medzi predloženými informáciami o krajine pôvodu a elektronicky zistenou IP adresou;
- c) systémy, ktoré porovnávajú predložené údaje s dostupnými údajmi o iných obchodných vzťahoch a ktoré vedú identifikovať štruktúry, napríklad rovnaký nástroj financovania alebo rovnaké kontaktné údaje;
- d) systémy, ktoré identifikujú, či sa produkt používa s obchodníkmi v oblasti tovarov a služieb, ktoré sa spájajú s vysokým rizikom finančnej trestnej činnosti;

- e) systémy, ktoré spájajú elektronické peňažné produkty so zariadeniami alebo IP adresami na účely webových transakcií.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

10.15. Na dodržanie článku 18a, pokiaľ ide o vzťahy alebo transakcie so zapojením vysokorizikových tretích krajín, by vydavateľa elektronických peňazí mali uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sa v tejto súvislosti uvádzajú v Hlave I.

10.16. Príklady opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by spoločnosti mali uplatňovať vo všetkých ostatných vysokorizikových situáciách, zahŕňajú:

- a) získanie ďalších informácií o klientovi počas identifikácie, napríklad o zdroji finančných prostriedkov;
- b) uplatnenie ďalších opatrení overenia zo širšej škály spoľahlivých a nezávislých zdrojov (napr. kontrola v online databázach) s cieľom overiť totožnosť klienta alebo konečného užívateľa výhod;
- c) získanie ďalších informácií o zamýšľanej povahe obchodného vzťahu, napríklad prostredníctvom otázok o podnikaní klientov alebo o jurisdikciách, do ktorých zamýšľajú prevádzať elektronické peniaze;
- d) získanie informácií o obchodníkovi/príjemcovi, najmä ak má vydavateľ elektronických peňazí dôvody domnievať sa, že jeho produkty sa využívajú na nákup nezákonných alebo vekovo obmedzených tovarov;
- e) uplatňovanie kontrol podvodov s osobnými údajmi, aby sa zaistilo, že klient je skutočne tým, za koho sa vydáva;
- f) uplatňovanie zvýšeného monitorovania na vzťah so zákazníkom a jednotlivé transakcie;
- g) zistenie zdroja a/alebo miesta určenia peňažných prostriedkov.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

10.17. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu spoločnosti zväziť uplatňovanie zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na elektronické peňažné produkty s nízkym rizikom, na ktoré sa nevzťahuje výnimka stanovená v článku 12 smernice (EÚ) 2015/849.

10.18. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi príklady opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré spoločnosti môžu uplatniť v situáciách s nízkym rizikom, zahŕňajú:

- a) odloženie overenia totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod na určitý neskorší dátum po vytvorení vzťahu alebo do prekročenia určitého (nízkeho) peňažného limitu (podľa toho, čo nastane skôr). Peňažný limit by nemal prekročiť sumu 150 EUR, ak produkt nemožno opätovne doplniť peniazmi alebo ho možno použiť v iných jurisdikciách, prípade na cezhraničné transakcie;
- b) overenie totožnosti klienta na základe platby prevedenej na účet vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta alebo na účet, o ktorom je možné preukázať, že klient má nad ním kontrolu, v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP;
- c) overenie totožnosti na základe menšieho počtu zdrojov;
- d) overenie totožnosti na základe menej spoľahlivých zdrojov;
- e) použitie alternatívnych metód overenia totožnosti;
- f) predpoklad, že povaha a zamýšľaný účel obchodného vzťahu, ak je to zrejmé, napríklad v prípade určitých darčkových kariet, ktoré nepatria do rozsahu výnimky pre uzavretý systém/uzavretú sieť;
- g) zníženie intenzity monitorovania, pokiaľ nie je dosiahnutý určitý peňažný limit. Keďže priebežné monitorovanie je dôležitý prostriedok na získanie väčšieho množstva informácií o rizikových faktoroch vo vzťahu ku klientovi (pozri predchádzajúci text) počas vzťahu s klientom, limit pre jednotlivé transakcie a transakcie, ktoré sa javia ako prepojené v priebehu 12 mesiacov, by mal byť stanovený na úrovni, ktorú spoločnosť posúdila ako predstavujúcu nízke riziko na účely financovania terorizmu, ako aj účely prania špinavých peňazí.

Usmernenie 11: Sektorové usmernenie pre poukazovateľov peňazí

- 11.1. Poukazovatelia peňazí sú platobné inštitúcie, inštitúcie elektronických peňazí alebo úverové inštitúcie, ktoré v súlade so smernicou (EÚ) 2015/2366 získali oprávnenie na poskytovanie a vykonávanie platobných služieb v celej EÚ. Podniky v tomto sektore sú rozmanité a sú v škále od jednotlivých podnikov po zložité reťazce prevádzkovateľov.
- 11.2. Mnohí poukazovatelia peňazí využívajú sprostredkovateľov na poskytovanie platobných služieb v ich mene. Sprostredkovatelia často poskytujú platobné služby ako doplnkovú zložku k svojmu hlavnému podnikaniu a sami nemusia byť povinnými subjektmi podľa príslušných právnych predpisov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Ich odborné znalosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu preto môžu byť obmedzené.
- 11.3. Povaha poskytovaných služieb môže poukazovateľov peňazí vystaviť riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Toto je zapríčinené jednoduchosťou a rýchlosťou transakcií, ich celosvetovým dosahom a ich často hotovostným charakterom. Okrem toho povaha tejto platobnej služby znamená, že poukazovatelia peňazí často vykonávajú príležitostné transakcie a nezakladajú obchodný vzťah so svojimi klientmi, čo znamená, že ich poznanie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s klientom môže byť obmedzené.
- 11.4. Zasielatelia peňazí by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v Hlave I týchto usmernení. Spoločnosti, ktoré majú povolenie aj na poskytovanie podnikateľských činností ako platobných iniciačných služieb a služieb informovania o účte, by takisto mali zohľadniť sektorové usmernenie 18.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

- 11.5. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
 - a) produkt umožňuje transakcie s vysokou hodnotou alebo bez limitu hodnoty;
 - b) produkt alebo služba má celosvetový dosah;
 - c) transakcia je hotovostná alebo financovaná anonymnými elektronickými peniazmi vrátane elektronických peňazí, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa článku 12 smernice (EÚ) 2015/849;
 - d) prevody sa vykonávajú od jedného alebo viacerých platiteľov v rôznych krajinách k miestnemu príjemcovi.

11.6. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- a) finančné prostriedky použité v prevode pochádzajú z účtu vedeného v mene platiteľa v úverovej alebo finančnej inštitúcii v EHP.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

11.7. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) ekonomická činnosť klienta:
 - i. Klient vlastní alebo prevádzkuje podnik, ktorý spracúva veľké sumy hotovosti.
 - ii. Podnik klienta má komplikovanú vlastnícku štruktúru.
 - iii. Činnosť klienta by mohla byť spojená s financovaním terorizmu, pretože je o ňom verejne známe, že je naklonený extrémizmu, alebo sa o ňom vie, že má prepojenie na organizovanú zločineckú skupinu;
- b) správanie klienta:
 - i. Pre potreby klienta je možné poskytnúť lepšie služby inde, napríklad pretože poukazovateľ peňazí nie je miestny pre klienta alebo podnik klienta.
 - ii. Zdá sa, že klient koná v mene niekoho iného, napríklad iní dohliadajú nad klientom alebo sú viditeľní mimo miesta, na ktorom sa vykonáva transakcia, alebo klient číta pokyny z poznámok.
 - iii. Správanie klienta nedáva zrejmy hospodársky zmysel, napríklad klient akceptuje zlý výmenný kurz alebo vysoké poplatky bez spochybnenia, žiada transakciu v mene, ktorá nie je oficiálnym platidlom alebo bežne používaným platidlom v jurisdikcii, v ktorej sa klient a/alebo príjemca nachádza, alebo žiada či poskytuje veľké sumy v mene buď v nízkych, alebo vo vysokých nominálnych hodnotách.
 - iv. Transakcie klienta sú vždy tesne pod príslušnými limitmi vrátane limitu týkajúceho sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi pre príležitostné transakcie uvedeného v článku 11 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849 a limitu 1 000 EUR stanoveného v článku 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2015/847.¹⁶ Spoločnosti by si mali uvedomiť, že limit uvedený v článku 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2015/847 sa vzťahuje len na transakcie, ktoré nie sú financované v hotovosti ani anonymnými elektronickými peniazmi.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/847 z 20. mája 2015 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006.

- v. Používanie služby klientom je nezvyčajné, napríklad posiela peniaze sebe alebo ich od seba dostáva, prípadne posiela peňažné prostriedky ihneď potom, ako ich dostane.
- vi. Zdá sa, že klient vie málo o príjemcovi alebo sa zdráha poskytnúť informácie o ňom.
- vii. Niekoľko klientov spoločnosti prevádza finančné prostriedky rovnakému príjemcovi alebo sa zdá, že má rovnaké identifikačné informácie, napríklad adresu či telefónne číslo.
- viii. Prichádzajúcu transakciu nesprevádzajú požadované informácie o platiteľovi alebo príjemcovi.
- ix. Zaslaná alebo prijatá suma je v rozpore s príjmami klienta (ak sú známe).
- x. Zvýšený objem alebo počet transakcií nesúvisí so zvyčajným vzorcom, ako je poukazovanie mzdy alebo kultúrna slávnosť.
- xi. Klient poskytuje nekonzistentné biografické údaje alebo identifikačné dokumenty, ktoré obsahujú nekonzistentné informácie.

11.8. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) klient je dlhodobý klient spoločnosti, ktorého správanie v minulosti nevyvolalo podozrenie, a neexistujú náznaky, že by sa riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu mohlo zvýšiť;
- b) prevádzaná suma je nízka – spoločnosti by si však mali uvedomiť, že samotné nízke sumy nie sú dostatočné na vyvrátenie rizika financovania terorizmu.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

11.9. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) neexistujú obmedzenia nástroja financovania, napríklad v prípade hotovosti alebo platieb z elektronických peňažných produktov, na ktoré sa vzťahuje výnimka uvedená v článku 12 smernice (EÚ) 2015/849, elektronických prevodov alebo šekov;
- b) používaný distribučný kanál poskytuje určitý stupeň anonymity;
- c) služba je poskytovaná výlučne online bez primeraných ochranných opatrení;
- d) služba poukazovania peňazí sa poskytuje prostredníctvom sprostredkovateľov, ktorí:
 - i. zastupujú viac ako jedného splnomocniteľa;

- ii. majú nezvyčajné štruktúry obratu v porovnaní s inými sprostredkovateľmi v podobných lokalitách, napríklad nezvyčajne vysoké alebo nízke veľkosti transakcií, nezvyčajne veľké hotovostné transakcie alebo vysoký počet transakcií, ktoré sú tesne pod limitom povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, alebo vykonávajú podnikanie mimo bežného pracovného času;
 - iii. vykonávajú veľký podiel podnikania s platcami alebo príjemcami z jurisdikcií spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
 - iv. sa zdajú byť neistí v oblasti uplatňovania celoskupinových politík v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, alebo sú v nich nekonzistentní; alebo
 - v. nie sú z finančného sektora a vykonávajú iné podnikanie, než svoje hlavné podnikanie;
- e) služba poukazovania peňazí sa poskytuje prostredníctvom veľkej siete sprostredkovateľov v rôznych jurisdikciách;
- f) služba poukazovania peňazí sa poskytuje prostredníctvom nadmerne zložitého platobného reťazca, napríklad s veľkým počtom sprostredkovateľov pôsobiacich v rôznych jurisdikciách alebo umožňujúcich nevysledovateľné (formálne a neformálne) zúčtovacie systémy.

11.10. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) sami sprostredkovatelia sú regulovanými finančnými inštitúciami;
- b) služba môže byť financovaná len prevodmi z účtu v držbe na klientovo meno v úverovej či finančnej inštitúcii EHP alebo z účtu, nad ktorým má klient preukázateľne kontrolu.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

11.11. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) platiteľ alebo príjemca sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, prípadne sa transakcia vykonáva z IP adresy v takejto jurisdikcii. Spoločnosti by mali venovať osobnú pozornosť jurisdikciám, o ktorých je známe, že poskytujú finančné prostriedky alebo podporu teroristickým činnostiam, alebo o ktorých je známe, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, a jurisdikciám podliehajúcim finančným sankciám, embargám alebo opatreniam, ktoré súvisia s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní hromadného ničenia;

- b) príjemca je rezidentom v jurisdikcii, ktorá nemá žiadny alebo má menej rozvinutý formálny bankový sektor, čo znamená, že v okamihu platby môžu byť použité služby neformálneho poukazovania peňazí, napríklad hawala;
- c) protistrana spoločnosti sa nachádza v tretej krajine (spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu);
- d) platiteľ alebo príjemca sa nachádza vo vysokorizikovej tretej krajine.

Opatrenia

11.12. Keďže podnikanie mnohých poukazovateľov peňazí je založené najmä na transakciách, spoločnosti by mali zvážiť, ktoré monitorovacie systémy a kontroly zavedú na zaistenie toho, aby odhalili pokusy o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu aj v prípade, že informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré majú o klientovi, boli len základné alebo chýbali, pretože sa nezaložil obchodný vzťah. Pri analýze vhodných monitorovacích systémov by poukazovatelia peňazí mali zabezpečiť ich súlad s veľkosťou a zložitou podnikania a objemom transakcií.

11.13. Spoločnosti by mali v každom prípade zaviesť:

- a) systémy na identifikáciu prepojených transakcií vrátane tých, ktorých suma by v súlade s ich politikami a postupmi mohla predstavovať obchodný vzťah, ako sú systémy na identifikáciu súborov transakcií pod 1 000 EUR, ktoré majú rovnakého platiteľa aj príjemcu a prvok trvania;
- b) systémy na identifikovanie toho, či sú transakcie od rôznych klientov určené pre rovnakého príjemcu;
- c) systémy, ktoré v možnom rozsahu umožnia stanovenie zdroja finančných prostriedkov a miesta určenia finančných prostriedkov;
- d) systémy, ktoré umožnia úplnú výsledovateľnosť transakcií, ako aj počtu prevádzkovateľov zaradených do platobného reťazca;
- e) systémy s cieľom identifikovať, či sa prevod uskutočňuje do vysokorizikovej tretej krajiny alebo sa z takejto krajiny prijíma; a
- f) systémy na zabezpečenie toho, že v celom platobnom reťazci môžu zasahovať len subjekty riadne oprávnené na poskytovanie služieb poukazovania peňazí.

11.14. Ak je riziko spojené s príležitostnou transakciou alebo obchodným vzťahom zvýšené, spoločnosti by mali uplatňovať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v súlade s Hlavou I, v prípade potreby vrátane posilneného monitorovania transakcií (napr. vyššia

frekvencia alebo nižšie limity). Naopak, ak je riziko spojené s príležitostnou transakciou alebo obchodným vzťahom nízke a ak je to v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi, spoločnosti môžu mať možnosť uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s Hlavou I.

11.15. Na dodržanie článku 18a smernice (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o vzťahy alebo transakcie so zapojením vysokorizikových tretích krajín, by zasielateľ peňazí mal uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sa v tejto súvislosti uvádzajú v hlave I.

Používanie sprostredkovateľov

11.16. Poukazovatelia peňazí využívajúci na účely poskytovania platobných služieb sprostredkovateľov (agentov) by mali vedieť, kto sú ich sprostredkovatelia podľa ustanovení v článku 19 smernice (EÚ) 2015/2366. V rámci toho by zasielatelia peňazí mali vytvoriť a udržiavať vhodné politiky a postupy na základe rizík na boj proti riziku, že ich sprostredkovatelia sa môžu zapojiť do prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo na tieto účely môžu byť využité, vrátane:

- a) identifikácie osoby, ktorá vlastní alebo kontroluje sprostredkovateľa, ak je sprostredkovateľ právnická osoba, aby sa presvedčili, že riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorému je zasielateľ peňazí vystavený v dôsledku používania sprostredkovateľa, nie je zvýšené;
- b) získania dôkazov v súlade s požiadavkami článku 19 ods. 1 písm. c) smernice (EÚ) 2015/2366 o tom, že členovia predstavenstva a ďalšie osoby zodpovedné za riadenie sprostredkovateľa sú odborne spôsobilými a vhodnými osobami, pričom sa zohľadní aj ich bezúhonnosť, integrita a povest'. Akýkoľvek dopyt od poukazovateľa peňazí by mal byť primeraný povahe, zložitosti a rozsahu rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré je inherentné pre platobné služby, ktoré poskytuje sprostredkovateľ, a mohol by byť založený na postupoch povinnej starostlivosti poukazovateľa peňazí vo vzťahu ku klientovi;
- c) prijímania primeraných opatrení na presvedčenie sa o tom, že vnútorné kontroly sprostredkovateľa v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sú primerané a zostanú primerané počas celého sprostredkovateľského vzťahu, napríklad monitorovaním vzorky transakcií sprostredkovateľa alebo preskúmaním kontrol sprostredkovateľa na mieste. Ak sa vnútorné kontroly sprostredkovateľa v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu líšia od kontrol zasielateľa peňazí, napríklad preto, že sprostredkovateľ zastupuje viac ako jedného splnomocniteľa, alebo preto, že samotný sprostredkovateľ je povinným subjektom podľa príslušných právnych predpisov v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, zasielateľ peňazí by mal posúdiť a riadiť riziko toho, že tieto rozdiely

môžu mať vplyv na dodržiavanie súladu s predpismi v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu z jeho vlastnej strany a zo strany sprostredkovateľa;

- d) poskytovania odbornej prípravy v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sprostredkovateľom na zabezpečenie toho, aby sprostredkovatelia primerane poznali relevantné riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a kvalitu kontrol v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré zasielateľ peňazí očakáva.

Usmernenie 12: Sektorové usmernenie o správe majetku

- 12.1. Správa majetku je poskytované bankových a iných finančných služieb majetným fyzickým osobám a ich rodinám alebo podnikom. Je známa aj ako privátne bankovníctvo. Klienti spoločností pre správu majetku môžu očakávať, že osobitní zamestnanci pre riadenie vzťahov poskytnú prispôsobené služby pokrývajúce napríklad bankovníctvo (napr. bežné účty, hypotéky a devízy), správu investícií a investičné poradenstvo, fiduciárne služby, bezpečnú úschovu, poistenie, služby rodinných investičných subjektov, plánovanie daní a dedičstva a súvisiace nástroje vrátane právnej podpory.
- 12.2. Mnohé z vlastností zvyčajne spájaných so správou majetku, napríklad bohatí a vplyvní klienti, transakcie a portfóliá s veľmi vysokou hodnotou, zložité produkty a služby vrátane prispôsobených investičných produktov a očakávanie dôvernosti a diskretnosti predstavujú náznaky vyššieho rizika prania špinavých peňazí v porovnaní s vlastnosťami, ktoré sú zvyčajne bežné v retailovom bankovníctve. Služby spoločností pre správu majetku môžu byť osobitne zraniteľné voči zneužitiu klientmi, ktorí chcú zakryť pôvod svojich finančných prostriedkov alebo napríklad spôsobiť daňový únik vo svojej domovskej jurisdikcii.
- 12.3. Spoločnosti v tomto sektore by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave I týchto usmernení. V tejto súvislosti môžu byť relevantné aj sektorové usmernenia 9, 14 a 17 v hlave I.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

- 12.4. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
 - a) klienti žiadajúci veľké sumy hotovosti alebo iné fyzické hodnoty, napríklad cenné kovy;
 - b) transakcie s veľmi vysokou hodnotou;
 - c) finančné nástroje so zapojením jurisdikcií spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť krajinám, ktoré majú kultúru bankového tajomstva alebo ktoré nedodržiavajú medzinárodné štandardy daňovej transparentnosti);
 - d) požičiavanie (vrátane hypoték) zabezpečené hodnotou majetku v iných jurisdikciách, najmä v krajinách, v prípade ktorých je zložité zistiť, či má klient legitímne právo na kolaterál, alebo je ťažké overiť totožnosť strán garantujúcich pôžičku;

- e) využívanie zložitých obchodných štruktúr, napríklad trustov a súkromných investičných nástrojov, najmä v prípadoch, keď môže byť totožnosť konečného užívateľa výhod nejasná;
- f) podnikanie prebiehajúce cez viacero krajín, najmä ak zahŕňa viac poskytovateľov finančných služieb;
- g) cezhraničné opatrenia, v rámci ktorých je majetok uložený alebo spravovaný v inej finančnej inštitúcii, buď v rovnakej finančnej skupine, alebo mimo skupiny, najmä ak má druhá finančná inštitúcia sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám s vyššími úrovňami predikatívnych trestných činov, slabým mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu alebo slabými štandardmi daňovej transparentnosti.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

12.5. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) klienti s príjmami a/alebo majetkom z vysokorizikových sektorov, ako sú zbrane, ťažobné odvetvia, výstavba, hazardné hry alebo súkromní vojenský dodávatelia;
- b) klienti, o ktorých sa vyskytli dôveryhodné tvrdenia o nezákonnej činnosti;
- c) klienti, ktorí očakávajú nezvyčajne vysoké úrovne dôvernosti alebo diskretnosti;
- d) klienti, v prípade ktorých je zložitý stav tzv. normálne alebo očakávané vzorce správania na základe ich správania v oblasti vynakladania finančných prostriedkov alebo transakcií;
- e) veľmi bohatí a vplyvní klienti vrátane klientov, ktorí sú verejne známymi osobami, ako aj klienti, ktorí nie sú rezidentmi, a politicky exponované osoby. Ak je klient alebo konečný užívateľ výhod klienta politicky exponovanou osobou, spoločnosti musia vždy uplatňovať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkami 18 až 22 smernice (EÚ) 2015/849;
- f) klient žiada, aby spoločnosť umožnila, že klientovi poskytne produkt alebo službu tretia strana bez jasného podnikateľského či hospodárskeho opodstatnenia.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

12.6. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) podnikateľská činnosť sa vykonáva v krajinách, ktoré majú kultúru bankového tajomstva alebo ktoré nedodržiavajú medzinárodné štandardy daňovej transparentnosti;
- b) klient žije v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo jeho finančné prostriedky pochádzajú z činnosti v takejto jurisdikcii.

Opatrenia

12.7. Zamestnanec riadiaci vzťah spoločnosti pre správu majetku s klientom (vzťahový manažér) zvyčajne hrá kľúčovú úlohu v hodnotení rizika. Úzky kontakt vzťahového manažéra s klientom umožní zhromaždiť informácie, ktoré umožnia vytvorenie úplnejšieho obrazu o účele a povahe podnikania klienta (napr. poznanie zdroja majetku klienta, ako aj miesta určenia finančných prostriedkov a dôvodu, prečo môžu byť zložité či nezvyčajné mechanizmy aj tak pravé a legitímne alebo prečo môže byť zvýšená bezpečnosť primeraná). Tento úzky kontakt však takisto môže viesť ku konfliktom záujmov, ak sa vzťahový manažér stane príliš blízkym klientovi, na úkor úsilia spoločnosti riadiť riziko finančnej trestnej činnosti. V dôsledku toho bude preto vhodný aj nezávislý dohľad nad hodnotením rizika, ktorý poskytne napríklad útvar vykonávajúci funkciu dodržiavania súladu s predpismi a vrcholový manažment.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

12.8. Na dodržanie článku 18a, pokiaľ ide o vzťahy alebo transakcie so zapojením vysokorizikových tretích krajín, by spoločnosti mali uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sa v tejto súvislosti uvádzajú v Hlave I.

- a) Získanie a overenie viacerých informácií o klientoch ako v situáciách so štandardným rizikom a preskúmanie a aktualizácia týchto informácií pravidelne, ako aj vtedy, keď to vyvolajú významné zmeny v profile klienta. Spoločnosti by mali vykonávať preskúmania na základe citlivého hodnotenia rizík, preskúmať rizikovejších klientov aspoň raz ročne, ale aj častejšie, ak si to riziko vyžaduje. Tieto postupy môžu zahŕňať postupy na zaznamenávanie všetkých návštev v priestoroch klienta, či už doma, alebo v podniku, vrátane všetkých zmien profilu klienta alebo iných zmien informácií, ktoré môžu mať vplyv na hodnotenie rizika, ktoré tieto návštevy vyvolajú.
- b) Stanovenie zdroja majetku a finančných prostriedkov; ak je riziko osobitne vysoké a/alebo ak má spoločnosť pochybnosti o legitímnom pôvode finančných prostriedkov, overenie zdroja majetku a finančných prostriedkov môže byť jediným primeraným nástrojom na zmiernenie rizika. Zdroj finančných prostriedkov alebo majetku môže byť overený okrem iného prostredníctvom:
 - i. originálu alebo osvedčenej kópie nedávnej výplatnej pásky;

- ii. písomného potvrdenia o ročnej mzde podpísaného zamestnávateľom;
 - iii. originálom alebo osvedčenou kópiou zmluvy o predaji napríklad investícií alebo spoločnosti;
 - iv. písomného potvrdenia o predaji podpísaného právnikom alebo advokátom;
 - v. originálu alebo osvedčenej kópie poslednej vôle alebo udelenia súdneho potvrdenia závetu;
 - vi. písomného potvrdenia o dedičstve podpísaného právnikom, advokátom, správcom alebo vykonávateľom závetu;
 - vii. internetového vyhľadávania v obchodnom registri na účel potvrdenia predaja spoločnosti;
 - viii. vykonávania vyšších úrovní kontroly a povinnej starostlivosti vo vzťahu k obchodným vzťahom, než by bolo zvyčajné pri poskytovaní bežných finančných služieb, ako napríklad v retailovom bankovníctve alebo správe investícií.
- c) Stanovenie miesta určenia finančných prostriedkov.

Usmernenie 13: Sektorové usmernenie pre poskytovateľov financovania obchodu

- 13.1. Financovanie obchodu znamená riadenie platby s cieľom umožniť pohyb tovaru (a poskytovanie služieb) buď vnútroštátne, alebo cezhranične. Keď sa tovar zasiela medzinárodne, dovozca čelí riziku, že tovar nepríde, zatiaľ čo vývozca môže mať obavy, že nepríde platba. S cieľom znížiť tieto nebezpečenstvá sa preto v mnohých nástrojoch financovania obchodu umiestňujú banky uprostred transakcie.
- 13.2. Financovanie obchodu môže mať mnoho rôznych foriem. Tieto formy zahŕňajú:
- a) transakcie otvoreného účtu: toto sú transakcie, v ktorých kupujúci vykoná platbu po doručení tovaru. Predstavujú najbežnejší prostriedok financovania obchodu, ale podkladová obchodná povaha transakcie často nebude známa bankám vykonávajúcim prevod finančných prostriedkov. Banky by si mali pozrieť usmernenia v Hlave I na riadenie rizík spojených s týmito transakciami;
 - b) dokumentárne akreditívy (DA), ktoré majú rôzne varianty a podľa toho sú vhodné v rôznych situáciách: DA je finančný nástroj vydaný bankou, ktorým sa garantuje platba uvedenému príjemcovi (zvyčajne vývozcovi) po predložení určitých dokumentov spĺňajúcich požiadavky stanovené v úverových podmienkach (napr. dôkazy o tom, že bol tovar odoslaný);
 - c) dokumentárne zmenky na inkaso (ZI): ZI sa týka postupu, v rámci ktorého je platba alebo akceptovaný návrh vybraný tzv. vyberajúcou bankou od dovozcu tovaru za platbu vývozcu. Výmenou za to vyberajúca banka poskytne príslušnú obchodnú dokumentáciu (ktorá bude doručená od vývozcu, zvyčajne prostredníctvom jeho banky) dovozcu.
- 13.3. Iné produkty financovania obchodu, ako je forfaiting alebo štruktúrované financovanie, alebo všeobecnejšia činnosť, napríklad projektové financovanie, nepatria do rozsahu pôsobnosti týchto sektorových usmernení. Banky poskytujúce tieto produkty by si mali pozrieť všeobecné usmernenia uvedené v Hlave I.
- 13.4. Produkty financovania obchodu môžu byť zneužitú na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Kupujúci a predávajúci sa napríklad môžu dohodnúť, že nesprávne stanovia cenu, typ, kvalitu alebo množstvo tovaru, aby previedli finančné prostriedky alebo hodnotu medzi krajinami.
- 13.5. Banky by mali vziať do úvahy, že Medzinárodná obchodná komora (MOK) vypracovala normy ako Jednotné zvyklosti a pravidlá pre dokumentárne akreditívy (600) predstavujúce súbor pravidiel, ktoré sa vzťahujú na finančné inštitúcie vydávajúce dokumentárne akreditívy, ktorými sa upravuje používanie DA a ZI, no tie sa nevzťahujú na otázky súvisiace s finančnou

trestnou činnosťou. Banky by si mali uvedomiť, že tieto normy nemajú právnu silu a ich používanie neznamena, že banky nemusia dodržiavať svoje zákonné a regulačné povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

- 13.6. Spoločnosti v tomto sektore by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave I týchto usmernení. Sektorové usmernenie 8 v Hlave II môžu byť v tejto súvislosti takisto relevantné.

Rizikové faktory

- 13.7. Banky, ktoré sú stranou v transakciách financovania obchodu, majú často prístup len k čiastkovým informáciám o transakcii a jej stranách. Obchodná dokumentácia môže byť rôzna a banky nemusia mať odborné znalosti o rôznych druhoch obchodnej dokumentácie, ktorú dostávajú. Z toho dôvodu môže byť identifikácia a hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu náročné.
- 13.8. Banky by však aj tak mali používať zdravý rozum a odborný posudok na posúdenie rozsahu, v ktorom informácie a dokumentácia, ktoré majú, môžu vyvolávať obavu alebo podozrenie z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
- 13.9. V možnom rozsahu by banky mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory.

Rizikové faktory z hľadiska transakcie

- 13.10. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) transakcia je nezvyčajne vysoká vzhľadom na to, čo je známe o predchádzajúcej skupine činností a obchodnej činnosti klienta;
- b) transakcia je vysoko štruktúrovaná, fragmentovaná alebo zložitá, zahŕňa viacero strán, a to bez zrejmého legitímneho opodstatnenia;
- c) používajú sa kópie dokumentov v situáciách, v ktorých by sa očakávala originálna dokumentácia, bez primeraného vysvetlenia;
- d) existujú významné nezrovnalosti v dokumentácii, napríklad medzi opisom typu, množstva a kvality tovaru v hlavných dokladoch (t. j. faktúrach, poistných a prepravných dokladoch) a skutočne zasielaným tovarom, v rozsahu, v ktorom je to známe;
- e) typ, množstvo a hodnota tovaru nezodpovedá poznatkom banky o podnikaní kupujúceho;

- f) tovar, ktorý je predmetom transakcie, je rizikovejší na účely prania špinavých peňazí, napríklad určité komodity, ktorých ceny výrazne kolíšu, na základe čoho môže byť zložité odhaliť falošné ceny;
- g) dohodnutá hodnota tovaru alebo zásielky je poistená buď nadmerne, alebo nedostatočne, prípadne sa použije niekoľko poistení, a to v rozsahu, v akom je to známe;
- h) na tovar, ktorý je predmetom transakcie, sa vyžadujú vývozné licencie, napríklad osobitné povolenie na vývoz položiek s dvojakým použitím predstavujúcim tovar, softvér a technológiu, ktorú možno použiť na civilné aj vojenské účely;
- i) obchodná dokumentácia nie je v súlade s príslušnými právnymi predpismi alebo normami;
- j) jednotková cena sa zdá nezvyčajná so zreteľom na to, čo banka vie o tovare a obchode;
- k) transakcia je inak neobvyklá, napríklad sa často menia dokumentárne akreditívy bez jasného dôvodu alebo sa tovar zasiela cez inú jurisdikciu bez zjavného obchodného opodstatnenia;
- l) obchodovaný tovar je určený strane alebo má miesto určenia v krajine, na ktorú sa vzťahuje sankcia, embargo alebo podobné opatrenie vydané napríklad Úniou alebo Organizáciou Spojených národov, prípadne na účely podpory takejto strany alebo krajiny.

13.11. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) nezávislí inšpektori overili kvalitu a množstvo tovaru, ako aj prítomnosť potrebných dokladov a povolení;
- b) do transakcií sú zapojené etablované protistrany, ktoré majú preukázateľné skúsenosti so vzájomnými transakciami a predtým bola vykonaná povinná starostlivosť.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

13.12. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) transakcia a/alebo zapojené strany sú mimo línie toho, čo banka vie o predchádzajúcej činnosti alebo skupine činností klienta (napr. tovar, ktorý sa zasiela, alebo zasielané objemy nezodpovedajú tomu, čo je známe o podnikaní dovozcu alebo vývozcu);

- b) existujú náznaky, že kupujúci a predávajúci zavádzajú, napríklad:
- i. kupujúceho a predávajúceho kontroluje rovnaká osoba;
 - ii. podniky vykonávajúce transakciu majú rovnakú adresu, uvádzajú len adresu registrovaného sprostredkovateľa alebo majú iné nezrovnalosti v adresách;
 - iii. kupujúci je ochotný alebo náchylný akceptovať alebo odmietnuť nezrovnalosti v dokumentácii;
- c) klient nie je schopný alebo sa zdráha poskytnúť relevantnú dokumentáciu na doloženie transakcie;
- d) pre klienta je ťažké vysvetliť opodstatnenie celého procesu vývozu alebo nedokáže vysvetliť obsah a význam podkladov pre dokumenty DA alebo ZI;
- e) právna štruktúra kupujúceho neumožňuje identifikáciu jeho vlastníkov alebo na zastupovanie práv a záujmov kupujúceho využíva sprostredkovateľov či tretie strany.

13.13. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) klient je existujúci klient, ktorého podnikanie banka dobre pozná, a transakcia zodpovedá tomuto podnikaniu.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

13.14. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) krajina spojená s transakciou (vrátane krajiny, z ktorej pochádza tovar, do ktorej je určený alebo cez ktorú je prevážaný, alebo krajina, v ktorej sídli niektorá strana transakcie) má zavedené kontroly výmeny meny. Týmto sa zvyšuje riziko, že skutočným účelom transakcie je vyviezť menu v rozpore s miestnym právom;
- b) krajina spojená s transakciou má vyššie úrovne predikatívnych trestných činov (napr. tých, ktoré súvisia s obchodom s drogami, pašovaním alebo falšovaním) alebo zóny voľného obchodu;
- c) transakcia sa vykonáva pod záštitou vládnych alebo medzinárodných organizácií či nadácií na podporu obetí prírodnej katastrofy alebo osôb zasiahnutých vojnovým konfliktom alebo občianskym nepokojom.

13.15. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) obchod sa uskutočňuje v rámci EÚ/EHP;

- b) krajiny spojené s transakciou majú mechanizmus boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý nie je menej prísny ako mechanizmus vyžadovaný podľa smernice (EÚ) 2015/849, a sú spojené s nízkymi úrovňami predikatívnych trestných činov.

Opatrenia

- 13.16. Banky musia vykonávať povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi so zreteľom na uvádzajúcu stranu. V praxi väčšina bánk prijme len pokyny od existujúcich klientov a širší obchodný vzťah, ktorý má banka s klientom, môže byť prospešný v jej úsilí o povinnú starostlivosť.
- 13.17. Ak banka klientovi poskytuje služby financovania obchodu, mala by v rámci svojho procesu povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podniknúť kroky, aby porozumela podnikaniu klienta. Príklady typu informácií, ktoré by banka mohla získať, zahŕňajú krajiny, s ktorými klient obchoduje, používané obchodné cesty, obchodovaný tovar, ako aj to, s kým klient uzatvára obchody (kupujúci, dodávatelia atď.), či klient využíva sprostredkovateľov alebo tretie strany, a ak áno, kde majú sídlo. Toto by malo bankám pomôcť pochopiť, kto je klient, a pripieť k zisteniu neobvyklých alebo podozrivých transakcií.
- 13.18. Ak je banka korešpondent, musí na respondenta uplatniť opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Korešpondenčné banky by mali postupovať podľa sektorového usmernenia 8, ktoré sa týka korešpondenčného bankovníctva.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 13.19. Na dodržanie článku 18a, pokiaľ ide o vzťahy alebo transakcie so zapojením vysokorizikových tretích krajín, by spoločnosti mali uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sa v tejto súvislosti uvádzajú v Hlave I.
- 13.20. V iných situáciách s vyšším rizikom musia banky uplatniť aj zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi. Ako súčasť toho by banky mali zvážiť, či by bolo primerané vykonávanie hlbších kontrol v rámci povinnej starostlivosti týkajúcich sa samotnej transakcie a iných strán transakcie (vrátane subjektov, ktoré nie sú klientmi).

- 13.21. Kontroly iných strán transakcie môžu zahŕňať:

- a) prijatie opatrení na lepšie poznanie vlastníctva alebo súvislostí týkajúcich sa iných strán transakcie, najmä ak majú sídlo v inej jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo ak pracujú s vysokorizikovým tovarom. Môžu zahŕňať kontroly obchodných registrov a zdroje spravodajských informácií tretích strán, ako aj internetové vyhľadávania v otvorených zdrojoch;

- b) získanie podrobnejších informácií o finančnej situácii zapojených strán.

13.22. Kontroly transakcií môžu zahŕňať:

- a) využívanie zdrojov údajov tretích strán alebo otvorených zdrojov, napríklad Medzinárodného námorného úradu (v prípade výstražných oznámení, nákladných listov, kontrol zasielania a cien), alebo služieb bezplatného sledovania kontajnerov, ktoré poskytujú spoločnosti námornej dopravy, na overenie poskytnutých informácií a na kontrolu toho, či je účel transakcie legitímny;
- b) využívanie odborného úsudku na zváženie toho, či má cena tovaru obchodný zmysel, najmä v súvislosti s komoditami, s ktorými sa obchoduje a v prípade ktorých je možné získať spoľahlivé a aktuálne informácie o cenách;
- c) kontrolovanie toho, či hmotnosti a objemy zasielaného tovaru zodpovedajú spôsobu zasielania.

13.23. Keďže dokumentárne akreditívy a zmenky na inkaso sú založené prevažne na papierových dokumentoch a sprevádzané dokladmi súvisiacimi s obchodom (napr. faktúrami, nákladnými listami a zoznamami tovaru), automatické monitorovanie transakcie nemusí byť realizovateľné. Spracúvajúca banka by mala posúdiť súlad týchto dokumentov s podmienkami obchodnej transakcie a vyžadovať od zamestnancov, aby využívali odborné znalosti a úsudok na zváženie toho, či sa na základe akýchkoľvek nezvyčajných vlastností vyžaduje uplatnenie opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi alebo vzniká podozrenie z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

13.24. Kontroly, ktoré banky pravidelne vykonávajú na zistenie podvodu a zaistenie toho, aby transakcia bola v súlade s normami stanovenými Medzinárodnou obchodnou komorou, v praxi znamenajú, že nebudú uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi ani v situáciách s nižším rizikom.

Usmernenie 14: Sektorové usmernenie pre životné poisťovne

- 14.1. Produkty životného poistenia sú určené na finančnú ochranu poistníka proti riziku neistej udalosti v budúcnosti, napríklad smrti, choroby alebo nedostatku úspor na dôchodku pri dožití (riziko dlhovekosti). Ochrana poisťovateľ dosahuje tak, že združuje finančné riziká, ktorým čelí mnoho rôznych poistníkov. Produkty životného poistenia môžu byť predávané aj ako investičné produkty alebo produkty na dôchodkové účely.
- 14.2. Produkty životného poistenia sa poskytujú rôznymi distribučnými kanálmi klientom, ktorými môžu byť fyzické alebo právnické osoby, prípadne právne štruktúry. Príjemcom plnenia zo zmluvy môže byť poistník alebo menovaná či určená tretia strana. Príjemca plnenia sa môže počas jej trvania aj zmeniť a pôvodný príjemca plnenia z nej nikdy nemusí mať prospech.
- 14.3. Väčšina produktov životného poistenia je navrhnutá na dlhé obdobie a niektoré sa vyplácajú len v prípade overiteľnej udalosti, napríklad smrti alebo nástupu do dôchodku. Znamená to, že mnohé produkty životného poistenia nie sú dosť pružné, aby boli prvou voľbou pre subjekty, ktoré perú špinavé peniaze. No tak ako v prípade iných produktov finančných služieb existuje riziko, že finančné prostriedky použité na nákup životného poistenia môžu byť príjmami z trestnej činnosti.
- 14.4. Spoločnosti v tomto sektore by mali zväžiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlavě I týchto usmernení. Sektorové usmernenia 12 a 16 v Hlave II môžu byť v tejto súvislosti takisto relevantné. Ak sa využívajú sprostredkovatelia, budú relevantné rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála stanovené v Hlave I.
- 14.5. Tieto usmernenia môžu byť užitočné aj pre sprostredkovateľov.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

- 14.6. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
 - a) flexibilita platieb, ak produkt umožňuje napríklad:
 - i. platby od neidentifikovaných tretích strán;
 - ii. platby poistného s vysokou hodnotou alebo neobmedzenou hodnotou, nadmemé platby alebo veľké objemy platieb poistného s nižšou hodnotou;
 - iii. hotovostné platby;
 - b) jednoduchý prístup k zhromaždeným finančným prostriedkom, ak napríklad produkt umožňuje čiastočné výbery alebo predčasné odkúpenie kedykoľvek s nízkymi zrážkami alebo poplatkami;

- c) obchodovateľnosť, ak sa napríklad:
 - i. s produktom môže obchodovať na sekundárnom trhu;
 - ii. produkt môže použiť ako kolaterál k pôžičke.
- d) anonymita, ak napríklad produkt zjednodušuje či umožňuje anonymitu klienta.

14.7. Faktory, ktoré môžu prispieť k zníženiu rizika, zahŕňajú: produkt:

- a) sa vypláca len na základe vopred vymedzenej udalosti, napríklad smrti, alebo ku konkrétnemu dátumu, ako napríklad v prípade zmlúv o životnom poistení úveru, ktoré sa vzťahujú na spotrebné a hypotekárne úvery a vyplácajú sa len v prípade smrti poistenej osoby;
- b) nemá odkupnú hodnotu;
- c) nemá investičný prvok;
- d) nemá funkciu pre platby od tretej strany;
- e) vyžaduje, aby bola celá investícia obmedzená na nízku hodnotu;
- f) je životnou poistkou, v ktorej je poistné nízke;
- g) umožňuje len pravidelné platby poistného s nízkou hodnotou, napríklad žiadne nadmerné platby;
- h) je dostupný len prostredníctvom zamestnávateľov, napríklad cez zamestnanecký dôchodkový systém, dôchodkový fond alebo podobný systém, ktorý poskytuje dôchodkové dávky zamestnancom, ak sa príspevky vykonávajú zrážkou zo mzdy a pravidlá systému nedovoľujú postúpenie členského podielu v systéme;
- i) nie je možné odpredať v krátkodobom ani strednodobom horizonte ako v prípade dôchodkových systémov bez predčasnej odkupnej opcie;
- j) nie je možné použiť ako kolaterál;
- k) neumožňuje platby v hotovosti;
- l) má podmienky obmedzujúce dostupnosť finančných prostriedkov, ktoré musia byť splnené na účel využitia daňovej úľavy.

Rizikové faktory týkajúce sa klienta a príjemcu

14.8. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

a) povaha klienta, napríklad:

- i. právnické osoby, z dôvodu štruktúry ktorých je ťažké určiť konečného užívateľa výhod;
- ii. klient alebo konečný užívateľ výhod klienta je politicky exponovaná osoba;
- iii. príjemca plnenia z poisťnej zmluvy alebo konečný užívateľ výhod tohto príjemcu plnenia je politicky exponovaná osoba;
- iv. vek klienta je nezvyčajný pre požadovaný typ produktu (napr. klient je veľmi mladý alebo veľmi starý);
- v. zmluva nezodpovedá majetkovej situácii klienta;
- vi. povolanie alebo činnosti klienta sú vnímané tak, že je v ich prípade osobitne pravdepodobné, že súvisia s praním špinavých peňazí napríklad preto, že je o nich známe, že sú spojené s veľkými objemami hotovosti alebo vystavené vysokému riziku korupcie;
- vii. zmluva je podpísaná komerčným prevádzkovateľom, napríklad fiduciárnou spoločnosťou konajúcou v mene klienta;
- viii. poisťník a/alebo príjemca plnenia zo zmluvy sú spoločnosti s poverenými akcionármi a/alebo akciami vo forme na doručiteľa.

b) správanie klienta:

- i. vo vzťahu k zmluve, napríklad:
 - a. klient často prevádza zmluvu na iného poisťovateľa;
 - b. časté a nevysvetlené odkúpenia, najmä ak sa vrátenie uskutočňuje na rôzne bankové účty;
 - c. klient často alebo neočakávane využíva ustanovenia o bezplatnom odstúpení od zmluvy/lehoty na zváženie, najmä ak sa vrátenie uskutočňuje evidentne nespriaznenej tretej strane;
 - d. klientovi vznikajú vysoké náklady, keď chce predčasné ukončenie produktu;
 - e. klient prevádza zmluvu na zjavne nespriaznenú tretiu stranu;

- f. žiadosť klienta o zmenu alebo zvýšenie poistnej sumy a/alebo platby poistného, ktoré sú nezvyčajné alebo prehnané;
- ii. vo vzťahu k príjemcovi, napríklad:
- a. poisťovateľ je upovedomený o zmene príjemcu až po uplatnení nároku;
 - b. klient zmení ustanovenie o príjemcovi a uvedie zjavne nespriaznenú tretiu stranu;
 - c. poisťovateľ, klient, konečný užívateľ výhod, príjemca alebo konečný užívateľ výhod príjemcu sú v rôznych jurisdikciách;
- iii. vo vzťahu k platbám, napríklad:
- a. klient používa nezvyčajné spôsoby úhrady, napríklad hotovosť alebo štruktúrované peňažné nástroje či iné formy platobných nástrojov podporujúcich anonymitu;
 - b. platby z rôznych bankových účtov bez vysvetlenia;
 - c. platby z bánk, ktoré nemajú sídlo v krajine pobytu klienta;
 - d. klient uskutočňuje časté alebo vysoké nadmemé platby, ak sa to neočakávalo;
 - e. platby prijaté od nespriaznených tretích strán;
 - f. príspevok na dobehnutie dôchodkového plánu tesne k dátumu odchodu do dôchodku.

14.9. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory. V prípade podnikového životného poistenia je klient:

- a) úverová alebo finančná inštitúcia podliehajúca požiadavkám v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, nad ktorou sa vykonáva dohľad so zreteľom na dodržiavanie týchto požiadaviek spôsobom, ktorý je v súlade so smernicou (EÚ) 2015/849;
- b) verejná správa alebo verejný podnik z jurisdikcie EHP.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

14.10. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) nepriame predaje, ako je predaj online, poštou alebo telefonicky, bez primeraných ochranných opatrení, ako sú elektronické podpisy alebo prostriedky elektronickej identifikácie, ktoré sú v súlade s nariadením (EÚ) č. 910/2014;
- b) dlhé reťazce sprostredkovateľov;
- c) sprostredkovateľ je využitý za nezvyčajných okolností (napr. nevysvetlená geografická vzdialenosť).

14.11. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) sprostredkovatelia sú poisťovateľovi dobre známi a je presvedčený, že sprostredkovateľ uplatňuje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú primerané riziku spojenému so vzťahom a v súlade s opatreniami vyžadovanými podľa smernice (EÚ) 2015/849;
- b) produkt je dostupný len zamestnancom určitých spoločností, ktoré majú s poisťovateľom zmluvu o poskytovaní životného poistenia svojim zamestnancom, napríklad v rámci zamestnaneckých výhod.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

14.12. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) poisťovateľ, klient, konečný užívateľ výhod, príjemca alebo konečný užívateľ výhod príjemcu majú sídlo v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo sú s nimi spojení. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;
- b) poisťné sa vypláca cez účty vedené vo finančných inštitúciách založených v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;
- c) sprostredkovateľ má sídlo v jurisdikciách alebo je spojený s jurisdikciami spojenými s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

14.13. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) krajiny sú identifikované dôveryhodnými zdrojmi, napríklad vzájomnými hodnoteniami alebo podrobnými správami o posúdení, ako krajiny s účinnými systémami na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;
- b) krajiny sú dôveryhodnými zdrojmi identifikované ako krajiny s nízkou mierou korupcie a inej trestnej činnosti.

Opatrenia

14.14. V článku 13 ods. 5 smernice (EÚ) 2015/849 sa stanovuje, že pokiaľ ide o podnikanie v oblasti životného poistenia, spoločnosti musia uplatniť opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi nielen na klienta a konečného užívateľa výhod, ale aj na príjemcov v okamihu, keď sú identifikovaní alebo určení. Znamená to, že spoločnosti musia:

- a) získať meno príjemcu, ak je ako príjemca identifikovaná fyzická alebo právnická osoba, prípadne právna štruktúra; alebo
- b) získať dostatočné informácie, aby boli presvedčené, že v čase vyplatenia dokážu určiť totožnosť príjemcov, pokiaľ sú príjemcovia trieda osôb alebo sú určení podľa určitej charakteristiky. Napríklad ak sú príjemcami „moje budúce vnúčatá“, poisťovateľ by mohol získať informácie o deťoch poistníka.

14.15. Spoločnosti musia overovať totožnosť príjemcov najneskôr v čase vyplatenia.

14.16. Ak spoločnosť vie, že životné poistenie bolo postúpené tretej strane ktorá dostane hodnotu poistnej zmluvy, musia určiť konečného užívateľa výhod v čase postúpenia.

14.17. Na dodržanie článku 13 ods. 6 smernice (EÚ) 2015/849 v prípadoch, keď príjemcovia, trusty alebo podobné právne štruktúry predstavujú triedu osôb alebo sú určení podľa istej charakteristiky, by spoločnosti mali získať dostatok informácií na to, aby sa presvedčili, že možno určiť totožnosť príjemcov v čase vyplatenia alebo v čase, keď si príjemca uplatní práva, ktoré mu prináležia.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

14.18. Na dodržanie článku 18a, pokiaľ ide o vzťahy alebo transakcie so zapojením vysokorizikových tretích krajín, by spoločnosti mali uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sa v tejto súvislosti uvádzajú v Hlave I. Vo všetkých ostatných vysokorizikových situáciách môžu byť primerané tieto opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi:

- a) ak klient využije bezplatné odstúpenie od zmluvy/lehotu na zváženie, poisťné by sa malo vracať na bankový účet klienta, z ktorého boli peňažné prostriedky vyplatené. Spoločnosti by mali zaistiť, že pred vrátením poisťného overia totožnosť klienta v súlade s článkom 13 smernice (EÚ) 2015/849, najmä ak je poisťné vysoké alebo sa okolnosti javia inak nezvyčajné. Spoločnosti by takisto mali zvážiť, či zrušenie vyvoláva podozrenie týkajúce sa transakcie a či by bolo vhodné predložiť správu o podozrivej činnosti;
- b) možno podniknúť ďalšie kroky na posilnenie znalostí spoločnosti o klientovi, konečnom užívateľovi výhod, príjemcovi alebo konečnom užívateľovi výhod príjemcu, platiteľoch a príjemcoch platieb, ktorí sú tretími stranami. Príklady:
 - i. nevyužitie výnimky v článku 14 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849, v ktorej sa stanovuje výnimka z okamžitej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi;
 - ii. overenie totožnosti iných relevantných strán vrátane platiteľov a príjemcov, ktorí sú tretími stranami, pred začiatkom obchodného vzťahu;
 - iii. získanie ďalších informácií na stanovenie zamýšľanej povahy obchodného vzťahu;
 - iv. získanie ďalších informácií o klientovi a pravidelnejšia aktualizácia identifikačných údajov klienta a konečného užívateľa výhod;
 - v. ak je platiteľ odlišný od klienta, stanovenie príčiny tejto skutočnosti;
 - vi. overenie totožností na základe viac ako jedného spoľahlivého a nezávislého zdroja;
 - vii. stanovenie zdroja majetku a zdroja peňažných prostriedkov klienta, napríklad podrobnosti o zamestnaní a plate, dedičské alebo rozvodové vysporiadania;
 - viii. ak je to možné, identifikovanie príjemcu a overenie jeho identity na začiatku obchodného vzťahu namiesto čakania do jeho identifikácie alebo určenia, pričom sa zohľadní, že príjemca sa môže počas trvania poisťnej zmluvy zmeniť;
 - ix. identifikovanie a overenie totožnosti konečného užívateľa výhod príjemcu;
 - x. v súlade s článkami 20 a 21 smernice (EÚ) 2015/849 prijatie opatrení na určenie, či je klient politicky exponovaná osoba, a prijatie primeraných opatrení na určenie toho, či je príjemca plnenia alebo konečný užívateľ výhod príjemcu plnenia politicky exponovaná osoba v čase čiastočného alebo úplného prevodu poisťnej zmluvy alebo najneskôr v čase vyplatenia;
 - xi. vyžadovanie, aby sa prvá platba vykonala prostredníctvom účtu na klientovo meno vedenom v banke, ktorá podlieha normám povinnej starostlivosti vo vzťahu ku

klientovi, ktoré nie sú menej prísne než normy vyžadované podľa smernice (EÚ) 2015/849.

14.19. V článku 20 smernice (EÚ) 2015/849 sa vyžaduje, že v prípade, že je riziko spojené so vzťahom s politicky exponovanou osobou vysoké, musia spoločnosti nielen uplatňovať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 13 smernice, ale aj informovať vrcholový manažment pred vyplatením poistky tak, aby mohol vrcholový manažment prijať kvalifikované stanovisko k riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojenému s danou situáciou a rozhodnúť o najvhodnejších opatreniach na zmiernenie uvedeného rizika. Okrem toho musia spoločnosti vykonať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi na celý obchodný vzťah.

14.20. Spoločnosti majú:

- a) získať dodatočné informácie o obchodnom vzťahu, aby dokázali porozumieť povahe vzťahu medzi klientom/poistencom a príjemcom, ako aj vzťahu medzi platiteľom a príjemcom, ak platiteľom nie je klient/poistenec; a
- b) posilniť preskúmanie zdroja finančných prostriedkov.

14.21. Ak je príjemcom politicky exponovaná osoba a výslovne sa uvádza jej meno, spoločnosti by s vykonaním posilneného preskúmania celého obchodného vzťahu nemali čakať až do vyplatenia poistky.

14.22. Môže sa vyžadovať častejšie a hlbšie monitorovanie transakcií (v prípade potreby vrátane určenia zdroja finančných prostriedkov).

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

14.23. Nasledujúce opatrenia môžu splniť niektoré požiadavky v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v nízkorizikových situáciách (v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi):

- a) spoločnosti môžu predpokladať, že overenie totožnosti klienta je splnené, na základe platby čerpanej z účtu, o ktorom je spoločnosť presvedčená, že je vedený vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta v úverovej inštitúcii regulovanej EHP;
- b) spoločnosti môžu predpokladať, že overenie totožnosti príjemcu plnenia zo zmluvy je naplnené, na základe platby uskutočnenej na účet, ktorý je vedený na meno príjemcu v úverovej inštitúcii regulovanej EHP.

Usmernenie 15: Sektorové usmernenie pre investičné spoločnosti

- 15.1. Investičné spoločnosti podľa vymedzenia v článku 4 ods. 1 bode 1 smernice 2014/65/EÚ by pri poskytovaní alebo vykonávaní investičných služieb či činností, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 2 smernice 2014/65/EÚ, mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave I týchto usmernení. V tejto súvislosti môže byť relevantné aj sektorové usmernenie 12.
- 15.2. Na splnenie svojich povinností podľa smernice (EÚ) 2015/849 by spoločnosti v tomto sektore mali zohľadniť, že:
- riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v tomto sektore vzniká najmä v dôsledku rizika spojeného s klientmi, ktorým investičné spoločnosti poskytujú služby; a
 - z povahy činností, ktoré vykonávajú investičné spoločnosti, vyplýva, že môžu byť vystavené predikatívnym trestným činom, napríklad zneužívaniu trhu, čo môže viesť k praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb alebo transakcie

15.3. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- transakcie sú v súvislosti s profilom klienta neobvykle veľké;
- opatrenia na vysporiadanie obchodov, ktoré sú neštandardné alebo sa zdajú neregulárne;
- zrkadlové obchody alebo transakcie zahŕňajúce cenné papiere používané na výmenu meny, ktoré sa javia ako neobvyklé alebo nemajú zjavný podnikateľský ani hospodársky účel;
- produkt alebo služba má štruktúru, ktorá môže predstavovať ťažkosti pri identifikácii klientov; sú možné platby so zapojením tretích strán.

15.4. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- na produkt alebo službu sa vzťahujú povinné požiadavky transparentnosti a/alebo požiadavky na uverejňovanie.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

15.5. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

a) správanie klienta, napríklad:

- i. opodstatneniu investície chýba zrejmy ekonomický účel;
- ii. klient žiada o odkúpenie alebo vyplatenie dlhodobej investície v krátkom čase po počiatočnej investícii alebo pred dátumom vyplatenia bez jasného opodstatnenia, najmä ak je dôsledkom toho finančná strata alebo platba vysokých transakčných poplatkov;
- iii. klient žiada o opakovaný nákup a predaj akcií v krátkom období bez zrejmej stratégie alebo ekonomického opodstatnenia;
- iv. neochota poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi o klientovi a konečnom užívateľovi výhod;
- v. časté zmeny informácií povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi alebo platobných údajov;
- vi. klient presúva finančné prostriedky nad rámec tých, ktoré sú potrebné na investíciu, a žiada o vrátenie prebytočných súm;
- vii. okolnosti, za ktorých klient využíva obdobie na zváženie, vyvolávajú podozrenie;
- viii. používanie viacerých účtov bez predchádzajúceho oznámenia, najmä ak sú tieto účty vedené vo viacerých alebo vysokorizikových jurisdikciách;
- ix. klient si želá štruktúrovať vzťah takým spôsobom, aby boli v rôznych jurisdikciách použité viaceré strany, napríklad poverené spoločnosti, najmä ak sú tieto jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;

b) povaha klienta, napríklad:

- i. klient je spoločnosť, trust alebo iná právna štruktúra so štruktúrou alebo funkciami podobnými trustom so sídlom v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám, ktoré účinne nedodržiavajú medzinárodné štandardy daňovej transparentnosti a transparentnosti v oblasti výmeny informácií);
- ii. klient je investičný nástroj, ktorý vykonáva slabú alebo nevykonáva žiadnu povinnú starostlivosť vo vzťahu k vlastným klientom;
- iii. klient je neregulovaný investičný nástroj tretej strany;
- iv. vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom je nejasná;

- v. klient alebo konečný užívateľ výhod je politicky exponovaná osoba alebo má inú prominentnú funkciu, ktorá mu môže umožniť zneužívanie svojej pozície na súkromný prospech;
- vi. klient je neregulovaná poverená spoločnosť s neznámymi akcionármi;
- c) podnikanie klienta, napríklad jeho finančné prostriedky pochádzajú z podnikania v sektoroch, ktoré sa spájajú s vyšším rizikom finančnej trestnej činnosti, ako je stavebný sektor, farmaceutický priemysel a zdravotná starostlivosť, obchod so zbraňami a obrana, ťažobný priemysel alebo verejné obstarávanie.

15.6. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) klient je inštitucionálny investor, ktorého postavenie overila vládna agentúra EHP, napríklad vládou schválený dôchodkový systém;
- b) klient je vládny orgán z jurisdikcie EHP;
- c) klient je finančná inštitúcia so sídlom v jurisdikcii EHP.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

15.7. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) zložitosť reťazca prijímania a prevodu príkazov;
- b) zložitosť distribučného reťazca investičných produktov;
- c) obchodné miesto má členov alebo účastníkov vo vysokorizikových jurisdikciách.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

15.8. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) investor alebo jeho správca má sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
- b) finančné prostriedky pochádzajú z jurisdikcie spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Opatrenia

15.9. Pri vyvíjaní politik a postupov týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na účely splnenia povinností podľa smernice (EÚ) 2015/849 by spoločnosti v tomto sektore mali zohľadniť, že v závislosti od typu činnosti, ktorú vykonávajú, budú podliehať pravidlám, na základe ktorých majú zhromaždiť rozsiahle informácie o svojich klientoch. Ak

ide o tento prípad, mali by zväžiť rozsah, v akom možno informácie získané na účely súladu so smernicou MiFID II a nariadením EMIR využiť aj na splnenie povinností povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v bežných situáciách.

- 15.10. Najmä investiční manažéri zvyčajne potrebujú dobre porozumieť svojim klientom, aby im mohli pomôcť určiť vhodné investičné portfóliá. Zhromaždené informácie budú podobné informáciám, ktoré spoločnosti získavajú na účely boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- 15.11. Spoločnosti by sa v rizikovejších situáciách mali riadiť usmerneniami zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovenými v Hlave I. Ak je riziko spojené s obchodným vzťahom vysoké, spoločnosti by navyše mali:
- a) identifikovať a v prípade potreby overiť totožnosť vlastných investorov klienta spoločnosti, ak je klient neregulovaný investičný nástroj tretej strany;
 - b) poznať dôvod každej platby alebo prevodu smerujúceho od neoverenej tretej strany alebo k nej.
- 15.12. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu investiční manažéri v situáciách s nízkym rizikom uplatniť usmernenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú stanovené v Hlave I.

Usmernenie 16: Sektorové usmernenie pre poskytovateľov investičných fondov

- 16.1. Poskytovanie investičných fondov môže zahŕňať niekoľko strán: správcu fondu, menovaných poradcov, depozitára a zástupcov správcu, register a v niektorých prípadoch primárnych brokerov. Podobne distribúcia týchto fondov môže zahŕňať strany, ako sú viazaní sprostredkovatelia, poradenský a diskreční správcovia majetku, poskytovatelia platformových služieb a nezávislí finanční poradcovia.
- 16.2. Typ a počet strán zapojených do procesu distribúcie fondov závisí od povahy fondu a môže mať vplyv na to, koľko fond vie o svojom klientovi a investoroch. Fond alebo v prípade, že samotný fond nie je povinný subjekt, správca fondu si zachová zodpovednosť za dodržiavanie povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, aj keď aspekty povinností fondu týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi môže vykonávať jeden alebo viac týchto alebo iných strán na základe určitých podmienok.
- 16.3. Investičné fondy môžu využívať osoby alebo subjekty na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu:
- a) retailové fondy sa často distribuujú nepriamo. Prístup k týmto fondom je často jednoduchý a dá sa pomerne rýchlo dosiahnuť a podiely v týchto fondoch možno presúvať medzi rôznymi stranami;
 - b) alternatívne investičné fondy, napríklad hedgeové fondy, realitné fondy a fondy súkromného kapitálu majú zvyčajne menší počet investorov, ktorými môžu byť súkromné fyzické osoby, ako aj inštitucionálni investori (dôchodkové fondy, fondy fondov). Takéto fondy, ktoré sú určené pre obmedzený počet majetných fyzických osôb alebo pre rodinné investičné subjekty, môžu mať inherentne vyššie riziko zneužitia na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu ako retailové fondy, keďže je pravdepodobnejšie, že investori budú v takej pozícii, že môžu vykonávať kontrolu nad majetkom fondu. Ak investori vykonávajú kontrolu nad majetkom, tieto fondy sú prostriedkami na držanie osobného majetku, ktoré sú uvedené v prílohe III k smernici (EÚ) 2015/849 ako faktor znamenajúci potenciálne vyššie riziko;
 - c) bez ohľadu na často strednodobú až dlhodobú povahu investície, ktorá môže prispieť k obmedzeniu atraktívnosti týchto produktov na účely prania špinavých peňazí, môžu byť stále zaujímavé pre subjekty, ktoré perú špinavé peniaze, a to z dôvodu ich schopnosti generovať rast a príjmy.
- 16.4. Toto sektorové usmernenie je zamerané na:

- a) investičné fondy ponúkajúce na trhu vlastné akcie alebo podielové listy podľa článku 3 ods. 2 písm. d) smernice (EÚ) 2015/849 a
- b) správcov fondov, ak investičný fond nie je registrovaný.

Iné strany zapojené do poskytovania alebo distribúcie fondu, napríklad sprostredkovatelia, možno musia dodržiavať vlastné povinnosti týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a podľa potreby by si mali pozrieť príslušné kapitoly týchto usmernení.

Pokiaľ ide o fondy a správcov fondov, relevantné môžu byť aj sektorové usmernenia 8, 14 a 15.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb alebo transakcie

16.5. Nasledujúce faktory môžu prispieť k zvýšeniu rizika spojeného s fondom:

- a) fond je určený pre obmedzený počet fyzických osôb alebo rodinné investičné subjekty, napríklad súkromný fond alebo fond jedného investora;
- b) je možné upísať investíciu fondu a potom rýchlo odpredať investíciu bez toho, aby investorovi vznikli významné administratívne náklady;
- c) s podielovými listami alebo akciami vo fonde možno obchodovať bez toho, aby sa to v čase obchodovania oznámilo fondu alebo správcovi fondu;
- d) informácie o investorovi sú rozdelené medzi rôznymi subjektmi.

16.6. K zvýšeniu rizika spojeného s upísaním môžu prispieť tieto faktory:

- a) upísanie zahŕňa účty alebo tretie strany vo viacerých jurisdikciách, najmä ak sú tieto jurisdikcie spojené s vysokým rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu podľa vymedzenia v usmerneniach 2.9 až 2.15 hlavy I;
- b) upísanie zahŕňa upisovateľov alebo príjemcov, ktorí sú tretími stranami, najmä ak je to neočakávané.

16.7. Nasledujúce faktory môžu prispieť k zníženiu rizika spojeného s fondom:

- a) nepovoľujú sa platby tretím stranám ani od nich;
- b) fond je otvorený len pre malých investorov, so stanoveným stropom investícií.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

16.8. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory: správanie klienta je nezvyčajné, napríklad:

- a) opodstatneniu investície chýba zrejma stratégia alebo ekonomický účel, alebo klient robí investície, ktoré nie sú v súlade s celkovou finančnou situáciou klienta, ak je to fondu alebo správcovi fondu známe;
- b) klient žiada o opätovný nákup a/alebo predaj podielových listov alebo akcií v krátkom čase po počiatkovej investícii alebo pred dátumom vyplatenia bez jasnej stratégie alebo opodstatnenia, najmä ak je dôsledkom toho finančná strata alebo platba vysokých transakčných poplatkov;
- c) klient presúva finančné prostriedky nad rámec tých, ktoré sú potrebné na investíciu, a žiada o vrátenie prebytočných súm;
- d) klient využíva viac účtov bez predchádzajúceho oznámenia, najmä ak sú tieto účty vedené vo viacerých jurisdikciách alebo v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
- e) klient si želá štruktúrovať vzťah takým spôsobom, aby boli v rôznych jurisdikciách použité viaceré strany, napríklad neregulované poverené spoločnosti, najmä ak sú tieto jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
- f) klient náhle zmení miesto zúčtovania bez opodstatnenia, napríklad zmenou krajiny pobytu klienta.

16.9. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) klient je inštitucionálny investor, ktorého postavenie overila vládna agentúra EHP, napríklad vládou schválený dôchodkový systém;
- b) klient je spoločnosť, na ktorú sa vzťahujú požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

16.10. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) zložitý distribučný kanál, ktorý obmedzuje prehľad fondu o jeho obchodných vzťahoch a obmedzuje jeho schopnosť monitorovať transakcie, napríklad fond využíva veľký počet sekundárnych distribútorov na distribúciu v tretích krajinách;
- b) distribútor sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ako je vymedzené vo všeobecnej časti týchto usmernení.

16.11. Nasledujúce faktory môžu naznačovať nižšie riziko:

- a) fond povoľuje len určený typ investora s nízkym rizikom, napríklad regulované spoločnosti investujúce priamo (napr. spoločnosti v oblasti životného poistenia) alebo podnikové dôchodkové systémy;
- b) Investície do fondu sa môžu kupovať alebo odpredať len prostredníctvom spoločnosti, na ktorú sa vzťahujú požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

16.12. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- a) finančné prostriedky klienta alebo konečných užívateľov výhod boli generované v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, najmä v jurisdikciách spojených s vyššími úrovňami predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí;
- b) klient požiadava o vyplatenie svojich investícií na účet v úverovej inštitúcii, ktorá sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Opatrenia

16.13. Opatrenia, ktoré by fondy alebo správcovia fondov mali prijať, aby dodržali svoje povinnosti týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, budú závisieť od toho, ako klient alebo investor (ak investor nie je klient) vstúpi do fondu. Fond alebo správca fondu by mal takisto prijať opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík na identifikovanie a overenie totožnosti fyzických osôb, ak také sú, ktoré skutočne ovládajú klienta alebo vykonávajú kontrolu nad klientom (alebo v ktorých mene sa transakcia vykonáva), napríklad požiadanim perspektívneho klienta, aby pri prvej žiadosti o účasť vo fonde uviedol, či investuje vo svojom vlastnom mene alebo či je sprostredkovateľom investujúcim v mene niekoho iného.

16.14. Klient je:

- a) fyzická alebo právnická osoba, ktorá priamo nakupuje podielové listy alebo akcie vo fonde na vlastný účet, a nie v mene iných vlastných investorov; alebo
- b) spoločnosť, ktorá ako súčasť svojej hospodárskej činnosti priamo nakupuje podielové listy alebo akcie vo vlastnom mene a vykonáva kontrolu nad investíciou pre konečný prospech jednej alebo viacerých tretích strán, ktoré nekontrolujú investíciu ani investičné rozhodnutia; alebo

- c) spoločnosť, napríklad finančný sprostredkovateľ, ktorý koná vo vlastnom mene a je zapísaný v registri akcií/podielových listov fondu, no koná na účet a podľa osobitných pokynov jednej alebo viac tretích strán (napr. pretože finančný sprostredkovateľ je poverenou osobou, brokerom, prevádzkovateľom súhrnného účtu viacerých klientov/účtu súhrnného typu alebo prevádzkovateľom podobného nástroja pasívneho typu); alebo
- d) klient spoločnosti, napríklad klient finančného sprostredkovateľa, ak spoločnosť nie je zaregistrovaná v registri akcií/podielových listov fondu (napríklad preto, že investičný fond využíva finančného sprostredkovateľa na distribúciu akcií alebo podielových listov fondu a investor nakupuje podielové listy alebo akcie prostredníctvom spoločnosti, pričom je zaregistrovaný v registri akcií/podielových listov fondu).

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

16.15. V situáciách opísaných v usmernení 16.14 písm. a) a b) príklady opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by mal fond alebo správca fondu uplatniť vo vysokorizikových situáciách, zahŕňajú:

- a) získanie ďalších informácií o klientovi, napríklad o reputácii a súvislostiach týkajúcich sa klienta, pred založením obchodného vzťahu;
- b) prijatie ďalších krokov na účel hlbšieho overenia získaných dokumentov, údajov alebo informácií;
- c) získanie informácií o zdroji finančných prostriedkov a/alebo zdroji majetku klienta a konečného užívateľa výhod klienta;
- d) vyžadovanie, aby sa platba za odkup vykonala prostredníctvom účtu pôvodne použitého na investovanie alebo účtu vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta;
- e) zvýšenie frekvencie a intenzity monitorovania transakcií;
- f) vyžadovanie, aby bola prvá platba vykonaná prostredníctvom platobného účtu, ktorý je vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta vedený v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP alebo v regulovanej úverovej alebo finančnej inštitúcii v tretej krajine, ktorá má požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849;
- g) získanie súhlasu vrcholového manažmentu v čase uskutočnenia prvej transakcie;
- h) zvýšené monitorovanie vzťahu so zákazníkom a jednotlivých transakcií.

- 16.16. V situáciách opísaných v usmernení 16.4 písm. c) platí, že ak je riziko zvýšené, najmä ak je fond určený pre obmedzený počet investorov, musia sa uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a môžu zahŕňať aj opatrenia stanovené v usmernení 16.15.
- 16.17. Ak má finančný sprostredkovateľ sídlo v tretej krajine a nadviazal vzťah podobný korešpondenčnému bankovníctvu s fondom alebo správcom fondu, opatrenia opísané v usmerneniach 16.20 a 16.21 sa neuplatňujú. V takých prípadoch by spoločnosti na splnenie svojich povinností podľa článku 19 smernice (EÚ) 2015/849 mali na sprostredkovateľa uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti uvedené v sektorovom usmernení 8.14 až 8.17.
- 16.18. V situáciách opísaných v usmernení 16.4 písm. d) platí, že ak je riziko zvýšené, najmä ak je fond určený pre obmedzený počet investorov, musia sa uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a môžu zahŕňať aj opatrenia stanovené v usmernení 16.15.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 16.19. V situáciách opísaných v usmernení 16.14 písm. a) a b) platí, že v situáciách s nižším rizikom v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi a za predpokladu, že finančné prostriedky sa overiteľne prevádzajú na platobný účet vedený vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP alebo z takéhoto účtu, je príkladom opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môže používať fond alebo správca fondu, použitie zdroja finančných prostriedkov na účel splnenia niektorých z požiadaviek povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.
- 16.20. V situáciách opísaných v usmernení 16.14 písm. c) platí, že ak je finančný sprostredkovateľ fond alebo klient správcu fondu, fond alebo správca fondu by mal na finančného sprostredkovateľa uplatniť opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík. Fond alebo správca fondu by mal takisto prijať opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík na identifikovanie a overenie totožnosti investorov, ktorí stoja za finančným sprostredkovateľom, keďže títo investori by mohli byť koneční užívatelia výhod finančných prostriedkov investovaných prostredníctvom sprostredkovateľa. V rozsahu povolenom vnútroštátnym právom platí, že v situáciách s nízkym rizikom môžu fondy alebo správcovia fondov uplatniť opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podobné opatreniam opísaným v Hlave I týchto usmernení, ak sú splnené tieto podmienky:
- a) finančný sprostredkovateľ podlieha povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v jurisdikcii EHP alebo v tretej krajine, ktorá má požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849;

- b) nad finančným sprostredkovateľom sa vykonáva účinný dohľad so zreteľom na dodržiavanie súladu s týmito požiadavkami;
- c) fond alebo správca fondu prijal kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčil, že riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s obchodným vzťahom je nízke, a to okrem iného na základe posúdenia podnikania finančného sprostredkovateľa fondom alebo správcom fondu, posúdenia typov klientov, ktorým podnikanie sprostredkovateľa slúži, a jurisdikcií, ktorým je podnikanie sprostredkovateľa vystavené;
- d) fond alebo správca fondu prijal kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčil, že sprostredkovateľ uplatňuje prísne opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík na vlastných klientov a konečných užívateľov výhod svojich klientov. V rámci toho by fond alebo správca fondu mal prijať opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík na posúdenie primeranosti politík a postupov povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré má sprostredkovateľ, napríklad konzultovaním verejne dostupných informácií o zázname sprostredkovateľa o jeho súlade s predpismi alebo priamou komunikáciou so sprostredkovateľom;
- e) fond alebo správca fondu prijal kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčil, že sprostredkovateľ bude poskytovať informácie a dokumenty v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi o vlastných investoroch ihneď na požiadanie, napríklad zahrnutím príslušných ustanovení do zmluvy so sprostredkovateľom alebo odskúšaním vzorky schopnosti sprostredkovateľa poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na požiadanie.

16.21. V situáciách opísaných v usmernení 16.14 písm. d) by mal fond alebo správca fondu uplatniť opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík v prípade konečného investora ako klienta fondu alebo správcu fondu. Pri plnení svojich povinností týkajúcich sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi sa fond alebo správca fondu môže spoliehať na sprostredkovateľa v súlade s podmienkami stanovenými v kapitole II oddiele 4 smernice (EÚ) 2015/849 a na ich základe.

16.22. V rozsahu povolenom vnútroštátnym právom môžu fondy alebo správcovia fondov v situáciách s nízkym rizikom uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Za predpokladu splnenia podmienok uvedených v usmernení 16.20 môžu opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi spočívať v tom, že fond alebo správca fondu získa identifikačné údaje z registra akcií vo fonde spolu s informáciami stanovenými v článku 27 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849, ktoré fond alebo správca fondu musí získať od sprostredkovateľa v primeranej lehote. Fond alebo správca fondu by mal určiť túto lehotu pomocou prístupu založenom na hodnotení rizika.

Usmernenie 17 Sektorové usmernenie pre regulované platformy hromadného financovania

- 17.1. Na účely tohto sektorového usmernenia sa používajú a uplatňujú tieto definície uvedené v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2020/1503: „služba hromadného financovania“, „platforma hromadného financovania“, „poskytovateľ služieb hromadného financovania“, „vlastník projektu“ a „investor“. Toto sektorové usmernenie odkazuje na „klientov“ v zmysle, v akom sa vymedzujú v článku 2 ods. 1 písm. g) toho istého nariadenia.
- 17.2. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali rozpoznať riziká vyplývajúce z bezhraničnej povahy platforiem hromadného financovania, pričom sa klienti poskytovateľov služieb hromadného financovania môžu nachádzať kdekoľvek na svete vrátane vysokorizikových jurisdikcií. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali svojich klientov poznať, aby zabránili tomu, že sa ich platforma hromadného financovania bude používať na financovanie fiktívnych investičných projektov nelegálnymi finančnými prostriedkami alebo, že bude zneužitá na účely financovania terorizmu, pričom sa uvedie fiktívny dôvod na projekt hromadného financovania, ktorý sa však neuskutoční, a finančné prostriedky získané z hromadného financovania sa následne použijú na financovanie teroristického útoku.
- 17.3. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali zvážiť rizikové faktory a opatrenia uvedené v tomto sektorovom usmernení, ako aj rizikové faktory a opatrenia stanovené v Hlave I. Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí poskytujú investičné služby, by si takisto mali pozrieť sektorové usmernenie 16.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

- 17.4. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali vziať do úvahy tieto rizikové faktory ako faktory, ktoré môžu potenciálne prispievať k zvýšenému riziku:
- a) Poskytovateľ služieb hromadného financovania zbiera finančné prostriedky na platforme hromadného financovania, ale neskôr umožňuje ich ďalšie postúpenie vrátane obchodných modelov, v ktorých:
 - i. sa peniaze zbierajú na neurčitý projekt a následne sú v držbe na účte investora, kým sa projekt neurčí; alebo
 - ii. sa peniaze zbierajú, no môžu byť vrátené investorom, ak nie je splnený cieľ zbierky alebo ak vlastník projektu peniaze nedostal.

- b) Poskytovateľ služieb hromadného financovania povolí predčasné splatenie, predčasné vyplatenie pôžičiek alebo ďalší predaj investícií či úverov na sekundárnych trhoch.
- c) Poskytovateľ služieb hromadného financovania nezavádza žiadne obmedzenia veľkosti, objemu ani hodnoty transakcií, dopĺňania ani výberu peňazí, ktoré sa spracúvajú na platforme hromadného financovania, ani sumy finančných prostriedkov, ktoré majú byť uložené na účtoch jednotlivých investorov.
- d) Poskytovateľ služieb hromadného financovania investorom umožňuje vykonať prostredníctvom platformy hromadného financovania platbu vlastníkovi projektu, a to nástrojmi, ktoré buď nie sú v rozsahu pôsobnosti regulačného režimu, alebo podliehajú požiadavkám v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849.
- e) Poskytovateľ služieb hromadného financovania akceptuje hotovostné investície alebo povoľuje výbery hotovosti zo strany investorov, ktorí sú jednotlivcami alebo neregulovanými právnymi subjektmi, a to prostredníctvom platformy hromadného financovania.
- f) Poskytovateľ služieb hromadného financovania poskytuje investorom alebo veriteľom finančnú páku alebo privilégia pri splatení, prípadne garantované vrátenie.
- g) Poskytovateľ služieb hromadného financovania nepotvrdí svoj záväzok spätného výkupu cenných papierov a na takýto výkup nie je čas.
- h) V prípade nemajetkových nástrojov nie je zrozumiteľne stanovená nominálna úroková sadzba, dátum, od ktorého sa úrok stáva splatným, dátumy výplaty úrokov, dátum splatnosti ani uplatniteľný výnos.
- i) Poskytovateľ služieb hromadného financovania umožňuje prostredníctvom platformy hromadného financovania platby vo virtuálnych menách.
- j) Poskytovateľ služieb hromadného financovania umožňuje investorom a vlastníkom projektov vlastniť na platforme hromadného financovania viacero účtov, pričom nie sú prepojené s konkrétnymi projektmi hromadného financovania.
- k) Poskytovateľ služieb hromadného financovania umožňuje na platforme hromadného financovania prevody medzi investormi alebo vlastníkmi projektov.

17.5. Poskytovateľ služieb hromadného financovania by mal vziať do úvahy tieto rizikové faktory ako faktory, ktoré môžu potenciálne prispievať k zníženému riziku:

- a) Poskytovateľ služieb hromadného financovania vyžaduje, aby sa finančné prostriedky na investovanie, splatenie, požičanie alebo vrátenie overiteľne čerpali z účtu vedeného vo výhradnom alebo v spoločnom mene klienta v úverovej alebo finančnej inštitúcii či v platobnej inštitúcii s povolením podľa smernice (EÚ) 2015/2366, prípadne aby sa na takýto účet posielali, pričom sa na ne vzťahujú požiadavky týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849.
- b) Poskytovateľ služieb hromadného financovania stanovuje pre investovanie, požičanie, splatenie a vrátenie spracúvané prostredníctvom platformy hromadného financovania limity s nízkou hodnotou, pokiaľ ide o peňažnú sumu a počet platieb.
- c) Poskytovateľ služieb hromadného financovania vyžaduje pevnú alebo dlhšiu lehotu držby pre investície alebo lehotu na vyplatenie náhrad v prípade pôžičiek získaných prostredníctvom platformy hromadného financovania.
- d) Poskytovateľ služieb hromadného financovania obmedzuje sumu finančných prostriedkov, ktorá môže byť v jednej chvíli uložená na akomkoľvek účte na platforme hromadného financovania.
- e) Poskytovateľ služieb hromadného financovania využíva technológiu na zistenie toho, či investori alebo vlastníci projektov používajú VPN alebo iné technológie skrývajúce ich skutočnú polohu a ich zariadenie, keď používajú platformu hromadného financovania.
- f) Poskytovateľ služieb hromadného financovania neumožňuje vytvorenie viacerých účtov na platforme hromadného financovania.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

17.6. Poskytovateľ služieb hromadného financovania by mal zohľadniť tieto rizikové faktory ako faktory potenciálne prispievajúce k zvýšenému riziku:

- a) Povaha alebo správanie klienta je nezvyčajné, napríklad:
 - i. na opodstatnenie investície alebo pôžičky chýba zrejma stratégia alebo ekonomický účel;
 - ii. investor žiada o vyplatenie investície krátko po počiatkovej investícii;

- iii. investor žiada o privilegované podmienky alebo o fixnú návratnosť investícií;
 - iv. investor alebo vlastník projektu presúva na platformu finančné prostriedky nad rámec tých, ktoré sú potrebné na projekt/pôžičku, a potom žiada o vrátenie prebytočných súm;
 - v. investor alebo vlastník projektu je jednotlivec alebo právnická osoba spojená s vyššími úrovňami rizík prania špinavých peňazí;
 - vi. vlastník projektu neočakávane alebo bez primeraného vysvetlenia urýchlil dohodnutý harmonogram vyplatenia/vrátenia prostriedkov, a to buď formou jednorazových platieb alebo predčasného ukončenia; alebo
 - vii. sa vlastník projektu zjavne zdráha poskytnúť informácie o projekte alebo iniciatíve, pre ktorú sa získava hromadné financovanie;
 - viii. nie je jasný zdroj finančných prostriedkov na investíciu a investor sa zdráha poskytnúť tieto informácie, keď ho o to požiada poskytovateľ služieb hromadného financovania. Miera investovaného majetku prekračuje objem odhadovaných likvidných aktív investora. Investované finančné prostriedky sú požičané;
 - ix. investor nemá pobyt ani iné väzby v krajine, v ktorej sídli platforma hromadného financovania alebo sa nachádza investícia;
 - x. investor alebo vlastník projektu je politicky exponovaná osoba;
 - xi. investor odmieta poskytnúť požadovanú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.
- b) Investor alebo vlastník projektu prevádza virtuálnu menu.
- c) Investor alebo vlastník projektu bol predmetom negatívnej publicity.
- d) Investor alebo vlastník projektu podlieha sankciám.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

17.7. Poskytovateľ služieb hromadného financovania by mal zohľadniť tieto rizikové faktory ako faktory potenciálne prispievajúce k zvýšenému riziku:

- a) Poskytovateľ služieb hromadného financovania prevádzkuje platformu hromadného financovania výlučne online bez primeraných ochranných opatrení, ako je elektronická identifikácia osoby používajúcej elektronické podpisy alebo prostriedky elektronickej identifikácie, ktoré sú v súlade s nariadením (EÚ) č. 910/2014.
- b) Klienti sa prijímajú bez priameho kontaktu (bez fyzickej prítomnosti) prostredníctvom platformy hromadného financovania, a to bez zavedenia akýchkoľvek ochranných opatrení.
- c) Poskytovateľ služieb hromadného financovania pôsobí mimo rozsahu akéhokoľvek regulačného režimu, a teda opatrenia, ktoré by inak boli zavedené na zmiernenie potenciálneho využitia platformy hromadného financovania na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, nemusia byť zavedené. Tým nie je dotknuté uplatňovanie usmernenia 11.

17.8. Poskytovateľ služieb hromadného financovania by mal zohľadniť tieto rizikové faktory ako faktory potenciálne prispievajúce k zníženému riziku:

- a) Poskytovateľ služieb hromadného financovania používa na zaobchádzanie s peniazmi alebo služby poukazovania peňazí úverovú alebo finančnú inštitúciu. Alternatívne si poskytovateľ služieb hromadného financovania otvorí účet vo vlastnom mene v regulovanej úverovej alebo finančnej inštitúcii, cez ktorý prechádzajú peňažné transakcie medzi vlastníkami projektov a investormi.
- b) Poskytovateľ služieb hromadného financovania prevádzkujúci platformu hromadného financovania má povolenie ako platobná inštitúcia podľa smernice (EÚ) 2015/2366 alebo koná ako zástupca platobnej inštitúcie s povolením podľa smernice (EÚ) 2015/2366 a priamo spracúva peňažné transakcie medzi investormi a vlastníkami projektov. Tým nie je dotknuté uplatňovanie usmernenia 11.
- c) Investori a vlastníci projektov sa stretli osobne alebo ich predstavil regulovaný finančný sprostredkovateľ (úverová inštitúcia alebo investičná spoločnosť), ktorý vykonal úplnú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v prípade všetkých klientov (vlastníkov projektov a investorov).

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

17.9. Poskytovateľ služieb hromadného financovania by mal zohľadniť tieto rizikové faktory ako faktory potenciálne prispievajúce k zvýšenému riziku:

- a) Poskytovateľ služieb hromadného financovania má globálny dosah a zodpovedajúcich investorov, vlastníkov projektov a projekty z rôznych jurisdikcií.
- b) Finančné prostriedky pochádzajú z osobných alebo obchodných väzieb na jurisdikciu, ktorá bola spoľahlivými zdrojmi identifikovaná ako jurisdikcia s významnou mierou korupcie alebo iných trestných činností, ako je terorizmus, pranie špinavých peňazí, výroba a dodávanie nezákonných drog a iné predikatívne trestné činy.
- c) Vlastník projektu alebo investor, prípadne ich príslušní koneční užívatelia výhod sa nachádzajú v jurisdikcii spojenej s vyššími rizikami prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo v jurisdikcii bez účinného dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Poskytovateľ služieb hromadného financovania by mal venovať osobnú pozornosť jurisdikciám, o ktorých je známe, že poskytujú finančné prostriedky alebo podporu teroristickým činnostiam, alebo o ktorých je známe, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, a jurisdikciám podliehajúcim finančným sankciám, embargám alebo opatreniam (ktoré vydala napríklad EÚ alebo Organizácia Spojených národov) súvisiacim s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní hromadného ničenia.

Opatrenia

17.10. Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí sú ako platobné inštitúcie s povolením podľa smernice (EÚ) 2015/2366 povinnými subjektmi alebo konajú ako zástupcovia platobnej inštitúcie s povolením podľa smernice (EÚ) 2015/2366, by mali uplatňovať relevantné opatrenia uvedené v sektorovom usmernení 11 aj na svoje služby hromadného financovania.

17.11. Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí sú ako investičné spoločnosti s povolením podľa smernice (EÚ) 2014/65 povinnými subjektmi, by mali uplatňovať relevantné opatrenia uvedené v sektorovom usmernení 15 aj na svoje služby hromadného financovania.

17.12. Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí sú ako úverové inštitúcie s povolením podľa smernice (EÚ) 2013/36 povinnými subjektmi, by mali uplatňovať relevantné opatrenia uvedené v sektorovom usmernení 9 aj na svoje služby hromadného financovania.

17.13. Podnik, ktorý má podľa vnútroštátneho práva povolenie ako poskytovateľ služieb hromadného financovania a na ktorý sa vzťahuje vnútroštátne právo v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, by toto sektorové usmernenie spolu s ďalšími relevantnými sektorovými usmerneniami mal uplatňovať *mutatis mutandis* s cieľom zabezpečiť, že sa nad poskytovateľmi služieb hromadného financovania so sídlom v Únii vykonáva harmonizovaný a účinný dohľad v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

17.14. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali uplatňovať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s Hlavou I na všetkých svojich klientov, či už ide o investorov, alebo vlastníkov projektov.

17.15. Poskytovatelia služieb hromadného financovania, ktorí sa pri získavaní finančných prostriedkov od klienta alebo prevádzaní prostriedkov klientovi spoliehajú na úverové alebo finančné inštitúcie, by si mali pozrieť rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála v Hlave I, a najmä by sa mali presvedčiť, že tieto úverové alebo finančné inštitúcie zaviedli primerané opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

17.16. Ak je riziko spojené s príležitostnou transakciou alebo obchodným vzťahom zvýšené, poskytovatelia platformy služieb hromadného financovania by mali uplatniť tieto opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi:

- a) získanie dodatočných informácií od klientov, ktorí vykonávajú transakcie na platforme, napríklad o ich investičných zámeroch a skúsenostiach, súvislostiach a povesti, a to ešte pred nadviazaním obchodného vzťahu (napríklad vykonaním rešerší otvorených zdrojov alebo negatívnych mediálnych rešerší, prípadne vypracovaním správy o spravodajských informáciách treťou stranou s cieľom vytvoriť úplnejší profil klienta);
- b) prijatie ďalších krokov na účel podrobnejšieho overenia získaných dokumentov, údajov alebo informácií;
- c) získanie informácií o pôvode finančných prostriedkov klientov a ich konečných užívateľov výhod;
- d) vyžadovanie, aby sa platba za odkup alebo vyplatenie pôžičky vykonali prostredníctvom účtu pôvodne použitého na investovanie alebo účtu vo výhradnom alebo v spoločnom mene dotknutých klientov;
- e) zvýšenie frekvencie a intenzity monitorovania transakcií;

- f) vyžadovanie, aby bola prvá platba v rámci investície alebo pôžičky vykonaná prostredníctvom platobného účtu, ktorý je vo výhradnom alebo v spoločnom mene dotknutej strany vedený v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP alebo v regulovanej úverovej alebo finančnej inštitúcii v tretej krajine, ktorá má požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849;
- g) získanie súhlasu od vrcholového manažmentu v čase transakcie, keď klient využíva platformu po prvý raz;
- h) zvýšené monitorovanie vzťahu so zákazníkom a jednotlivých transakcií.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

17.17. V situáciách s nízkym rizikom a v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu platformy hromadného financovania uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu zahŕňať:

- a) overovanie totožnosti klienta a prípadne totožnosti konečného užívateľa výhod počas zakladania obchodného vzťahu v súlade s článkom 14 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849 alebo
- b) predpoklad, že platba poukázaná na účet vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta v regulovanej úverovej alebo finančnej inštitúcii v krajine EHP spĺňa požiadavky stanovené článkom 13 ods. 1 písm. a) a b) smernice (EÚ) 2015/849.

Usmernenie 18: Sektorové usmernenie pre poskytovateľov platobných iniciačných služieb a poskytovateľov služieb informovania o účte

18.1. Pri uplatňovaní tohto usmernenia by spoločnosti mali zohľadniť vymedzenie pojmov v článku 4 bode 18 a 19 smernice (EÚ) 2015/2366, v súlade s ktorým:

- a) je poskytovateľ platobných iniciačných služieb poskytovateľom platobných služieb vykonávajúcim platobné iniciačné služby, ktoré v súlade s vymedzením v článku 4 bode 15 smernice (EÚ) 2015/2366 predstavujú služby na iniciáciu platobného príkazu na žiadosť používateľa platobných služieb vo vzťahu k platobnému účtu, ktorý je vedený u iného poskytovateľa platobných služieb;
- b) je poskytovateľ služieb informovania o účte poskytovateľom platobných služieb ponúkajúcim služby informovania o účte, ktoré v súlade s vymedzením v článku 4 bode 16 smernice (EÚ) 2015/2366 predstavujú online služby spočívajúce v poskytovaní konsolidovaných informácií o jednom alebo viacerých platobných účtoch, ktoré má používateľ platobných služieb u iného poskytovateľa platobných služieb alebo u viacerých poskytovateľov platobných služieb.

18.2. Spoločnosti by mali vziať do úvahy, že aj keď sú poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte povinnými subjektmi podľa smernice (EÚ) 2015/849, inherentné riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s týmito poskytovateľmi je obmedzené, pretože:

- a) poskytovatelia platobných iniciačných služieb sú síce zapojení do platobného reťazca, no sami platobné transakcie nevykonávajú a nemajú v držbe finančné prostriedky používateľov platobných služieb;
- b) poskytovatelia služieb informovania o účte nie sú zapojení do platobného reťazca a nemajú v držbe finančné prostriedky používateľa platobných služieb.

18.3. Pri ponúkaní platobných iniciačných služieb alebo služieb informovania o účte by poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte by mali spolu s Hlavou I zohľadniť aj ustanovenie uvedené v tomto sektorovom usmernení.

Rizikové faktory

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

18.4. Pri hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte mali zvážiť aspoň tieto faktory, ktoré môžu potenciálne prispieť k zvýšenému riziku:

- a) v prípade poskytovateľov platobných iniciačných služieb: klient prevádza finančné prostriedky z rôznych platobných účtov rovnakému príjemcovi, pričom prevody spolu predstavujú veľkú sumu bez jasného ekonomického alebo legitímneho opodstatnenia, prípadne v poskytovateľovi platobných iniciačných služieb vyvolávajú dôvodné podozrenie, že sa klient pokúša vyhnúť osobitným limitom monitorovania;
- b) v prípade poskytovateľov služieb informovania o účte: klient prevádza finančné prostriedky z rôznych platobných účtov tomu istému príjemcovi alebo prijíma finančné prostriedky na rôzne platobné účty od toho istého platiteľa, pričom prevody spolu predstavujú veľkú sumu bez jasného ekonomického alebo legitímneho opodstatnenia, prípadne v poskytovateľovi služieb informovania o účte vyvoláva odôvodnené podozrenie, že sa klient pokúša vyhnúť osobitným limitom monitorovania.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

- 18.5. Pri hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu si poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte môžu pozrieť Stanovisko k používaniu inovatívnych riešení v procese povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi (JC 2017 81) vypracované ESA.

Rizikový faktor krajiny alebo rizikový faktor z geografického hľadiska

- 18.6. Pri hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte mali zohľadniť aspoň tieto faktory ako faktory, ktoré potenciálne prispievajú k zvýšenému riziku, najmä ak klient na účely platby používa niekoľko účtov u rôznych poskytovateľov platobných služieb spravujúcich účet:

- a) v prípade poskytovateľov platobných iniciačných služieb: klient iniciuje platbu jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo vysokorizikovej tretej krajine, prípadne niekomu, o kom je známe, že má prepojenia s týmito jurisdikciami;
- b) v prípade poskytovateľov služieb informovania o účte: klient získava finančné prostriedky z jurisdikcií spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo z vysokorizikovej tretej krajiny, prípadne od niekoho, o kom je známe, že má prepojenia na tieto jurisdikcie, alebo klient posiela finančné prostriedky takýmto jurisdikciám, krajinám a subjektom, alebo klient spája platobné účty vedené v mene viacerých osôb vo viac ako jednej jurisdikcii.

- 18.7. Pri hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by poskytovatelia služieb informovania o účte a poskytovatelia platobných iniciačných služieb mali zvážiť tieto faktory, ktoré môžu potenciálne prispieť k zníženému riziku:

- a) v prípade poskytovateľov platobných iniciačných služieb: klient iniciuje platobnú transakciu do členskej krajiny EHP alebo tretej krajiny, ktorá má požiadavky v rámci

boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849;

- b) v prípade poskytovateľov služieb informovania o účte: platobné účty klienta sú vedené v členskej krajine EHP.

Opatrenia

18.8. Klient je:

- a) v prípade poskytovateľov platobných iniciačných služieb: klient je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom platobného účtu a žiada o iniciáciu platobného príkazu z tohto účtu. V špecifickom prípade, keď má poskytovateľ platobných iniciačných služieb s príjemcom platby obchodný vzťah v zmysle článku 3 ods. 13 smernice (EÚ) 2015/849, pokiaľ ide o ponuku platobných iniciačných služieb, a nemá takýto vzťah s platiteľom, pričom platiteľ použije príslušného poskytovateľa platobných iniciačných služieb na iniciáciu jedinej alebo jednorazovej transakcie príslušnému príjemcovi, na účely týchto usmernení je klientom poskytovateľov platobných iniciačných služieb príjemca a nie platiteľ. Tým nie je dotknutý článok 11 smernice (EÚ) 2015/849 ani hlava I týchto usmernení, najmä pokiaľ ide o príležitostné transakcie a povinnosti poskytovateľov platobných iniciačných služieb v súlade so smernicou (EÚ) 2015/2366 a ďalšími uplatniteľnými právnymi predpismi EÚ;
- b) v prípade poskytovateľov služieb informovania o účte: klient je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má zmluvu s poskytovateľom služieb informovania o účte. Môže to byť fyzická alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom platobného účtu (platobných účtov).

18.9. Poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte by mali prijať primerané opatrenia na identifikáciu a hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s ich podnikaním. Na tento účel by poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte mali zohľadniť všetky dostupné údaje. Typ údajov, ktoré majú k dispozícii, bude okrem iného závisieť od konkrétnej služby, ktorú klientovi ponúkajú, a to s výslovným súhlasom používateľa platobných služieb, pričom tieto údaje sú nevyhnutné na poskytovanie služieb v súlade s článkom 66 ods. 3 písm. f) a článkom 67 ods. 2 písm. f) smernice (EÚ) 2015/2366.

18.10. Vzhľadom na článok 11 smernice (EÚ) 2015/849 by poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte mali určiť rozsah opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík, pričom by mali zohľadniť všetky údaje, ktoré majú k dispozícii s výslovným súhlasom používateľa platobných služieb a ktoré sú nevyhnutné na poskytovanie služieb podľa článku 66 ods. 3 písm. f) a článku 67 ods. 2 písm. f) smernice (EÚ) 2015/2366. Vo väčšine prípadov nízka úroveň inherentného rizika spojeného s týmito obchodnými modelmi znamená, že zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi bude štandardom. V súvislosti s týmito prípadmi nízkeho rizika a v rozsahu, v akom je uplatňovanie opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi zakázané alebo obmedzené vnútroštátnym právom,

môžu poskytovatelia služieb informovania o účte a poskytovatelia platobných iniciačných služieb upraviť svoje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a zodpovedajúcim spôsobom uplatniť usmernenie 18.15.

18.11. Monitorovanie: V rámci svojich procesov povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte mali zabezpečiť, že ich systémy na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sú nastavené tak, že ich upozornia na neobvyklé alebo podozrivé transakčné činnosti, pričom by mali zohľadniť všetky údaje, ktoré majú k dispozícii s výslovným súhlasom používateľa platobných služieb a ktoré sú nevyhnutné na poskytovanie služieb podľa článku 66 ods. 3 písm. f) a článku 67 ods. 2 písm. f) smernice (EÚ) 2015/2366. Poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte by na odhalenie neobvyklej transakčnej činnosti mali používať vlastné typológie alebo typológie tretích strán.

Povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

18.12. Poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte by na svojich klientov mali uplatňovať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s Hlavou I.

18.13. Podľa článku 13 smernice (EÚ) 2015/849 platí, že pri každom pridaní účtu by sa poskytovateľ služieb informovania o účte mal klienta opýtať, či je účet jeho vlastným účtom, spoločným účtom alebo účtom právneho subjektu, v prípade ktorého má klient mandát na prístup (napr. účet združenia alebo podnikový účet), prípadne by mal túto skutočnosť overiť inak.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

18.14. V situáciách s vyšším rizikom by spoločnosti mali uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovené v Hlave I.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

18.15. Spoločnosti by vždy mali poznať meno svojho klienta. Poskytovatelia platobných iniciačných služieb a poskytovatelia služieb informovania o účte môžu zväziť uplatnenie zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad:

- a) spoliehanie sa na zdroj finančných prostriedkov ako dôkaz o totožnosti klienta, ak sú známe údaje platobného účtu klienta a platobný účet je vedený u poskytovateľa platobných služieb regulovaného EHP;
- b) odloženie overenia totožnosti klienta na určitý neskorší dátum po nadviazaní vzťahu. V takom prípade by spoločnosti mali zabezpečiť, že sa v ich politikách a postupoch stanovuje, kedy by sa mala uplatniť povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi;
- c) predpoklad povahy a účelu obchodného vzťahu.

Usmernenie 19: Sektorové usmernenie pre spoločnosti poskytujúce činnosti zmenárni

- 19.1. Spoločnosti poskytujúce zmenárenské služby by spolu s Hlavou I mali vziať do úvahy ustanovenia, na ktoré sa odkazuje v tomto usmernení.
- 19.2. Spoločnosti by mali zohľadniť inherentné riziká zmenárenských služieb, ktoré ich môžu vystaviť značným rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že tieto riziká vyplývajú z jednoduchosti transakcií, ich rýchlosti a ich častého hotovostného charakteru. Spoločnosti by takisto mali vziať do úvahy skutočnosť, že ich pochopenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s klientom môže byť obmedzené, pretože zvyčajne vykonávajú príležitostné transakcie namiesto založenia obchodného vzťahu.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

- 19.3. Spoločnosti by mali vziať do úvahy tieto faktory ako faktory, ktoré môžu potenciálne prispievať k zvýšenému riziku:
- a) transakcia je nezvyčajne veľká v absolútnom zmysle alebo v porovnaní s hospodárskym profilom klienta;
 - b) transakcia nemá žiaden zjavný ekonomický ani finančný účel.
- 19.4. Spoločnosti by mali vziať do úvahy tieto faktory ako faktory, ktoré môžu potenciálne prispievať k zníženému riziku:
- a) zamieňaná suma je nízka – spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotné nízke sumy nie sú dostatočné na vyvrátenie rizika financovania terorizmu.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

- 19.5. Spoločnosti by mali vziať do úvahy tieto faktory ako faktory, ktoré môžu potenciálne prispievať k zvýšenému riziku:
- a) správanie klienta:
 - i. transakcie klienta sú tesne pod príslušným limitom pre povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi, najmä ak sú časté alebo sa uskutočňujú v krátkom časovom období;
 - ii. klient nedokáže alebo odmieta poskytnúť informácie o pôvode finančných prostriedkov;

- iii. klient žiada o zámenu veľkých súm v zahraničnej mene, ktorá nie je konvertibilná alebo sa nepoužíva často;
- iv. klient zamieňa veľké množstvá bankoviek s nízkou nominálnou hodnotou v jednej mene za bankovky s vyššou nominálnou hodnotou v druhej mene, prípadne naopak;
- v. správanie klienta nemá zjavný ekonomický zmysel;
- vi. klient navštevuje veľa rôznych priestorov tej istej spoločnosti v rovnaký deň (v rozsahu, v akom je táto skutočnosť spoločnosti známa);
- vii. klient sa pýta na limit pre identifikáciu a/alebo odmieta odpovedať na bežné alebo rutinné otázky;
- viii. klient zamieňa finančné prostriedky v jednej zahraničnej mene za inú zahraničnú menu;
- ix. zámena veľkých súm alebo časté zámeny, ktoré nesúvisia s podnikaním klienta;
- x. mena, ktorú klient predáva, nezodpovedá jeho krajine pobytu alebo krajine, ktorej je občanom;
- xi. klient nakupuje menu z nezvyčajného miesta v porovnaní s tým, kde sa nachádza, a to bez logického vysvetlenia;
- xii. klient nakupuje menu, ktorá nezodpovedá tomu, čo je známe o jeho cieľovej krajine;
- xiii. klient predáva alebo nakupuje veľké sumy v mene jurisdikcie, ktorá sa spája so značnými úrovňami predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí alebo teroristickej činnosti;

b) ekonomická činnosť klienta:

- i. podnikanie klienta sa spája s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, napríklad ide o kasína, nákup/predaj vzácnych kovov a drahokamov alebo obchodovanie so šrotom.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

19.6. Spoločnosti by mali vziať do úvahy tieto faktory ako faktory, ktoré môžu potenciálne prispievať k zvýšenému riziku:

- a) služba je poskytovaná výlučne online bez primeraných ochranných opatrení;

- b) poskytovanie služieb prebieha prostredníctvom siete sprostredkovateľov.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

19.7. Spoločnosti by mali vziať do úvahy tieto faktory ako faktory, ktoré môžu potenciálne prispievať k zvýšenému riziku:

- a) zmenáreň podniká v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Opatrenia

19.8. Keďže sa toto podnikanie zakladá najmä na transakciách, spoločnosti by mali zvážiť, ktoré monitorovacie systémy a kontroly zavedú na zaistenie toho, že dokážu odhaliť pokusy o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu aj v prípade, že informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré o klientovi majú, sú len základné alebo chýbajú. Tento monitorovací systém by sa mal prispôbiť objemu obchodných činností a vystaveniu riziku.

Povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

19.9. Spoločnosti by vo svojich vnútorných politikách a postupoch mali jasne určiť, kedy by mali vykonať povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v prípade svojich príležitostných klientov. To by malo zahŕňať:

- a) situáciu, v ktorej transakcia alebo identifikované prepojené transakcie predstavujú sumu 15 000 EUR alebo dosiahnu vnútroštátny limit, ak je nižší, prípadne túto sumu či limit prekročia. V politikách a postupoch by sa malo jasne vymedziť, kedy súbor jednorazových transakcií predstavuje obchodný vzťah, pričom sa zohľadní kontext činností spoločnosti (napr. priemerná bežná výška jednorazovej transakcie vykonanej bežnou klientelou);
- b) situáciu, v ktorej existuje podozrenie z prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.

19.10. V každom prípade by spoločnosti mali zaviesť systémy a kontroly v súlade s usmernením 4.7 písm. b) s cieľom:

- a) identifikovať prepojené transakcie (napríklad zistiť, či ten istý klient v krátkom časovom úseku oslovuje viaceré zmenárne);
- b) monitorovať transakcie spôsobom, ktorý je primeraný a účinný vzhľadom na veľkosť spoločnosti, počet prevádzok, veľkosť a objem transakcií, druh

vykonávaných činností, jej distribučné kanály a riziká identifikované v jej celopodnikovom hodnotení rizika.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

19.11. Ak je riziko spojené s príležitostnou transakciou alebo obchodným vzťahom zvýšené, spoločnosti by mali uplatňovať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v súlade s Hlavou I, v prípade potreby vrátane zvýšeného monitorovania transakcií (napr. vyššia frekvencia alebo nižšie limity), pričom získajú viac informácií o povahe a účele podnikania alebo o zdroji finančných prostriedkov klienta.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

19.12. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu spoločnosti zvážiť uplatňovanie zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v situáciách s nízkym rizikom, napríklad:

- a) odloženie overenia totožnosti klienta na určitý neskorší dátum po nadviazaní vzťahu;
- b) overenie totožnosti klienta na základe platby prevedenej na účet vo výhradnom alebo v spoločnom mene klienta v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP.

Usmernenie 20: Sektorové usmernenie pre podnikové financie

- 20.1. Spoločnosti poskytujúce služby podnikových financií by mali zohľadniť inherentné riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s týmito činnosťami a mali by pamätať, že takáto činnosť sa zakladá na blízkych poradenských vzťahoch, najmä s podnikovými klientmi a ďalšími stranami, ako sú potenciálni strategickí investori.
- 20.2. Pri ponúkaní služieb podnikových financií by spoločnosti mali uplatňovať Hlavu I a dodatočné ustanovenia uvedené v tomto usmernení. Sektorové usmernenia 12, 15 a 16 môžu byť v tejto súvislosti takisto relevantné.

Rizikové faktory

Rizikové faktory týkajúce sa klienta a príjemcu

- 20.3. Pri poskytovaní služieb podnikových financií by spoločnosti mali zohľadniť tieto rizikové faktory ako faktory potenciálne prispievajúce k zvýšenému riziku:
- a) vlastnícka štruktúra klienta je nejasná bez zjavného obchodného alebo zákonného opodstatnenia. Napríklad ak vlastníctvo alebo kontrola prináleží iným subjektom, ako sú trusty alebo účelové subjekty zaoberajúce sa sekuritizáciou podľa vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2017/2402 (ďalej len „SSPE“);
 - b) podnikové štruktúry alebo transakcie sú zložité, napríklad dlhý reťazec majetkových účastí s využitím schránkových spoločností alebo nedostatočná transparentnosť, pričom to zjavne nemá opodstatnený obchodný účel;
 - c) ak neexistujú dôkazy o tom, že klient na uzavretie zmluvy získal mandát alebo súhlas od vrcholového manažmentu na potrebnej úrovni;
 - d) existuje len málo nezávislých prostriedkov na overenie totožnosti klienta;
 - e) existuje podozrenie z nekorektnosti, napríklad z podvodu s cennými papiermi alebo obchodovania s využitím dôverných informácií;
- 20.4. Pri poskytovaní služieb podnikových financií by spoločnosti mali zohľadniť tieto rizikové faktory ako faktory potenciálne prispievajúce k zníženému riziku: Klient je:
- a. orgán verejnej správy alebo podnik z jurisdikcie s nízkou mierou korupcie alebo
 - b. úverová alebo finančná inštitúcia z jurisdikcie s účinným mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a vykonáva sa nad ním dohľad, pokiaľ ide o plnenie ich povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

- 20.5. Pri poskytovaní služieb podnikových financií by spoločnosti mali zohľadniť tieto rizikové faktory ako faktory potenciálne prispievajúce k zvýšenému riziku:
- a. klient alebo jeho konečný užívateľ výhod má sídlo v jurisdikciách alebo je spojený s jurisdikciami spojenými s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám s vysokou mierou korupcie.

Opatrenia

- 20.6. Na základe povahy podnikania budú poskytovatelia podnikových financií automaticky zhromažďovať podstatné informácie o povinnej starostlivosti. Spoločnosti by mali tieto informácie využívať na účely boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 20.7. Ak je riziko spojené s obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou zvýšené, spoločnosti by mali uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad:
- a) dodatočné kontroly vlastníckej štruktúry klientov a štruktúry kontroly nad klientmi, konečných užívateľov výhod a hlavne akýchkoľvek prípadných prepojení klienta na politicky exponované osoby, ako aj rozsahu, v akom tieto prepojenia ovplyvňujú riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s obchodným vzťahom;
 - b) posúdenia integrity riaditeľov, akcionárov a ďalších strán významne zapojených do podnikania klienta a transakcie podnikových financií;
 - c) overenie identity ďalších vlastníkov podnikateľského subjektu alebo subjektov, ktoré nad ním vykonávajú kontrolu;
 - d) určenie zdroja a povahy finančných prostriedkov alebo aktív, ktoré sú zahnuté do transakcie jej stranami, v prípade potreby prostredníctvom dôkazov alebo uistení od príslušných tretích strán;
 - e) dodatočné kontroly s cieľom zistiť finančnú situáciu podnikového klienta;
 - f) používanie iných ako dokumentárnych foriem dôkazov, ako sú stretnutia s dôveryhodnými osobami, ktoré poznajú daných jednotlivcov, napríklad s bankármi, audítormi alebo právnymi poradcami. Spoločnosti by mali zvážiť, či sú tieto dôkazy dostatočné na preukázanie toho, že klient svoje osobnú a finančnú situáciu opísal pravdivo. Ak sa použijú takéto dôkazy v inej ako

dokumentárnej forme, mali by sa viesť záznamy, v ktorých sa uvedie, na základe čoho sa dospelo k rozhodnutiam;

- g) kontroly v oblasti povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík, ktoré sa vykonávajú v prípade ďalších strán v rámci finančného nástroja s cieľom získať dostatočné poznatky na pochopenie povahy transakcie. Dôvodom je, že pre spoločnosť môžu riziká prania špinavých peňazí predstavovať nielen jej klienti, ale aj strany transakcií, s ktorými spoločnosť nemá priamy obchodný vzťah. Spoločnosti by mali zohľadniť skutočnosť, že tieto strany môžu zahŕňať:
 - i. cieľ prevzatia spoločnosti, ktorá je klientom, alebo fúzie s ňou;
 - ii. potenciálnych alebo skutočných investorov podnikového klienta;
 - iii. podnikateľské subjekty, v ktorých má spoločnosť značný vlastnícky podiel (ale nemá s nimi širší obchodný vzťah);
 - iv. potenciálnych budúcich klientov;
 - v. v prípade transakcií typu sekuritizácia podľa vymedzenia v článku 2 bode 1 nariadenia (EÚ) 2017/2402: sprostredkovateľov konajúcich v mene SSPE (čo môže ale nemusí byť regulovaný subjekt);
- h) Spoločnosti ponúkajúce služby podnikových financií by mali uplatniť zvýšené priebežné monitorovanie. V tejto súvislosti by to spoločnosti, ktoré využívajú automatizované monitorovanie transakcií, mali skombinovať s poznatkami a odbornými znalosťami zamestnancov zapojených do tejto činnosti. Takéto posilnené monitorovanie by malo mať za následok jasné chápanie príčin, prečo klient vykonáva určitú transakciu alebo činnosť. Na tento účel by sa spoločnosti mali uistiť, že ich zamestnanci využívajú svoje poznatky o klientovi a o tom, čo je za daných okolností bežné, aby mohli odhaliť neobvyklé alebo potenciálne podozrivé javy;
- i) v rámci účasti na vydávaní cenných papierov by spoločnosť mala potvrdiť, že tretie strany, ktoré sa zúčastňujú na predaji sekuritizačných nástrojov alebo na transakciách určených investorom, majú zavedené dostatočné vlastné mechanizmy povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi;
- j) pri zvažovaní rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojených so sekuritizačnými nástrojmi alebo transakciou by spoločnosť mala porozumieť základnému hospodárskemu účelu nástroja vrátane úrovne povinnej starostlivosti, ktorá je primeraná pre rôzne strany v rámci nástroja, pričom medzi ne môžu patriť strany, s ktorými spoločnosť nemá priamy obchodný vzťah.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- 20.8. Informácie získané vďaka povahe podnikovej finančnej činnosti, ktorá je založená na vzťahu, rozsahu transakcií a potrebe posudzovať úverové riziko a riziko poškodenia dobrej povesti, ktoré predstavujú nástroje podnikového financovania, by spoločnosti mali využívať aj na účely zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.
- 20.9. Ak spoločnosti pracujú so sprostredkovateľmi, ktorí vedú účty pre primárny prospech ich vlastných klientov, spoločnosti by mali uplatniť sektorové usmernenie 16.